



КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 6/2025

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык кеңеш:

Төрага:	Темиров К.А.
Коллегия мүчөлөрү:	Абдыразаков Э.О. Жаныбекова Ч.А. Сагыналиева Н.А. Куанбек кызы Н.
Жооптуу катчы:	Момункулова А.О.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:

Бишкек шаары, Киев көчөсү, 189, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Юридикалык башкармалыгына:
телефон: (996 312) 66 90 15+1096 телефону менен кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Киев көчөсү, 189, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын басылмалары бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 66 90 15+1204 телефону менен кайрылсаңыздар болот

Журналды чыгаруунун максаты болуп Улуттук банктын ченемдик актыларына расмий жарыялоо аркылуу жалпыга маалымдоо саналат.

Журналдын болжолдуу мезгилдүүлүгү - мамлекеттик жана расмий тилдерде чейрек ичинде бир жолу.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Махима» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, К.Тыныстанов атындагы көчө, 197/1.

2026-жылдын 10-августунда басууга кол коюлган.

2026-жылдын 14-августунда басылган.

20 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2026-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы

кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционный совет:

Председатель:	Темиров К.А.
Члены коллегии:	Абдыразаков Э.О. Жаныбекова Ч.А. Сагыналиева Н.Б. Куанбек кызы Н.
Ответственный секретарь:	Момункулова А.О.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, улица Киевская, 189, Национальный банк Кыргызской Республики, Юридическое управление:
телефон: (996 312) 66 90 15+1096
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, улица Киевская, 189, Национальный банк Кыргызской Республики, Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 66 90 15+1204

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики. Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Maxima». г. Бишкек, ул.Тыныстанова, 197/1

Подписано в печать 10 августа 2026 года

Отпечатано 14 августа 2026 года

Тираж 20 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2026 год. Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – февраль, июнь, август, ноябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ичкиэкономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, анктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү агылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в феврале, июне, августе, ноябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешне экономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках

МАЗМУНУ

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 26-декабрындагы № 2025-П-12/70-5-(НПА) «Банктын финансылык абалын чыңдоо планына карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому (2025-жылдын 31-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган).....10
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 26-декабрындагы № 2025-П-12/70-6-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын айрым ченемдик укуктук актыларына кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2026-жылдын 26-январында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган).....38
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 29-декабрындагы № 2025-П-17/71-2-(НПА) «Коммерциялык банктардын уставдык жана өздүк (жөнгө салуучу) капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 31-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган).....82
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2025-жылдын 29-декабрындагы № 2025-П-12/71-3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2025-жылдын 31-декабрында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган).....85

СОДЕРЖАНИЕ

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О требованиях к плану финансового оздоровления банка» от 26 декабря 2025 года № 2025-П-12/70-5-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 31 декабря 2025 года).....176
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики по вопросам противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» от 26 декабря 2025 года № 2025-П-12/70-6-(ПС) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 января 2026 года).....202
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О минимальном размере уставного и собственного (регулятивного) капиталов коммерческих банков» от 29 декабря 2025 года № 2025-П-17/71-2-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 31 декабря 2025 года).....244
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 29 декабря 2025 года № 2025-П-12/71-3-(НПА) (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 31 декабря 2025 года).....247

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-декабрындагы
№ 2025-П-12/70-5-(НПА) Токтому

Банктын финансылык абалын чыңдоо планына карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9, 41 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Банктын финансылык абалын чыңдоо планына карата талаптар жөнүндө» жобо бекитилсин (тиркелет).

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобо тууралуу токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан банктарга карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

- 33-пунктунун үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Банктын финансылык абалын чыңдоо планы «Банктын финансылык абалын чыңдоо планына карата талаптар жөнүндө» жобонун талаптарына ылайык түзүлөт.»;

- 2-тиркемеси күчүн жоготкон катары таанылсын.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) жумуш күнү өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алгандан кийинки 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү токтом кабыл алынган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгын, Банктык көзөмөл башкармалыгын, Юридика башкармалыгын, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Көзөмөл методологиясы башкармалыгы токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде аны менен коммерциялык банктарды жана «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин тааныштырсын.

7. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-декабрындагы
№ 2025-П-12/70-5-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**«Банктын финансылык абалын чыңдоо планына карата
талаптар жөнүндө» ЖОБО**

1. Жалпы жоболор

1. Бул Жободо коммерциялык банктын финансылык туруктуулугун жогорулатуу жана аманатчылардын жана кредиторлордун кызыкчылыгын коргоо максатында, коммерциялык банктын финансылык абалын чыңдоо планын иштеп чыгуу, актуалдаштыруу жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына (мындан ары – Улуттук банк) берүү боюнча бирдиктүү талаптар, ошондой эле финансылык абалын чыңдоо боюнча иш-чаралар планына карата талаптар белгиленет.

2. Бул Жобонун аракети коммерциялык банктарга, анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашыруучу коммерциялык банктарга (мындан ары – банк) жайылтылат.

3. Банк финансылык абалы олуттуу начарлап кеткен учурда, капиталынын жетиштүүлүгүн, ликвиддүүлүк деңгээлин жана финансылык туруктуулугун калыбына келтирүүгө жана колдоого багытталган чараларды камтыган финансылык абалын чыңдоо планын (мындан ары – чыңдоо планы) алдын ала иштеп чыгат. Чыңдоо планында банктын тобокелдиктеринин мүнөзү, масштабы, татаалдыгы жана иш өзгөчөлүктөрү эске алынууга тийиш.

4. Системалуу мааниге ээ банктар чыңдоо планын жыл сайын берип турушат. Системалуу мааниге ээ болуп саналбаган банктар чыңдоо планын Улуттук банкка кеминде эки жылда бир жолу берип турат.

5. Чыңдоо планы банктын юридикалык, финансылык же ишкердик абалында же анын уюштуруу түзүмүндө чыңдоо планынын мазмунуна же ишке ашырылышына олуттуу таасирин тийгизүүчү маанилүү өзгөрүү болгон учурда, актуалдаштырылып Улуттук банка берилүүгө тийиш.

6. Белгиленген мезгилдүүлүгүнө карабастан, Улуттук банк банктардан чыңдоо планын тез-тез жаңыртып турууну жана берүүнү талап кылууга укуктуу.

7. Юридикалык, финансылык же ишкердик абалынын олуттуу өзгөрүүлөрүнө бир ка-тар учурлар кириши мүмкүн, атап айтканда:

1) банктын өздүк капиталынын 10 пайызынан ашыгын түзгөн банктагы олуттуу чыгымдар;

2) банкты кайра уюштуруу (биригүү, кошулуу) же банктын башка юридикалык жак-тын акцияларына олуттуу инвестицияларды ишке ашыруусу, эгерде инвестициялардын көлөмү банктын өздүк капиталынын 10 пайызынан ашса, анын ичинде банктык топту түзүү учурлары;

3) банктын банктык топтун курамынан чыгышы;

4) тобокелдиктерди башкаруу жана ички контролдоо жаатындагы жагдайлар:

а) тышкы аудитордун банктын финансылык отчёту жөнүндө пикирине эскертүү, терс пикир же пикир билдирүүдөн баш тартуу;

б) банктын директорлор кеңешинин/башкармасынын төрагасынын, директорлор кеңешинин эки же андан көп мүчөсүнүн же банктын үч же андан көп негизги кызматкери-нин иш аброюна байланыштуу негиздер боюнча ыйгарым укуктарынын токтотулушу.

в) банктын ишинин үзгүлтүксүздүгүнө коркунуч келтирген операциялык жагдай.

5) банктын тобокелдиктер профилине олуттуу таасир этүүчү жана чыңдоо планын кайра карап чыгууну талап кылган башка окуялар, анын ичинде мыйзамдарда же жөнгө са-лууда олуттуу өзгөрүү, банка жана анын негизги акционерлерине карата чектөөлөрдү/санкцияларды киргизүү, тышкы өзгөрүүлөрдүн жана рыноктук шарттардын таасири, форс-мажордук жагдайлар жана башка окуялар

2. Чыңдоо планынын мазмуну

8. Чыңдоо планы, жок эле дегенде, төмөнкү маалыматтарды камтышы зарыл:

1) чыңдоо планынын негизги элементтеринин кыскача баяндамасы, анын ичинде чыңдоо планынын мурунку версиясы даярдалган учурдан тартып банкта болгон олуттуу өзгөрүүлөр боюнча маалымат (уюштуруу түзүмүндөгү өзгөрүүлөр, иш багыттары, кызмат көрсөтүүлөрдөгү, продуктулардагы, филиалдык тармактагы өзгөрүүлөр, ошондой эле кредиттик/операциялык тобокелдиктерден улам келип чыккан чыгымдарды кошо алганда, финансылык өзгөрүүлөр);

2) чыңдоо планын башкаруу жөнүндө маалымат;

3) стратегиялык талдоо;

4) чыңдоо көрсөткүчтөрүнүн чагылдырылышы;

5) банктын финансылык абалынын олуттуу начарлашы учурунда анын туруктуулугун калыбына келтирүүгө багытталган чыңдоо варианттарынын чагылдырылышы жана талдоосу;

6) сценарийлер жөнүндө маалымат, атап айтканда, чыңдоо планында колдонулган сценарийлердин кыскача баяндамасы, чыңдоо индикаторлору;

7) чыңдоо планын ишке ашыруу мезгилиндеги коммуникация планы.

9. Кошумча, чыңдоо планына банктын профили же маанилүүлүгү жөнүндө баа берүү, чыңдоо планынын чараларын ишке ашыруунун укуктук жана операциялык шарттары, маа-лыматтык камсыздоо жана банктын технологиялык инфраструктурасы ж.б. жөнүндө маалыматты киргизүү сунушталат

3. Чыңдоо планын башкаруу

10. Чыңдоо планын башкаруу боюнча маалыматта төмөнкү элементтер тууралуу толук маалымат камтылууга тийиш:

1) жоопкерчиликти бөлүштүрүү, анын ичинде чыңдоо планын даярдоо, актуалдаштыруу жана ишке ашыруу үчүн жооптуу болгон

банктын кызматкерлерин жана түзүмдүк бөлүмдөрүн аныктоо;

2) чыңдоо планын бекитүү жана жаңыртуу процессин жөнгө салуучу саясаттар жана жол-жоболор боюнча маалымат;

3) чыңдоо планын ишке ашыруу жөнүндө чечим кабыл алуу үчүн зарыл болгон чыңдоо планын этап-этабы менен кароо жол-жобосу тууралуу маалымат;

4) чыңдоо планы ишке ашырылган учурда колдонулуучу банктын кризиске каршы башкаруу жол-жобосунун баяндалышы, анын ичинде банктын ар кандай түзүмдүк бөлүмдөрүнөн тартылган жетекчилердин жана кызматкерлердин ролун жана жоопкерчилигин бөлүштүрүү, ошондой эле кризиске каршы башкаруу боюнча коопсуз жана негиздүү чечимдерди кабыл алууну камсыз кылуу үчүн башкаруу механизмдери;

5) чыңдоо планынын банкта тобокелдиктерди башкаруунун жалпы түзүмүнө, атап айтканда, банктын тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнүн түзүмүнө, капиталдын жетиштүүлүгүн баалоонун ички жол-жоболоруна (мындан ары – КЖБИЖ) жана бизнес-пландарына шайкештиги;

6) банк тарабынан финансылык абалын чыңдоо планын даярдоо үчүн зарыл болгон актуалдуу маалыматты алуу жана ушул Жобого ылайык чыңдоо планынын ыкчам аткарылышын камсыз кылуу үчүн колдонулган башкаруу маалымат системаларынын баяндамасы.

4. Стратегиялык талдоо

11. Стратегиялык талдоо бөлүгүндө банк банктын ишинин негизги багыттарын, өтө маанилүү функцияларын көрсөтүп, олуттуу юридикалык жактарды аныктоого, ошондой эле банктын жана жалпы банк системасынын туруктуулугуна таасир этүүчү негизги ички жана тышкы өз ара байланыштарды ачып көрсөтүүгө тийиш.

12. Чыңдоо планында берилген банк тууралуу маалыматта төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

1) банк жөнүндө жалпы маалымат (б.а. бизнес-модель, уюштуруу түзүмү, менчик түзүмү, базалык финансылык маалымат, банктын кызмат адамдарынын тизмеси);

2) иштин негизги багыттарын жана эң маанилүү экономикалык функцияларын аныктоо (анын ичинде кирешени, пайданы топтоо, рыноктогу үлүшү, стратегиялык маанилүүлүгү жана башка ушул сыяктуу критерийлер жагынан);

3) эгерде бар болсо, маанилүү юридикалык жактарга карата иштин негизги багыттары жана өтө маанилүү функциялары жөнүндө маалымат.

Ушул Жобонун максаттары үчүн маанилүү катары юридикалык жак же филиал эсептелет, ал:

а) банктын кирешелүүлүгүнө, анын каржыланышына олуттуу салым кошот же анын активдериндеги, милдеттенмелериндеги же капиталындагы олуттуу үлүшкө ээ;

б) банк үчүн негизги коммерциялык ишти жүзөгө ашырат;

в) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык банк үчүн аутсорсинг боюнча кызматтарды жүзөгө ашырат.

г) банктын төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө коркунуч келтире турган олуттуу тобокелдиктерди алып жүрөт;

д) банк үчүн олуттуу тобокелдик жаратпастан сатылбайт же жоюлбайт.

4) тышкы байланыштар тууралуу маалымат, анын ичинде:

а) банк банктык топко кирсе, банктын катышуучулары/акционерлери менен өз ара байланыштар (финансылык жана операциялык);

б) негизги контрагенттер алдындагы олуттуу тобокелдиктер жана милдеттенмелер;

в) банк финансы рыногунун башка катышуучуларына сунуштаган маанилүү банктык продуктулар жана кызматтар;

г) банкка үчүнчү жактар тарабынан көрсөтүлүүчү маанилүү кызматтар, анын ичинде төлөм, клиринг жана эсептешүү системаларына катышуу жана мүчөлүк.

13. Банк бизнес-пландын, КЖБИЖ же башка тиешелүү документтердин айрым бөлүктөрүнө таянууга укуктуу.

5. Чыңдоо планынын көрсөткүчтөрү

14. Чыңдоо планы банк тарабынан анын финансылык абалына мониторинг жүргүзүү жана чыңдоо планында каралган чараларды кабыл алуу зарыл болгон учурларды аныктоо үчүн белгиленген индикаторлордун так аныкталган түзүмүн камтууга тийиш.

15. Банктын финансылык абалын мүнөздөгөн индикаторлор сандык же сапаттык мүнөзгө ээ болушу мүмкүн, мында алардын мониторинги жөнөкөй жана ачык-айкын методологиянын негизинде жүргүзүлүшү керек. Банк бул индикаторлорго үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылуучу тиешелүү механизмдерди түзүшү зарыл.

16. Чыңдоо планы төмөнкү индикаторлордун топторун камтууга тийиш (2-тиркемени караңыз):

а) капиталдын жетиштүүлүгүнүн көрсөткүчтөрү (1-деңгээлдеги базалык капитал, 1-деңгээлдеги капитал, жалпы капитал, левераж);

б) ликвиддүүлүк деңгээлинин көрсөткүчтөрү, анын ичинде валюталар боюнча (кыска мөөнөттүү ликвиддүүлүк ченеми, дароо ликвиддүүлүк ченеми жана системалуу мааниге ээ банктар үчүн ликвиддүүлүктү жабуу коэффициенти);

в) рентабелдүүлүк көрсөткүчтөрү (ROA, ROE, операциялык чыгымдардын операци-ялык кирешеге карата катышы);

г) активдердин сапатынын көрсөткүчтөрү (классификацияланган кредиттердин үлүшү, ФОЭСтин 9-статьясына ылайык «үчүнчү стадия» категориясына классификацияланган кредиттердин үлүшү, кредит портфелинин жалпы көлөмүндөгү реструктуризацияланган кредиттердин үлүшү).

17. Системалуу мааниге ээ банктар чыңдоо көрсөткүчтөрүнүн эки кошумча категориясын да камтышы керек:

а) рыноктук индикаторлор;

б) макроэкономикалык индикаторлор.

18. Чыңдоо планында ар бир индикатор боюнча чектүү маанилерин аныктоо жана белгилөө үчүн колдонулган болжолдоолор жана методологиялык ыкмалар жөнүндө так маалымат камтылышы зарыл. Көрсөткүчтөрдүн чектүү маанилери банктын тобокелдикти кабыл алуу мүмкүнчүлүгүнүн түзүмүнө шайкеш келиши жана тиешелүү башкаруу аракеттерин талап кылган четтөөлөрдү алдын ала аныктоо мүмкүнчүлүгүн камсыз кылышы керек.

19. Банк, эгерде чыңдоо индикаторлорунун кайсы бири бузулган учурда, директорлор кеңеши чыңдоо планын ишке ашыруу жөнүндө чечим кабыл ала турган максималдуу мөөнөттү аныкташы зарыл. Мындай учурларда банк бул тууралуу дароо Улуттук банкка билдирүүгө тийиш.

20. Банк чыңдоо планында калыбына келтирүү чараларын ишке ашыруу жөнүндө чечим кабыл алуу жол-жобосун кароого милдеттүү, анын ичинде индикаторлордун маанилери белгиленген чектен ашпаса, бирок директорлор кеңеши финансылык абалдын начарлашынын алдын алуу максатында мындай чараларды колдонууну максатка ылайыктуу деп эсептеген учурлар да кирет.

6. Чыңдоо варианттары

21. Финансылыкабалдычыңдоо варианттары каралган бөлүктө банк стресстик жана алгылыксыз сценарийлерге чара көрүү үчүн иштелип чыккан чаралардын (финансылык абалды чыңдоо варианттарынын) топтомун көрсөтүүгө тийиш. Көрсөтүлгөн варианттар банктын финансылык туруктуулугун жана иштөөгө жөндөмдүүлүгүн колдоого же калыбына келтирүүгө багытталышы зарыл.

22. Финансылык абалды чыңдоо варианты – бул алгылыксыз сценарийлерде финансылык туруктуулукту сактоо же калыбына келтирүү үчүн банк тарабынан финансылык абалды чыңдоо планынын алкагында көрүлүүчү бир же бир нече аракеттердин же стратегиялардын жыйындысы.

23. Аткарууга алгылыктуу болушу үчүн, финансылык абалды чыңдоо планы ар бир финансылык абалды чыңдоо варианты үчүн төмөнкү маалыматты камтышы зарыл:

1) минималдуу финансылык таасир, анын ичинде төмөнкүлөргө таасир этүүнү баалоо:

- а) капитал;
- б) ликвиддүүлүк;
- в) киреше жана чыгаша эсептери;

2) абалды чыңдоо вариантын ишке ашыруунун максималдуу мөөнөтү;

3) банктын өзүнүн тажрыйбасын, ошондой эле банкка жеткиликтүү болгон башка банктардын тажрыйбасын эске алуу менен, олуттуу же бир аз тоскоолдуктарды эске алуу менен сунушталган финансылык абалды чыңдоо вариантынын ишке ашуу мүмкүнчүлүгүн талдоо;

4) банк кризистик кырдаалда ишке ашыра алгыдай болушу үчүн, чыңдоо планында көрсөтүлгөн сценарийлердин жок дегенде биринде чыңдоо варианты колдонууга жарамдуу болушу керек деген тастыктоо;

5) банктын иштөө жөндөмдүүлүгүн бузбастан, анын колдонулушун камсыз кылуучу банктын бизнес-моделине чыңдоо вариантынын таасирин баалоо.

24. Банктын чыңдоо планына төмөнкү чыңдоо варианттары киргизилип, талданышы керек:

1) акционердик капиталды көбөйтүү, анда ири катышуучулардын (акционерлердин) финансылык мүмкүнчүлүктөрүн талдоо камтылууга тийиш;

2) банктын ар кандай портфелдеринде кредит берүү көлөмүн кыскартуу;

3) дивиденддерди төлөөнү азайтуу же убактылуу токтотуу;

4) карыз оорчулугун азайтуу боюнча чаралар;

5) чыгашаларды кыскартуу боюнча чаралар.

Банк милдеттүү түрдөгү чыңдоо варианттарынан тышкары, баланстан белгилүү бир активдерди сатууну (мисалы, мамлекеттик

баалуу кагаздарды сатуу ж.б.), капиталдын башка формаларын тартууну, соода портфелин кыскартууну, валюта рыногундагы операцияларды чектөөнү, жогорку тобокелдиктеги активдерге инвестицияларды азайтууну жана башка чыңдоо варианттарын камтышы мүмкүн.

25. Банк ар бир чыңдоо варианты үчүн төмөнкүлөрдү камтышы керек:

- 1) чыңдоо варианты жөнүндө маалымат;
- 2) чыңдоо вариантын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон операциялык кадамдардын тизмеси;
- 3) чыңдоо вариантын ишке ашыруунун болжолдуу мөөнөттөрүн жана натыйжалуулугун баалоо;
- 4) банктын мурунку тажрыйбасы жөнүндө маалыматтар жана/же башка банктар тарабынан ушул сыяктуу чараларды колдонуу практикасы жөнүндө жеткиликтүү маалымат;
- 5) варианттын банк тарабынан аныкталган нормалдуу шарттарда да, стресс-сценарийлерде да колдонулушун баалоо.
- 6) чыңдоо вариантынын натыйжалуулугун баалоодогу болжолдоолор;
- 7) варианттын төмөнкүлөргө таасирин талдоо:
 - а) катышуучуларга (акционерлерге);
 - б) банктын финансылык туруктуулугуна;
 - в) бизнес-моделге;
 - г) маанилүү функциялар жана иштин негизги багыттары;
- 8) ар бир чыңдоо вариантынын ишке ашырылышын баалоо, анын ичинде аларды ишке ашыруу жолундагы мүмкүн болуучу тоскоолдуктар;
- 9) чыңдоо вариантын ишке ашырууну камсыз кылуучу ички башкаруу механизмдери жөнүндө маалымат.

Чыңдоо варианттары планда баяндалган стресстик сценарийлер менен логикалык байланышта болушу жана аларды ишке ашырууда банктын калыбына келүү жөндөмдүүлүгүн көрсөтүшү зарыл.

26. Жогоруда көрсөтүлгөн маалыматтын негизинде банк өзүнүн калыбына келүүгө болгон жөндөмдүүлүгүн баалоого жана билдирүүгө тийиш, башкача айтканда, банктын олуттуу финансылык жана алгылыксыз макроэкономикалык стресстин ар кандай сценарийлерин ишке ашырууда туруктуулугун калыбына келтирүүгө мүмкүндүк берген чыңдоо варианттарынын деңгээли.

27. Чыңдоо планында банк тарабынан кабыл алынган даярдык чаралары же чыңдоо планы натыйжалуу ишке ашырууну камсыз кылуу үчүн зарыл болгон чаралар, ошондой эле бул чараларды ишке ашыруу графиги камтылууга тийиш. Мындай даярдык чаралары чыңдоо планында аныкталган чыңдоо варианттарын натыйжалуу ишке ашырууга тоскоолдуктарды жоюу үчүн зарыл болгон бардык чараларды камтышы керек.

28. Чыңдоо варианттары Улуттук банкка ар бир чыңдоо вариантынын таасирин жана ишке ашырыла тургандыгын баалоого мүмкүндүк бере тургандай чагылдырылууга тийиш.

7. Чыңдоо сценарийлери

29. Системалуу мааниге ээ банктар үчүн сценарийлердин саны 3төн (үчтөн) кем эмес болушу зарыл жана жок дегенде системадагы жагдай, жеке жагдай жана системадагы жана жеке жагдайлардын айкалышы үчүн сценарийди камтууга тийиш.

Калган банктар эки сценарийди, бир системалык жана бир жеке сценарийди аныкташы керек.

Сценарийлер боюнча маалымат ушул Жобонун 1-тиркемесинде камтылган.

30. Сценарийлерди иштеп чыгууда банк төмөнкү талаптарды эске алууга милдеттүү:

а) сценарий банк үчүн эң маанилүү факторлорго негизделиши керек, анын бизнес-моделин жана каржылоо түзүмүн, иш багыттарын жана уюштуруу түзүмүн, банктын көлөмүн, ошондой эле анын башка банктар же жалпысынан финансы сектору менен өз ара байланышын,

ошондой эле банктын аныкталган аялуу жерлерин же чабал жактарын эске алуу менен;

б) сценарийде каралган жагдайлар, эгерде чыңдоо чаралары көрүлбөсө, банктын төлөөгө жөндөмсүздүгүнө же банкроттугуна алып келиши мүмкүн болгон жагдайлар болушу зарыл;

в) сценарий өзгөчө, бирок ыктымалдуу жагдайларга негизделиши керек. Ар бир сценарийде бир же бир нече чыңдоо көрсөткүчтөрү бузулушу керек.

31. Ар бир сценарий, зарылдыгына жараша, жагдайлардын банктын төмөнкү аспектилеринин ар бирине тийгизген таасирине баа берүүнү камтышы керек:

- а) капитал;
- б) ликвиддүүлүк;
- в) активдердин сапаты;
- г) кирешелүүлүк;
- д) операциялар жана аброй сыяктуу башка аспектилер.

32. Банк чыңдоо сценарийлерин иштеп чыгуу үчүн артка стресс-тестирлөө ыкмаларын баштапкы чекит катары колдоно алат. Артка стресс-тестирлөө банкка банк тарабынан белгиленген чыңдоо көрсөткүчтөрүнүн бирин же бир нечесин бузууга алып келиши мүмкүн болгон жеке жана системадагы жагдайларды аныктоого мүмкүндүк берет.

Банк кайтарым стресс-тесттерди өткөрүүдө, атап айтканда, төмөнкү жагдайларды эске ала алат:

- кредиттик тобокелдикке байланыштуу жагдайлар;
- соттук чыгымдарды, ички же тышкы алдамчылыкты кошо алганда, операциялык тобокелдиктердин натыйжасында келип чыккан жоготуулар;
- аброй жоготуу тобокелдигине байланыштуу жагдайлар;
- депозиттердин олуттуу агылып чыгышы;
- пайыздык чендердин же валюта курстарынын кескин өзгөрүшү;

- банк үчүн маанилүү болгон башка жагдайлар.

Банк мындай жагдайлардын параметрлерин өз тажрыйбасынын, рыноктук маалыматтардын жана келечектеги күтүүлөрдүн негизинде баалашы керек.

Кайтарым стресс-тестирлөө – бул алдын ала белгиленген натыйжаны аныктоодон башталган жол-жобо (мисалы, банктын бизнес-модели жараксыз болуп калган төлөөгө жөндөмдүүлүк көрсөткүчү же банк төлөөгө жөндөмсүз деп эсептелиши мүмкүн болгон же төлөөгө жөндөмсүз болуу ыктымалдыгы бар деңгээл), андан кийин мындай абалга алып келиши мүмкүн болгон сценарийлер жана жагдайлар изилденет.

33. Банк ар бир иштелип чыккан чыңдоо сценарийинин алкагында өзүнүн чыңдоо потенциалын баалашы жана ал даярдаган ар бир чыңдоо сценарийи боюнча ишке ашыра ала турган чараларды аныкташы керек.

8. Коммуникация планы

34. Коммуникация планы толук болууга жана төмөнкү аспектилерди чагылдырууга тийиш:

1) ички коммуникация, анын ичинде кызматкерлерге, комитеттерге, башкаруу органдарына жана чыңдоо планын ишке ашырууга катышкан башка жооптуу кызматкерлерге маалымдоо тартиби;

2) тышкы коммуникация, анын ичинде катышуучулар (акционерлер) жана башка инвесторлор, Улуттук банк жана башка ыйгарым укуктуу органдар, контрагенттер, банк рыногунун катышуучулары, финансы рыногунун инфраструктуралык уюмдары, аманатчылар жана зарыл болгон учурда коомчулук менен өз ара иш алып баруу тартиби;

3) рыноктун мүмкүн болуучу терс реакциясына чара көрүү боюнча сунуштар, анын ичинде аброй жоготуу жана иш-аракеттер тобокелдигин азайтууга багытталган аракеттер.

35. Чыңдоо планында каралган бир же бир нече иш-чараларды ишке ашырууда коммуникация планы кандайча ишке ашырылары талданышы керек. Буга байланыштуу банк чыңдоонун ар бир варианты үчүн зарыл болгон коммуникациялык аракеттерди аныктоого тийиш.

36. Коммуникация планы чыңдоонун айрым варианттарын ишке ашырууга байланыштуу келип чыккан коммуникациянын бардык өзгөчө муктаждыктарын эске алышы керек, анын ичинде купуялуулукту, ырааттуулукту жана маалыматтык билдирүүлөрдүн шайкештигин камсыз кылуу боюнча чаралар.

9. Банктык топту чыңдоо планы

37. Банктык топтун башкы банкы өзүнүн чыңдоо планын банктык топко тиешелүү маалымат менен толуктайт. Банктык топтун башкы банкынын чыңдоо планы анын консолидацияланган капиталын, ликвиддүүлүгүн, активдеринин сапатын жана топтун финансылык профилин жакшыртууга багытталууга тийиш.

38. Башкы банк чыңдоо планын ишке ашырууда башкы банк жана банктык топко кирген анын туунду уюмдары тарабынан көрүлгөн аракеттердин ырааттуулугун жана шайкештигин камсыз кылуучу чараларды көрүүгө тийиш.

39. Башкы банк өзүнүн чыңдоо планын төмөнкү маалымат менен толуктайт:

1) чечимдерди кабыл алуу жана аткаруу процессин кошо алганда, башкаруу механизмдери жана топтун деңгээлинде маселелерди кароо тартибин жөнгө салуучу жол-жоболор, ошондой эле башкы банк менен туунду уюмдун ортосундагы маалымат агымдары тууралуу маалымат;

2) стратегиялык талдоо, анын ичинде башкы банк менен анын туунду уюмдарынын ортосундагы финансылык, операциялык жана укуктук өз ара байланыштарды баалоо;

3) консолидацияланган негизде эсептелген чыңдоо көрсөткүчтөрү;

4) чыңдоо варианттары, анын ичинде башкы компаниянын деңгээлинде да, туунду уюмдардын деңгээлинде да ишке ашырылуучу чаралар. Башкы банк ар бир чыңдоо вариантынын консолидацияланган деңгээлге тийгизген таасирин, ал эми зарыл болгон учурда – башкы банкка жана туунду уюмдарга тийгизген таасирин өзүнчө баалашы керек;

5) чыңдоо сценарийлери, анын ичинде топ үчүн жалпы сценарийлер, ошондой эле банктык топтун консолидацияланган капиталына, ликвиддүүлүгүнө жана финансылык абалына тийгизген таасирин баалоо.

40. Башкы банк ушул Жобонун 38 жана 39-пункттарында көрсөтүлгөн маалыматты тактоо максатында, маанилүү туунду уюмдардын тизмесин аныктоого укуктуу. Эгерде туунду уюмдун активдери банктык топтун консолидацияланган активдеринин 5 жана андан көп пайызын түзсө, анда ал маанилүү катары таанылат. Эгерде туунду уюм маанилүү болбосо жана топтун иши үчүн өтө маанилүү функцияларды аткарбаса, анда ал боюнча маалыматты чыңдоо планына жөнөкөйлөтүлгөн (топтолгон) түрдө киргизүүгө болот.

10. № 2 түзүмү бар банктык топко кирген банкты финансылык жактан чыңдоо планы

41. Кыргыз Республикасынын аймагында иштеген, № 2 түзүмдөгү банктык топко кирген банк өзүнүн финансылык жактан чыңдоо планына төмөнкү маалыматтарды толуктоого тийиш:

1) Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан банк менен Кыргыз Республикасынын резидент эмес банктык холдинг компаниясынын ортосундагы чечимдерди кабыл алуу деңгээлдери боюнча башкаруу механизмдери жана жол-жоболору. Көрсөтүлгөн меха-низмдер маалымат алмашуу, байланыш, аракеттерди координациялоо тартибин, ошондой эле банкта чыңдоо планын ишке ашырууну талап кылган финансылык кыйынчылыктар келип чыккан учурда тараптардын өз ара аракеттенүүсүн камтууга тийиш;

2) банк менен № 2 түзүмдөгү банктык топко кирген башка юридикалык жактардын ортосундагы финансылык, операциялык жана укуктук өз ара байланыштарды баалоону камтыган стратегиялык талдоо;

3) чыңдоо варианттары, анын ичинде башкы компания тарабынан колдоо чаралары, анын ичинде башкы банк тарабынан Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан банк-ка капитал жана ликвиддүүлүк берүү. Банк Кыргыз Республикасынын резидент эмес банк-тык холдинг компаниясынан колдоо суроо үчүн кандай

кадамдарды жасоо керектигин, ошондой эле Кыргыз Республикасынын резидент эмес банктык холдинг компаниясынын колдоо көрсөтүүсүнө тоскоол боло турган юридикалык, финансылык жана операциялык тос-коолдуктарды аныктоого тийиш;

4) чыңдоо сценарийи менен, анда Кыргыз Республикасынын резидент эмес банктык холдинг компаниясы банктын финансылык абалына таасир этүүчү финансылык кыйынчы-лыктарга дуушар болот.

5) Кыргыз Республикасынын резидент эмес банктык холдинг компаниясы менен коммуникациялар планы.

11. Чыңдоо пландарынын берилиши

42. Системалык маанилүү банк өзүнүн чыңдоо планын Улуттук банкка жыл сайын ар бир жылдын 15-мартына чейин, ошондой эле кандайдыр бир өзгөртүүлөр киргизилгенден кийин 10 жумуш күнү ичинде берип турууга тийиш.

Калган банктар ушул Жобонун 4-пунктун эске алуу менен планды тиешелүү жылдын 15-мартына чейин, ошондой эле кандайдыр бир өзгөртүүлөр киргизилгенден кийин 10 жумуш күнү ичинде беришет.

Чыңдоо планына олуттуу өзгөртүүлөр киргизилген учурда, жаңыртылган чыңдоо планын берүү мөөнөтү Улуттук банк менен макулдашуу боюнча узартылышы мүмкүн.

43. Банктын директорлор кеңеши чыңдоо планын Улуттук банкка бергенге чейин карап чыгып, жактырууга тийиш. Директорлор кеңеши тарабынан бекитилгенге чейин чыңдоо планы банктын ички аудит бөлүмү тарабынан каралышы зарыл.

44. Банктын ички аудит бөлүмү чыңдоо планынын аткарылышын текшерүүнү өзүнүн жылдык аудит планына киргизүүгө тийиш. Чыңдоо планы директорлор кеңеши тарабынан бекитилгенден кийин, банк ички аудиттин корутундусун чыңдоо планы берилгенден кийин бир айдан кечиктирбестен Улуттук банкка жөнөтүүгө милдеттүү.

45. Улуттук банк банктан чыңдоо планын апробациялоону, анын ичинде башкаруунун ар кандай деңгээлдеринде аны ишке ашыруу механизмдерин тестирлөөнү, чыңдоо варианттары боюнча чечимдерди кабыл алуу жол-жоболорун баалоону жана аларды ишке ашыруу үчүн зарыл болгон маалыматтын жетиштүүлүгүн текшерүүнү талап кылууга укуктуу. Улуттук банк банктан өткөрүлгөн апробациянын жыйынтыгы боюнча отчет берүүнү талап кыла алат.

12. Чыңдоо пландарына баа берүү

46. Чыңдоо планын бергенден кийинки эки айдын ичинде Улуттук банк аны карап чыгат жана анда каралган иш-чаралар банк тарабынан көрүлгөн же пландаштырылган даярдык чараларын эске алуу менен банктын иштөө жөндөмдүүлүгүн жана финансылык аба-лын колдоого же калыбына келтирүүгө жетиштүү деңгээлде мүмкүндүк берерин баалайт.

47. Чыңдоо планын баалоодо Улуттук банк банктын капиталынын деңгээлинин жана каржылоо түзүмүнүн банктын масштабына, уюштуруу түзүмүнүн татаалдыгына жана тобо-келдик профилине шайкештигин эске алат.

48. Эгерде Улуттук банк чыңдоо планын ишке ашыруу үчүн олуттуу кемчиликтер же тоскоолдуктар бар экенин аныктаса, ал бул тууралуу банкка билдирет. Мындай учурда банк билдирүү алган күндөн тартып эки айдын ичинде Улуттук банкка аныкталган кемчиликтер-ди же тоскоолдуктарды жоюу жолдору жөнүндө маалыматты камтыган жаңыланган чыңдоо планын берүүгө милдеттүү.

49. Эгерде Улуттук банк кайра каралган планда кемчиликтер жана тоскоолдуктар тийиштүү түрдө жоюлган эмес деп эсептесе, ал банкка белгилүү бир мөөнөттө планга кон-креттүү өзгөртүүлөрдү киргизүү боюнча көрсөтмө берүүгө укуктуу.

50. Эгерде банк кайра каралган чыңдоо планын бербесе же берилген кайра каралган план аныкталган кемчиликтерди же тоскоолдуктарды

жетиштүү деңгээлде жойбосо, Улуттук банк мыйзамдарга ылайык банкка таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

Таасир этүү чараларын колдонуу банкты кемчиликтерди жоюу же чыңдоо планын жакшыртуу милдетинен бошотпойт.

13. Финансылык абалын чыңдоо боюнча иш-чаралар планына карата талаптар

51. Банк финансылык абалын чыңдоо планынын 7 бөлүмүндө кароого алынган жана ал боюнча иш-чаралардын өткөрүлүшүн талап кылган тобокелдиктин/сценарийдин ар бир түрү боюнча финансылык абалын чыңдоо иш-чараларын жүзөгө ашыруу учурунда иш-чаралар планын сунуштоого тийиш.

52. Коммерциялык банк тарабынан аныкталган иш-чаралар планын жүзөгө ашыруунун жалпы мөөнөтү коммерциялык банкта орун алган айкын жагдайды жана сунушталган чаралардын мүнөзүн эске алуу менен негизделүүгө тийиш.

53. Иш-чаралар планында төмөнкүлөрдү кошо алганда, финансылык абалын чыңдоо жол-жоболору аяктаган датага карата аны аткаруунун болжолдуу натыйжасы тууралуу маа-лыматтар камтылууга тийиш:

- финансылык абалын чыңдоо чараларын жүзөгө ашыруунун бүтүндөй мезгил ичинде отчёттук күндөр боюнча бөлүштүрүү менен Улуттук банктын милдеттүү экономикалык че-немдеринин жана талаптарынын мааниси;

- финансылык абалын чыңдоо боюнча иш-чараларын жүзөгө ашыруунун бүтүндөй мезгили ичинде отчёттук күндөр боюнча бөлүштүрүү менен өздүк каражаттардын (капитал-дын) өлчөмүнүн өзгөрүү динамикасы;

- өздүк каражаттардын (капиталдын) жетиштүүлүк деңгээлин жана коммерциялык банктын учурдагы ликвиддүүлүгүн калыбына келтирүү мөөнөттөрү.

54. Коммерциялык банк иш-чаралар планынын ар бир пунктун баскыч боюнча жүзөгө ашырылышын ар бир баскычты аткаруунун календардык мөөнөттөрүн көрсөтүү менен караштырууга укуктуу.

55. Финансылык абалын чыңдоо боюнча бардык чараларды (же көпчүлүк бөлүгүнүн) жүзөгө ашыруудан болжолдонуучу натыйжа аларды аяктагандан кийин коммерциялык банк-тын туруктуу иш келечектерин мүнөздөгөн көрсөткүч болуп саналат.

Болжолдонуучу натыйжаны аныктоодо коммерциялык банктын бизнес-планында каралган параметрлер колдонулушу мүмкүн.

Банктын финансылык абалын чыңдоо боюнча сунушталган иш-чаралар планы төмөнкүлөрдү милдеттүү түрдө камтууга тийиш: толук иш-чаралар жана аларды аткаруу мөөнөттөрү, жүзөгө ашыруунун ар бир баскычында жооптуу аткаруучуларды, аткаруу индикаторлорун көрсөтүү, ошондой эле банк тарабынан иш-чаралар планынын аткарылышына контролдукту жүргүзүү боюнча көрүлүүчү чаралар. Банктын иш-чаралар планында зарыл болгон шартта акционерлердин жана үчүнчү жактардын банктын финансылык абалын чыңдоого катышуу ыкмалары жана шарттары; чыгашаларды кыскартуу боюнча иш-чаралар каралууга тийиш.

56. Иш-чаралар планына коммерциялык банктын жетекчиси жана башкы бухгалтери кол коюп, ошондой эле директорлор кеңеши аны бекитүүгө тийиш.

57. Иш-чаралардын тиркемелерин кошо алганда, бардык барактарына номерлер коюлуп, көктөлүп жана коммерциялык банктын мөөрү менен бекитилүүгө тийиш.

58. Коммерциялык банк иш-чаралар планын иштеп чыгуу үчүн аудитордук уюмду (жеке аудиторду) ишке тартууга укуктуу.

Эгерде аудитордук уюм (жеке аудитор) коммерциялык банк тарабынан иш-чаралар планын иштеп чыгууга тартылган болсо, Улуттук банкка сунушталган документтер курамына ички жылдык аудитордук текшерүү боюнча аудитордук корутундуну киргизүүсү

зарыл, анын жыйынтык бөлүгүндө аудитордук уюмдун (жеке аудитордун) финансылык абалына баа берүүдө жана (же) финансылык абалын чыңдоо чараларын иштеп чыгууга катышуу деңгээли, ошондой эле финансылык абалын чыңдоо боюнча иштелип чыккан чараларды эске алуу менен аудитордук уюмдун (жеке аудитордун) коммерциялык банктын ишинин келечеги тууралуу чагылдырылат.

59. Орун алган кемчиликтер аныкталып, иш-чаралар планын жеткире иштеп чыгуу жөнүндө талап жөнөтүлгөн учурда, коммерциялык банк жеткире иштелип чыккан иш-чаралар планын көрсөтүлгөн талапты алгандан кийинки 14 календардык күндөн кечиктир-бестен Улуттук банкка берүүгө тийиш.

60. Зарыл болгон шартта, Улуттук банк иш-чаралар планын реалдуу катары таа-нуу үчүн зарыл болгон кошумча маалыматты аны сунуштоо мөөнөтүн белгилөө менен ком-мерциялык банктан талап кылууга укуктуу.

61. Коммерциялык банк иш-чаралар планынын толук көлөмдө жана белгиленген мөөнөттө аткарылышын камсыз кылууга милдеттүү.

**«Банктын финансылык абалын чыңдоо планына
карата талаптар жөнүндө» жобого**

1-тиркеме

Сценарийлер тууралуу маалымат

1. Сценарийлер жагдайлардын жок дегенде төмөнкү түрлөрүн камтышы зарыл:

1) «системалык жагдай», башкача айтканда, финансы системасы же реалдуу экономика үчүн олуттуу терс натыйжаларга алып келиши мүмкүн болгон жагдай;

2) «индивидуалдуу жагдай», башкача айтканда, банк үчүн олуттуу кесепеттерге алып келиши мүмкүн болгон жагдай;

3) бир эле учурда болуп, бири-бирине таасир этүүчү системалык жана индивидуалдык жагдайлардын айкалышы.

2. Сценарийлерди даярдоодо банк банктын финансылык абалына таасир этиши мүмкүн болгон жай өзгөрүүчү жана тез өзгөрүүчү жагдайларды камтышы керек.

3. Системалык да, индивидуалдуу да жагдайлар банк үчүн эң актуалдуу болушу керек жана анын бизнес-моделине, тобокелдик түзүмүнө жана операциялык чөйрөсүнө ылайык келиши зарыл.

4. Системалык жагдайларга негизделген сценарийлерди иштеп чыгууда, жок эле дегенде, төмөнкү системалык жагдайларды эске алуу керек:

1) финансылык туруктуулукка таасир этүүчү ири контрагенттердин банкрот болушу;

2) банктар аралык кредит рыногунда ликвиддүүлүктүн төмөндөшү;

3) валюта курсунун кескин өзгөрүшү;

4) банк олуттуу операцияларды жүргүзгөн өлкөдө өлкөлүк

тобокелдиктин жогорулашы жана андан капиталдын жалпы агылып чыгышы;

5) бир же бир нече рынокто активдердин баасынын алгылыксыз өзгөрүшү;

6) макроэкономикалык төмөндөө.

5. Жеке жагдайларга негизделген сценарийлерди иштеп чыгууда, банк жок дегенде төмөнкү жеке жагдайларды эске алышы зарыл:

1) Банктын маанилүү контрагенттеринин төлөөгө жөндөмсүздүгү (банкроттугу);

2) Банктын аброюна доо келтирүү;

3) Ликвиддүүлүктүн олуттуу жана тез агылып кетиши;

4) Банк эң көп дуушар болгон активдердин наркынын алгылыксыз өзгөрүшү;

5) Олуттуу кредиттик чыгымдардын пайда болушу;

6) Ички же тышкы алдамчылыкты, каталарды, үзгүлтүктөрдү же башка операциялык бузууларды кошо алганда, операциялык тобокелдиктердин натыйжасында олуттуу чыгымдардын пайда болушу.

«Банктын финансылык абалын чыңдоо планына карата талаптар жөнүндө» жобого
2-тиркеме

Чыңдоо көрсөткүчтөрү боюнча отчет берүү форматы

1. Банктар төмөндө келтирилген таблицанын форматы боюнча маалыматты чыңдоо пландарынын ажырагыс бөлүгү катары көрсөтүшү зарыл:

1-таблица: Чыңдоо көрсөткүчтөрү боюнча отчеттун формасы

Индикатордун аталышы	Түрү	Категориясы	Өлчөө бирдиги	Улуттук банк тарабынан белгиленген маани	Алдын ала эскертүү системасындагы чектүү маани	Чыңдоо көрсөткүчүнүн чектүү мааниси	Баштапкы дата	Мааниси
1-деңгээлдеги базалык капиталдын жетиштүүлүгүнүн коэффициенти	Нормативдик минимум	Капитал	Пайыздык пункт	6 % кем эмес				
1-деңгээлдеги капиталдын жетиштүүлүгүнүн коэффициенти	Нормативдик минимум	Капитал	Пайыздык пункт	7,5% кем эмес				
Жапсы капиталдын жетиштүүлүгүнүн коэффициенти	Нормативдик минимум	Капитал	Пайыздык пункт	12% кем эмес				
Лeverаж	Нормативдик минимум	Капитал	Пайыздык пункт	6% кем эмес				
Кыска мөөнөттүү ливиддүүлүк коэффициенти	Нормативдик минимум	Ливиддүүлүк	Пайыздык пункт	35% төмөн эмес				
АКШ долларында кыска мөөнөттүү ливиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Евро түрүндө кыска мөөнөттүү ливиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Россия рублинде кыска мөөнөттүү ливиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Дароо ливиддүүлүк ченеми	Нормативдик минимум	Ливиддүүлүк	Пайыздык пункт					
АКШ долларында дароо ливиддүүлүк көрсөткүчтөрү								

Индикатордун аталышы	Түрү	Категориясы	Өлчөө бирдиги	Улуттук банк тарабынан белгиленген маани	Алдын ала эскертуу системасындагы чектүү маани	Чыңдоо көрсөткүчүнүн чектүү мааниси	Баштапкы дата	Мааниси
Евро түрүндө дароо ликвиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Россия рублинде дароо ликвиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Ликвиддүүлүк ченеми								
АКШ долларындагы ликвиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Евро түрүндө ликвиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Россия рублинде ликвиддүүлүк көрсөткүчтөрү								
Ликвиддүүлүктү жабуу коэффициенти (Liquidity Coverage Ratio)	Нормативдик минимум	Ликвиддүүлүк	Пайыздык пункт	100% кем эмес				
ROA	Нормативдик минимум	Кирешелүүлүк	Пайыздык пункт					
ROE	Нормативдик минимум	Кирешелүүлүк	Пайыздык пункт					
Операциялык чыгымдардын операциялык кирешеге карата катышы	Нормативдик минимум	Кирешелүүлүк	Пайыздык пункт					
Классификацияланган кредиттердин үлүшү (NPL катышы)	Нормативдик минимум	Активдердин сапаты	Пайыздык пункт					
ФЗСтин 9-статьясына ылайык "үчүнчү стадия" категориясына классификацияланган кредиттердин үлүшү	Нормативдик минимум	Активдердин сапаты	Пайыздык пункт					
Реструктуризацияланган кредиттердин жалпы кредит портфелиндеги үлүшү	Нормативдик минимум	Активдердин сапаты	Пайыздык пункт					
Ар бир валюта боюнча узун/кыска ачык баланстык/баланстан тышкаркы валюталык позиция				Банктын таза жалпы капиталынын 15% ашпаган өлчөмдө				
Узун ачык валюта позицияларынын жалпы көлөмү				Банктын таза жалпы капиталынын 20% ашпаган өлчөмдө				

Индикатордун аталышы	Түрү	Категориясы	Өлчөө бирдиги	Улуттук банк тарабынан белгиленген маани	Алдын ала эскертүү системасындагы чектүү маани	Чыңдоо көрсөткүчүнүн чектүү мааниси	Башталгыч дата	Мааниси
Кыска ачык валюта позицияларынын жалпы көлөмү				Банктын таза жалпы капиталынын 20% ашпаган өлчөмдө				
Баалуу металлдын ар бир түрү боюнча узун/кыска ачык баланстык/баланстан тышкаркы позиция				Банктын таза жалпы капиталынын 15% ашпаган өлчөмдө				
Баалуу металлдар түрүндө узун ачык позициялардын жалпы көлөмү				Банктын таза жалпы капиталынын 20% ашпаган өлчөмдө				
Баалуу металлдар түрүндө кыска ачык позициялардын жалпы көлөмү				Банктын таза жалпы капиталынын 20% ашпаган өлчөмдө				
Ар кандай кошумча индикатор	Башкалар	5-параграфтын 13-пунктунан	Пайыздык пункт / млн. сом / жылдык өсүүрүүлөр / башкалар					

2. Жогоруда келтирилген форматтагы маалыматты берүү үчүн банктар жогорудагы таблицанын тилкелеринде камтылган төмөнкү аныктамаларды эске алуу зарыл:

1) индикатордун аталышы: ушул Жобонун максаттары үчүн милдеттүү индикатор-лордун тизмеси бекитилет. Банктар башка ар кандай отчеттук индикаторлор үчүн бул уя-чаны толтуруусу зарыл. Банктар кашаанын ичинде зарыл болгон гана деталдарды (б.а. ар кандай зарыл түшүндүрмөлөрдү) көрсөтүү менен индикатордун аталышын жазууга тийиш;

2) түрү: банктар индикатор ушул Жободогу минималдуу тизменин бөлүгүбү же кошумча индикаторбу, ошону көрсөтүүсү зарыл;

3) категориясы: банктар индикатор ушул Жобонун 5-главасындагы кайсы катего-рияга таандык экендигин көрсөтүүсү зарыл. Эгерде индикатор саналган категориялардын бирине да туура келбесе, банк «башка категориялар» деп көрсөтөт;

4) өлчөө бирдиги: Банктар индикатордун өлчөө бирдигин көрсөтүүсү зарыл (миса-лы, пайыздык пункт/млн. сом/жылдык өзгөрүү/башка);

5) колдонуу чөйрөсү: банктар бул тилкеде көрсөткүчтүн жеке же консолидация-ланган негизде өлчөнөрүн көрсөтүшү керек. Эгерде тиешеси жок көрсөткүчтөр болсо, анда "м/ж" (маалымат жок) деп көрсөтүңүз (мисалы, рыноктук же макроэкономикалык категориялар үчүн, мисалы: Ички дүң продукт (ИДП) өсүшү, борбордук банктын пайы-здык чени ж.б.);

6) алдын ала эскертүү системасындагы чектүү маани: Эгерде банк алдын ала эс-кертүү системасындагы чектүү маанилерди колдонсо, ал алдын ала эскертүүнүн чектүү маанисин көрсөтүүгө тийиш, ал – бузулган учурда – банктын жетекчилигине бул инди-катор потенциалдуу түрдө чындоонун чектүү маанисинен чыгып кетиши мүмкүн экендиги жөнүндө маалымдайт («светофор принциби»). Эгерде банктын алдын ала эскертүү систе-масында бирден ашык чектүү мааниси болсо, анда бул жерде чектүү маанинин чындоо триггерине эң жакынын көрсөтүү зарыл;

7) чындоо индикаторунун чектүү деңгээли: банктар чындоо индикаторунун чектүү деңгээлинин маанисин белгилөөсү зарыл, ал чындоо планында көрсөтүлгөн тиешелүү аракеттер көрүлүшү мүмкүн болгон чекиттерди (орундарды) аныктайт;

8) баштапкы дата: банктар бул жерде акыркы жеткиликтүү маалыматтарды көрсөтүүсү зарыл, бирок алар мурунку жылдын аягынан эрте болбошу керек. Банктар бул жерде индикатордун мааниси дал келген датаны көрсөтүүсү зарыл;

9) мааниси: банктар «баштапкы» датага карата көрсөтүлгөн индикатордун мааниси жөнүндө маалымдоосу зарыл.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-декабрындагы
№ 2025-П-12/70-6-(ПС) Токтому

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
айрым ченемдик укуктук актыларына кылмыштуу ишти
каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга
(адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча
өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (тиркелет):

1) 2009-жылдын 15-июлу № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасы боюнча которууларды жүзөгө ашыруу эрежелерин» бекитүү тууралуу;

2) 2010-жылдын 26-майы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

3) 2015-жылдын 15-апрели № 22/3 «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

4) 2015-жылдын 15-июлу № 38/4 «Кыргыз Республикасынын төлөм системасына көзөмөлдүктү (оверсайт) жүргүзүү саясатынын» бекитүү

тууралуу;

5) 2015-жылдын 9-декабры № 76/8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

6) 2015-жылдын 9-декабры № 76/6 «Кыргыз Республикасында айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасы жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

7) 2019-жылдын 2-сентябры № 2019-П-14/46-1-(ПС) «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

8) 2019-жылдын 30-сентябры № 2019-П-14/50-2-(ПС) «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

9) 2019-жылдын 30-сентябры № 2019-П-14/50-3-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

10) 2019-жылдын 11-декабры № 2019-П-14/62-5-(ПС) «Эки өлчөмдүү штрихкод белгилерин (QR-код) колдонуу менен төлөмдөрдү жана которууларды өткөрүү эрежелерин» бекитүү тууралуу;

11) 2020-жылдын 19-августу № 2020-П-14/46-4-(ПС) «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында төлөм уюмдарында жана төлөм системасынын операторлорунда ички контролдоону уюштурууга карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

12) 2021-жылдын 13-октябры № 2021-П-14/56-1-(ПС) «Кыргыз Республикасынын төлөм системасын көзөмөлдөө (оверсайт) эрежелерин» бекитүү тууралуу;

13) 2022-жылдын 20-апрели № 2022-П-14/25-3-(ПС) «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

14) 2022-жылдын 2-июну № 2022-П-14/35-3-(НПА) «Кыргыз Республикасында ачык программалык интерфейстерди колдонуу менен финансылык платформалар (маркетплейс) аркылуу финансылык кызмат көрсөтүүлөрдү пайдалануу мүмкүнчүлүгүн жөнгө

салуу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу;

15) 2023-жылдын 3-февралы № 2023-П-14/8-2-(НПА) «Виртуалдык активдерге байланышкан кызматтарды сунуштоо тартибин бекитүү жөнүндө».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын, төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун, «Кыргызстан Банктар Союзу» юридикалык жактар бирикмесинин, «KG (КЕЙ-ДЖИ) төлөм системаларынын операторлорунун ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. «Башкарманын катчылыгы» бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтомду бардык түзүмдүк бөлүмдөргө, областтык башкармалыктарын жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 26-декабрындагы
№ 2025-П-12/70-6-(ПС)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик
укуктук актыларына кылмыштуу ишти каржылоого жана
кылмыштуу кирешелерди легализациялоого (адалдоого) каршы
аракеттенүү маселелери боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү
жөнүндө**

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерди бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелердин:

1) 1.6-1-пунктунун экинчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

2) 3.1-4-пунктунун үчүнчү абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

3) төмөнкү мазмундагы 3.1-7-пункт менен толукталсын:

«3.1-7. Улуттук банк төмөнкү учурларда эл аралык акча которуу системасынын операторун каттоодон баш тартууга укуктуу:

- каттоо үчүн белгиленген талаптарга жооп бербеген, анык эмес документтерди бергенде жана/же документтер топтомун 2 (эки) же андан көп жолу толук эмес бергенде;

- арыз ээси оффшордук аймакта катталган;

- арыз ээси финансылык чалгындоо органы (же ыйгарым укуктуу орган) тарабынан түзүлгөн жогорку тобокелдүү өлкөлөрдүн тизмесине кирген өлкөдө катталган.

Улуттук банк белгиленген мөөнөттө эл аралык акча которуу операторуна каттоодон баш тартуу жөнүндө катты баш тартуу себебин

көрсөтүү менен жөнөтөт.»;

4) 3.2-пунктундагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

5) 3.8-пункту «төлөм картына» деген сөздөрдөн кийин «, электрондук капчык» деген сөздөр менен толукталсын;

6) 4.4-пунктундагы:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- «Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы № 606» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739» деген сөздөргө алмаштырылсын;

7) 4.9-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«4.9. Оператор жана катышуучу ар бир акча которуу операциясы боюнча, эгерде бир нече которуу бир пакеттик файлга бириктирилсе, пакеттик файлдар боюнча эсеп жүргүзүүгө жана төмөнкү маалыматтарды сактоого тийиш:

1) жөнөтүүчү жеке адамдын аты-жөнү (эгерде болсо);

2) эгерде электрондук акча которууну жүзөгө ашырууда эсеп колдонулган болсо, жөнөтүүчүнүн эсеп номери;

3) жөнөтүүчүнүн паспорттук маалыматтары же Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтар;

4) жөнөтүүчүнүн туулган күнү жана жылы;

5) жөнөтүүчүнүн үй дареги;

6) жөнөтүүчүнүн идентификациялык маалыматтары;

7) алуучунун аты-жөнү (эгер болсо);

8) эгерде электрондук акча которууну жүзөгө ашырууда эсеп колдонулса, алуучунун эсеп номери.

Эсеби жок болгон учурда электрондук акча которууну көзөмөлдөөгө мүмкүндүк берген электрондук акча которуунун уникалдуу номери көрсөтүлөт;

9) которуунун максаты;

10) которуу суммасын сан жана жазуу түрүндө, ошондой эле Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын төлөм документтерин сактоо боюнча талаптарына ылайык башка маалыматтарды көрсөтүү.

Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) шектенүү жаралган учурда акча которууну жүзөгө ашырган оператор жана катышуучу кардар тууралуу маалыматты текшерүүгө милдеттүү.

Катышуучу жогоруда көрсөтүлгөн талаптарга жооп бербесе, которууга уруксат бербөөгө тийиш.

Эгерде акча которуу процессинде катышуучу которууну жүзөгө ашырууда жөнөтүүчү же алуучу болбосо (башкача айтканда, транзиттик финансылык мекеменин функциясын аткараса), ал ФАТФнын сунуштарына жана кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча мыйзамдарга ылайык төмөнкү талаптардын аткарылышын камсыз кылууга тийиш:

1) акча которууну коштогон, жөнөтүүчү жана алуучу жөнүндө бардык маалыматтын (аты-жөнү, туулган күнү жана жылы, үй дареги, паспорттук маалыматтары же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтар, ИНН (эгер болсо), акча которууну накталай эмес ыкма менен жөнөтүүдө/алууда банктык эсептин номери, акча которууну накталай эмес ыкма менен алууда идентификацияланган электрондук капчыктын номерин) өзүндө сакталышын камсыз кылуу;

2) кеминде беш жыл бою акча которууну коштогон бардык маалыматтарды жөнөткөн финансылык мекемеден (банк/акча которуу системасынын операторунан) алынган жазууну сактоо;

3) техникалык каражаттар электрондук акча которууну коштогон, жөнөтүүчү жана алуучу жөнүндө толук маалыматты сактоого мүмкүндүк бербеген учурларда, алуучу транзиттик финансылык мекеме жөнөтүүчү финансылык мекемеден же транзиттик финансылык мекемеден алынган бардык маалыматтын жазуусун кеминде беш жыл сактоого милдеттүү;

4) акча которууну коштогон, алуучу же жөнөтүүчү жөнүндө маалыматты камтыбаган чек ара аркылуу жүргүзүлүүчү акча которууларды аныктоо, ошондой эле мындай которууларды аткаруу/

четке кагуу/токтото туруу үчүн тобокелдикти аныктоого багытталган жол-жоболорго ээ болуу.»;

8) төмөнкү мазмундагы 4.9-1-пункт менен толукталсын:

«4.9-1. Акча которууну жөнөткөн же алган катышуучу операция аяктаган же кардар менен ишкер мамилелер токтотулган же эсеп жабылган учурдан тартып, электрондук акча которууну коштогон, жөнөтүүчү жана алуучу жөнүндө бардык маалыматты кеминде беш жыл сактоого милдеттүү.

Бул маалымат жетиштүү көлөмдө сакталууга тийиш, ал жасалган операциянын (бүтүмдүн) мүнөздөмөсүн калыбына келтирүүгө же операциянын (бүтүмдүн) бүтүндөй чынжырын калыбына келтирүү жолу менен каражаттарга көз салууга мүмкүндүк берет жана зарыл болгон учурда Кыргыз Республикасынын кылмыш-жаза процессуалдык мыйзамдарына ылайык тергөөдө жана соттук териштирүүдө далил катары колдонулат.»;

9) төмөнкү мазмундагы 4.9-2-пункт менен толукталсын:

«4.9-2. Акча которууну алуучу төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) жөнөтүүчү жана алуучу жөнүндө керектүү маалымат жок электрондук акча которууларды текшерүү жана аныктоо;

2) эгер мурда текшерилбесе, акча которууну алуучунун ким экенин аныктоо жана текшерүү;

3) жөнөтүүчү жана алуучу жөнүндө керектүү маалымат жок акча которууну аткаруу, четке кагуу же токтото туруу маселесин чечүү, ошондой эле акча которууну кайтаруу боюнча кийинки аракеттер үчүн тобокелдикти аныктоого багытталган саясатты жана жол-жоболорду колдонуу.»;

10) 4.10-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Эгерде жөнөтүүчү жана/же алуучу санкциялык тизмекте болсо, катышуучу жөнөтүүчүнүн акча которуусун жөнөтүүдөн баш тартууга жана/же алуучу акча которууну алуусуна жол бербөөгө, электрондук акча которууну токтотууга жана/же токтотуп турууга жана бул тууралуу үч сааттын ичинде финансылык чалгындоо органына билдирүүгө тийиш.»;

11) 6.2-пунктундагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

12) 6.6-пункту «электрондук капчыктын номери» деген сөздөрдөн кийин «накталай эмес ыкма менен акча которууну алганда аныкталган электрондук капчыктын номери), акча которууну жөнөтүүчү/алуучу жөнүндө маалымат – чет өлкөдөн/чет өлкөгө акча которууну демилгелеген/алган (аты-жөнү, нак эмес ыкма менен акча которууну жөнөтүүдө/алууда банктык эсептин номери),» деген сөздөр менен толукталсын.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата коюлуучу негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата коюлуучу негизги талаптар жөнүндө» жобонун:

1) 3-пунктундагы «Террористтик» деген сөз «Кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

2) 20-пунктунун:

- 11-пунктчасындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 11-пунктчасындагы расмий тилдеги текстинде «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

- 12-пунктчасындагы «Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы № 606» деген сөздөр «Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 32-пунктундагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-апрелиндеги № 22/3 «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү

киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 5-пунктунун сегизинчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-июлундагы № 38/4 «Кыргыз Республикасынын төлөм системасына көзөмөлдүк (оверсайт) боюнча саясатын бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын төлөм системасын көзөмөлдүк (оверсайт) боюнча саясаттын:

1) төмөнкүдөй мазмундагы 16-2-пункт менен толукталсын:

«16-2. Төлөм системаларынын катышуучулары продуктылардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн, операциялардын, технологиялардын, ошондой эле ишкер тажрыйбалардын жаңы түрлөрү ишке киргизилгенге чейин бул продуктуга, кызмат көрсөтүүгө, операцияга, технологияга жана ишкердик тажрыйбага тиешелүү бардык мүмкүн болгон тобокелдиктерди аныктап, баалашы керек жана кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттерди көрүү максатында, бул тобокелдиктерди азайтуу боюнча тиешелүү чараларды көрүүгө тийиш.»;

2) 2-тиркеменин «II.Төлөм системасынын оператору (катышуучулары) тарабынан баа берүү» бөлүгүндөгү:

-1-пункттун 7.13-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7.13. Системанын операторунда жана/же катышуучусунда кардарлардын операцияларына кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) (мындан ары – КИК/ККЛК) каршы аракеттенүү боюнча талдоо жүргүзүүнүн жыйынтыктарынын болушу.»;

- 6-пункттун 6-пунктчасындагы «терроризмди» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/8 «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасындагы банктык төлөм карттар жөнүндө» жобонун:

1) 2-пунктундагы:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- расмий тилдеги текстинде «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

2) 5-пунктунун жыйырма экинчи, отуз тогузунчу жана кырк жетинчи абзацтарындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

3) 14-пунктунун экинчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

4) 27 жана 36-пункттарында «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

5) 53-пунктунун:

- биринчи абзацы төмөнкү мазмундагы экинчи сүйлөм менен толукталсын:

«Банктык эсеп ачуу Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 31-октябрындагы № 41/12 токтому менен бекитилген Банктык эсептер, банктык аманаттар (депозиттер) боюнча эсептер менен иш алып баруу жөнүндө нускамага ылайык жана «Өз кардарыңды бил» саясатын сактоо менен жүргүзүлөт.»;

- тогузунчу абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

6) 52-2-пунктундагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 9-декабрындагы № 76/6 «Кыргыз Республикасында

айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасы жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүү киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында аякын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасы жөнүндө» жобонун:

- 26-пунктунун 7-пунктчасындагы «терроризмди (экстремизмди) каржылоо жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштыруу (изин жашыруу) боюнча» деген сөздөр «терроризмди (экстремизмди) каржылоого, уюшкан топторго же кылмыштуу коомдоштуктарга, массалык кыргын салуучу куралдарды жайылтууга жана кылмыш жолу менен алынган кирешелерди мыйзамдаштырууга (адалдоого)» деген сөздөргө алмаштырылсын.

7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 2-сентябрындагы № 2019-П-14/46-1-(ПС) «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин лицензиялоо жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин лицензиялоо жөнүндө» жобонун:

1) 19-пунктунун 11-пунктчасынын сегизинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- Кыргыз Республикасынын «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» Мыйзамына ылайык, кардарларды санкциялык тизмек боюнча текшерүү жагында жөнөтүүчүлөрдүн жана алуучулардын маалым каттарын тескөө механизмдерин кылдат чагылдыруу;»;

2) 19-1-пунктунун:

- 10-пунктчасынын бешинчи абзацындагы «террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү» деген сөздөр «кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөргө

алмаштырылсын;

- 11-пунктчасынын он төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- кардарларды КИК/ККЛК боюнча санкциялык тизмектин негизинде текшерүү жагында жөнөтүүчүлөрдүн жана алуучулардын маалым каттарын тескөө механизмдерин кылдат чагылдыруу.»;

3) 34-пунктунун төртүнчү абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

4) 40-пунктунун 3-пунктчасындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

5) 51-пунктундагы «3 жана 4» деген сандар «2» деген санга алмаштырылсын;

6) 2-тиркеменин 11-пунктунун онунчу абзацында «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-2-(ПС) «Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин жөнгө салуу жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген Төлөм уюмдарынын жана төлөм системаларынын операторлорунун ишин жөнгө салуу жөнүндө жобонун:

1) 1-пункттун төртүнчү абзацында «Террористтик» деген сөз «Кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

2) 6-пункттун бешинчи абзацында:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- «ТИК/ККЛК» деген аббревиатура «КИК/ККЛК» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

3) 17-пункттун 3-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3) төлөм системасынын катышуучулары боюнча маалымат базасын жүргүзүү, анда кеминде төмөнкүлөр камтылууга тийиш:

- келишимдин реквизиттери (датасы, номери);

- юридикалык жактын аталышы/жеке ишкердин аты-жөнү;
- юридикалык жактын мамлекеттик каттоодон өткөндүгү жөнүндө маалымат, жеке ишкердин паспорттук маалыматтары, жеке ишкер катары каттоо жөнүндө тастыктоочу документтер/колдонуудагы патент;
- жайгашкан орду/жашаган дареги, ишкердик жүргүзүлүп жаткан дарек;
- жетекчилер тууралуу маалымат;
- байланышуу үчүн маалымат,
- юридикалык жактын/жеке ишкердин ишкердик түрү жөнүндө маалымат (банк иши, коммуналдык кызматтар ж.б.);»;

4) 43-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«43. Төлөм уюму өз ишин уюштуруу үчүн юридикалык жактар жана жеке ишкерлер менен агенттик келишимдерди түзүүгө укуктуу жана анын төлөмдөрдү кабыл алуу пункттарын кошо алганда, агенттер боюнча төмөнкү маалыматты камтыган, агенттер менен түзүлгөн келишимдердин электрондук реестри болууга тийиш:

1) эгерде юридикалык жак болсо - уюмдун аталышы, юридикалык жактын мамлекеттик каттоодон өткөндүгү жөнүндө тастыктоочу документтердин көчүрмөсү, ишкердикти жүзөгө ашыруу укугуна лицензиясынын көчүрмөсү (эгерде иши лицензияланса), уюштуруу документтери, айкын жайгашкан дареги, байланыш телефондору, терминалдар орнотулган даректердин актуалдуу тизмеси, уюмдун ишинин түрү жөнүндө маалымат;

2) жеке ишкер болсо – ишкердин паспортунун көчүрмөсү, жеке ишкер катары каттоодон өткөндүгүн тастыктаган документтин/колдонуудагы патенттин көчүрмөсү, ишкердикти жүзөгө ашыруу укугуна лицензия (эгерде иши лицензияланса), терминалдар орнотулган даректердин тизмеси жана ишин жүзөгө ашырган айкын жери, жеке ишкердин ишинин түрү жөнүндө маалымат.»;

5) 45-пункттун экинчи абзацындагы «ТИК/ККЛК» деген аббревиатура «КИК/ККЛК» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

6) 49-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«49. Агенттерди жана субагенттерди колдонгон төлөм уюму аларды КИК/ККЛК программаларына киргизүүгө жана алардын бул

программаларды аткарышына мониторинг жүргүзүүгө милдеттүү.

Төлөм уюмунда функцияларды аткаруунун алкагында агенттерди/субагенттерди төлөм системасын пайдалануу принциптерине окутуу боюнча документтер болууга тийиш. Агенттер менен келишим түзүүдө төлөм уюму төмөнкүлөрдү камсыз кылууга милдеттүү:

- колдо болгон ички эрежелерге жана жол-жоболорго ылайык түшүндүрмөлөрдү берүүгө, анын ичинде аралыктан түшүндүрүүгө;

- агентти/субагенттерди Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары, анын ичинде Улуттук банктын агенттерге тиешелүү ченемдик укуктук актылары жана КИК/ККЛК каршы аракеттенүү чөйрөсүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен тааныштырууга (жазуу жүзүндө/электрондук).

Төлөм уюму окуу иш-чараларынын өткөрүлгөн фактысын, анын мазмунун жана тиешелүү окуудан өткөн агенттердин/субагенттердин (алардын кызматкерлеринин) тизмесин документтештирүүнү камсыз кылат.»;

7) 50-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«50. Төлөм уюму агенттердин/субагенттердин көрсөтүлгөн талаптарды сактоо ишине кийинки мониторингди камсыздайт.

Агенттер жана субагенттер төлөм уюмунун ишине тиешелүү КИК/ККЛК талаптарына, алардын ишинин өзгөчөлүктөрүнө жана КИК/ККЛК чөйрөсүндөгү мыйзамдарда белгиленген тиешелүү талаптарга жана чектөөлөргө ылайык, бардык талаптарды аткарууга милдеттүү.

Төлөм уюму бул максаттар үчүн агенттерди/субагенттерди пайдаланууга/пайдаланбоого карабастан, КИК/ККЛК талаптарын аткаруу үчүн жоопкерчиликти.

Эгерде агент/субагент колдонулса, төлөм уюму агенттин/субагенттин кардары менен ишкердик мамилелерди түзүүдөн мурда андан бардык керектүү маалыматты алууга милдеттүү. Төлөм уюму кардар менен ишкердик мамилелерди баштоо, тиешелүү келишимдерди түзүү, ошондой эле ишкердик мамилелерди түзүүдөн же финансылык операцияларды жүргүзүүдөн баш тартуу жөнүндө чечим кабыл алат.

Төлөм уюму тиешелүү агент/субагент менен кызматташуу жөнүндө чечим кабыл алганга чейин, төлөм уюмунун КИК/ККЛК

маселелери боюнча ички документтеринде белгиленген тартипте анын ишенимдүүлүгүнө алдын ала талдоо жүргүзүүгө тийиш.

Мындай талдоонун максаты – келечектеги кызматташуу менен байланышкан тобокелдиктерди, тагыраак айтканда, төлөм уюмунун ушул агентти/субагентти пайдалануу менен КИК/ККЛК чөйрөсүндөгү мыйзамдарды сактоо жөндөмдүүлүгүн аныктоо жана баалоо.

Талдоонун жыйынтыктары тийиштүү түрдө документтештирилиши керек. Тиешелүү агент/субагент менен кызматташуу мүмкүнчүлүгү жөнүндө чечим төлөм уюму үчүн аныкталган тобокелдиктерди жана алардын кабыл алынышын/кабыл алынбашын эске алуу менен төлөм уюмунун жетекчилиги тарабынан кабыл алынат.»;

8) 51-1-пункттун экинчи абзацындагы «ТИК/ККЛК» деген аббревиатура «КИК/ККЛК» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

9) 52-пункттун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Пайдалануучулардын бул категориясы үчүн Кыргыз Республикасынын Министирлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739 токтому менен бекитилген «Кардарды талаптагыдай текшерүүнү жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө» жобого ылайык, ыйгарым укуктуу орган тарабынан КИК/ККЛК чөйрөсүндө аныкталган жогору тобокелдүү операцияларды жүргүзүүгө тыюу салынат.»;

10) төмөнкүдөй мазмундагы 79-1-пункт менен толукталсын:

«79-1. Төлөм уюму, төлөм уюмунун агенти/субагенти товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочу кардарларды тиешелүү түрдө текшерүү жол-жобосун Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 19-августундагы № 2020-П-14/46-4-(ПС) токтому менен бекитилген «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында төлөм уюмдарында жана төлөм системаларынын операторлорунда ички контролдоону уюштурууга карата минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун жана КИК/ККЛК чөйрөсүндөгү Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарына ылайык товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулар жана соода-тейлөө ишканалары менен келишим түзүүгө чейин жүзөгө ашырууга тийиш.

Эгерде келишим кардардын атынан келишим түзүүгө ыйгарым

укуктуу үчүнчү жакка берилген ишеним каттын негизинде түзүлсө, төлөм уюму бул адамга карата да кардарларды тийиштүү текшерүү жол-жобосун колдонууга тийиш.»;

11) төмөнкүдөй мазмундагы 79-2-пункт менен толукталсын:

«79-2. Төлөм уюму товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочу менен келишим түзүүдөн баш тартууга же ишкердик мамилелерди токтотууга тийиш, эгерде:

- келишим түзүү, кардарды жана бенефициардык менчик ээсин идентификациялоо жана верификациялоо жана кардарды тийиштүү текшерүүнүн башка чараларын көрүү боюнча талаптарды аткаруу үчүн зарыл болгон тиешелүү документтер берилген эмес;

- анык эмес документтер берилген.

Төлөм уюму белгиленген тартипте жана мөөнөттө кызмат көрсөтүүдөн жана ишкердик мамилелерди түзүүдөн/токтотуудан баш тартуу жөнүндө чечим кабыл алынган күндөн тартып бир жумушчу күндүн ичинде тиешелүү маалыматты финансылык чалгындоо органына жөнөтүүгө тийиш.»;

12) 80-пунктунда:

- төртүнчү абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- сунуштоочу тарабынан берилген товардын аталышы же кызмат көрсөтүүлөрдүн түрү;»;

- төмөнкү мазмундагы бешинчи, алтынчы, жетинчи жана сегизинчи абзацтар менен толукталсын:

«- тиешелүү мамлекеттик органдарда каттоодон өткөндүгү жөнүндө документтин маалыматтары;

- менчик түзүмү жана менчик ээлери/уюштуруучулары жөнүндө ишенимдүү маалыматтарды берүү жөнүндө милдеттенме (юридикалык жактар үчүн);

- бенефициардык менчик ээлери жөнүндө ишенимдүү маалымат берүү милдеттенмеси (юридикалык жак үчүн);

- жетекчилер жөнүндө маалымат (юридикалык жак үчүн);»;

13) 102-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

14) 119-пункттун онунчу абзацындагы «террористтик» деген сөз

«кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

15) 126-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

16) 2-тиркемеде:

- 7-пункттун 4-пунктчасындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- төмөнкүдөй мазмундагы 14-1-пункт менен толукталсын:

«14-1. Эгерде төлөм уюму же анын агенти кардарды тийиштүү текшерүү жүргүзүү келип чыккан шектенүүлөр жөнүндө маалыматтын ачыкка чыгышына алып келет деп ишенсе, төлөм уюму/төлөм уюмунун агенти кардарды тийиштүү текшерүү боюнча чараларды көрбөйт жана КИК/ККЛК чөйрөсүндөгү ыйгарым укуктуу орган тарабынан белгиленген талаптарга ылайык финансылык чалгындоо органына шектүү операция (бүтүм) жөнүндө билдирүү жөнөтөт.»;

- 18-пункттагы «жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) катышкандыгы тууралуу маалыматтар катталган адамдардын, топтордун жана уюмдардын тизмегинде» деген сөздөр алынып салынсын.

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 30-сентябрындагы № 2019-П-14/50-3-(ПС) «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Төлөм системаларынын операторлоруна/төлөм уюмдарына карата колдонулуучу таасир этүү чаралары жөнүндө» жобонун:

1) 3, 4, 9 жана 10-пункттарда «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

2) 11-пункттун алтынчы абзацындагы «террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөр «кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 19-пункттун үчүнчү абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 11-декабрындагы № 2019-П-14/62-5-(ПС) «Эки өлчөмдүү штрих-код белгилерин (QR-код) колдонуу менен төлөмдөрдү жана которууларды өткөрүү эрежелерин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Эки өлчөмдүү штрих-код белгилерин (QR-код) колдонуу менен төлөмдөрдү жана которууларды өткөрүү» эрежелерине:

- 40-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын.

11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 19-августундагы № 2020-П-14/46-4-(ПС) «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында төлөм уюмдарында жана төлөм системасынын операторлорунда ички контролдоону уюштурууга карата минималдуу талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

- жогоруда көрсөтүлгөн токтомдун аталышындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 1-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында төлөм уюмдарында жана төлөм системасынын операторлорунда ички контролдоону уюштурууга карата минималдуу талаптар жөнүндө жобонун:

1) жогоруда көрсөтүлгөн жобонун аталышындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

2) 1-пунктта:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- расмий тилдеги «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

3) 2-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

4) 3-пункттагы «Террористтик» деген сөз «Кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

5) 4-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Ушул Жобонун максатында төмөнкүдөй түшүнүктөр колдонулат:

«Бенефициардык менчик ээси – түпкүлүгүндө келип (ээлик кылуу жана контролдоо аркылуу) тике же кыйыр түрдө (үчүнчү жактар аркылуу) менчик укугуна ээ болгон же кардарды контролдоого алган жеке адам (жеке адамдар же болбосо анын атынан же анын таламында операция жүргүзгөн (бүтүмгө келишкен) жеке адам.

Жакын туугандары – ата-энеси, асырап алуучулар, асырап алынгандар, бир тууган жана аталаш (энелеш) бир туугандар, чоң ата, чоң эне, неберелер, ага карата мамлекеттик кызмат адамы турак жай, билим берүү, саламаттыкты сактоо жана башка зарыл болгон чыгашаларды жабуу бөлүгүндө каржылык чыгымдарды тартат.»;

Верификация – кардардын жана (же) бенефициардык ээсинин идентификациялык маалыматтарын текшерүү жол-жобосу.

Жогору тобокелдиктеги өлкөлөр - акчаларды адалдоого, терроризмди каржылоого жана массалык кыргын салуучу куралдарды таратууну каржылоого каршы аракеттенүү боюнча эл аралык стандарттарды колдонбогон же жетишсиз деңгээлде колдонгон мамлекеттер жана аймактар (түзүлүштөр), ошондой эле оффшордук зоналар.

Контролдоого алынып жана ал боюнча маалымдалууга тийиш болгон операцияларды аныктоо – Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында төлөм уюмдарынын/төлөм системаларынын операторлорунун ички контролдоосун уюштуруу этабы, анда Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык, контролдоого алынып жана финансылык чалгындоо органына маалымдалууга тийиш болгон операцияларды аныктоо камтылган.

Ишкердик мамилелер – бул кардар менен финансылык мекеменин ортосундагы же кардар менен финансылык эмес жактардын ортосундагы операцияны (бүтүмдү) ишке ашыруу боюнча кызмат көрсөтүү жөнүндө (оозеки же жазуу жүзүндөгү) макулдашуунун негизинде келип чыккан мамилелер.

Идентификация – кардар жана (же) бенефициардык ээси жөнүндө идентификациялык маалыматтарды белгилөө жол-жобосу.

Башка мүлктүн келип чыгуу булагы – бул мамлекеттик кызмат адамынын жалпы мүлкүнүн келип чыгышы жөнүндө маалымат (кардарга таандык болгон бардык активдердин түзүлүү булагы). Алынган маалымат кардардын абалы жана ал кантип алгандыгы жөнүндө маалыматтарды чагылдырат.

Акча каражаттарынын келип чыгуу булагы – бул кардар менен банктын ортосундагы ишкердик мамилелердин предмети болгон конкреттүү акча каражаттарынын же активдердин келип чыгышы жөнүндөгү маалымат. Алынган маалымат мазмундуу болууга тийиш, анда бул каражаттарды же активдерди алуунун же сатып алуунун булагы жана/же негиздери көрсөтүлөт.

Кардар (кардар-төлөөчү, кардар-кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочу) – төлөм уюмунун кардары катары товарлар/кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөө максатында төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун инфраструктурасынан/кызмат көрсөтүүлөрүнөн пайдаланган төлөөчү/пайдалануучу, ошондой эле төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун тейлөөсүнө алынган же тейлөөгө алынып жаткан же болбосо төлөм уюму алар менен ишкердик мамиле түзгөн товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочу, агент, субагент, контрагент, төлөм системасынын катышуучусу же башка жеке адам же юридикалык жак (уюм) саналат.

Электрондук акча чыгарууга лицензиясы бар төлөм уюмунун кардарлары болуп электрондук акча ээлери – Кыргыз Республикасынын КИК/ККЛК чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык идентификациядан жана верификациядан өткөн жеке адамдар жана юридикалык жактар, электрондук акчаны акцептанттары да саналат.

Төлөм – төлөөчүнүн нак акча каражаттарын колдонуу менен акчалай милдеттенмелерин аткаруусу же нак эмес акча каражаттарын которуу процесси.

Шектүү операция (бүтүм) - төмөнкү белгилерге туура келген операция (бүтүм):

а) эгерде каражаттар кылмыш жолу менен алынган киреше болуп саналат деп шектенүүгө жетиштүү негиздер болсо, анын ичинде предикаттык кылмыштардан же кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) байланыштуу болсо;

б) эгерде каражаттар каржылоого байланыштуу деп шектенүүгө жетиштүү негиздер болсо:

- террористтер жана экстремисттер;
- террористтик жана экстремисттик уюмдар (топтор);
- террористтик жана экстремисттик ишкердик;
- уюшкан топтор же кылмыштуу коомчулуктар;
- массалык кыргын салуучу куралдарды жайылтуу.

Шектүү операция (бүтүм) ички контролдоо кызматы тарабынан кардардын жана бенефициардык ээсинин акча каражаттары же башка мүлкү менен жүзөгө ашырылган операцияларын КИК/ККЛК чөйрөсүндөгү мыйзамдарынын алкагында таянуу менен аныкталат.

Ички контролдоо программасы - төлөм уюмдары тарабынан Кыргыз Республикасынын Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзам талаптарын аткаруу максатында колдонулуучу ички чаралар, жол-жоболор жана контролдоо системалары.

Кеңири таанымал кызмат адамдар – төмөнкү жеке жактардын бири:

а) чет өлкөлүк кеңири таанымал кызмат адамы – чет мамлекетте олуттуу мамлекеттик же саясий функцияларды (коомдук функцияларды) аткарып жаткан же аткарып келген адам (мамлекет же өкмөт башчылары, өкмөттөгү жана башка мамлекеттик органдардагы, соттордогу, куралдуу күчтөрдөгү, мамлекеттик ишканалардагы же мекемелердеги жогорку кызмат адамдары, ошондой эле көрүнүктүү саясий ишмерлер, анын ичинде саясий партиялардын көрүнүктүү ишмерлери);

б) улуттук кеңири таанымал кызмат адамы - Кыргыз Республикасынын Президенти тарабынан бекитилүүчү Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жана муниципалдык кызмат

орундарынын реестринде каралган Кыргыз Республикасындагы саясий жана атайын мамлекеттик кызматты же саясий муниципалдык кызматты ээлеп турган же ээлеген адам, ошондой эле мамлекеттик корпорациялардын жогорку жетекчилиги, көрүнүктүү саясий ишмерлер, анын ичинде саясий партиялардын көрүнүктүү ишмерлери;

в) эл аралык уюмдун кеңири таанымал кызматкери - учурда ага эл аралык уюмдун маанилүү функциялары жүктөлгөн же буга чейин жүктөлгөн эл аралык уюмдун жогорку кызматкери (эл аралык уюмдун жетекчилери, жетекчилеринин орун басарлары жана башкарма мүчөлөрү же эл аралык уюмдагы эквиваленттүү кызматтарды ээлеген адамдар).

Тобокелдикке багытталган ыкма – тобокелдикти натыйжалуу кыскартуу үчүн алардын деңгээлине шайкеш чараларды колдонуу, анын ичинде төлөм уюмдарынын тобокелдикти башкаруу боюнча бекитилген жол-жоболоруна ылайык, тобокелдик деңгээли жогорулаган шартта төлөм уюмдары күчөтүлгөн чараларды же тобокелдик деңгээли төмөндөгөн шартта жөнөкөйлөтүлгөн чараларды колдонуусу (тобокелдикти аныктоо, баалоо, мониторинг жүргүзүү, контролдоо, тобокелдик даражасын төмөндөтүү).

Санкциялык тизмелер - Кыргыз Республикасынын жалпыланган санкциялык тизмеси жана Бириккен Улуттар Уюмунун Коопсуздук Кеңешинин жалпыланган санкциялык тизмеси.

Санкциялык тизмени түзүү жана жарыялоо тартиби Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы №739 токтому менен бекитилген «Террористтик жана экстремисттик ишке, массалык кыргын салуучу куралды таратууга жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) катышкандыгы жөнүндө маалыматы бар жеке жана юридикалык жактардын, топтордун жана уюмдардын тизмектери жөнүндө» жободо каралган.

Максаттуу финансылык санкциялар – кылмыштуу иш-аракеттерге катышкандыгы тууралуу маалыматтар бар жеке жана юридикалык жактардын, топтордун жана уюмдардын ар кандай операцияларын (бүтүмдөрүн) жана (же) каражаттарын токтотуу жана (же) мындай жактарга, топторго жана уюмдарга ар кандай каражаттардан же финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн (түз же кыйыр түрдө) чектөө.

Ички контролдоо кызматы - төлөм уюмунун / төлөм системасынын операторунун кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо программасын жүзөгө ашыруу үчүн жооптуу ыйгарым укуктуу кызматкери/кызмат адамы же түзүмдүк бөлүмү.

Бул Жободогу башка терминдер жана түшүнүктөр Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, анын ичинде Кыргыз Республикасынын «Экстремисттик ишке каршы аракеттенүү жөнүндө» мыйзамында каралган аныктамаларына ылайык колдонулат.»;

6) 3-главанын аталышындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

7) 5-пункттун:

- биринчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 1-5-пунктчаларындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

8) 6-пункттун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«6. Төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун коллегиялдуу аткаруу органы (мындан ары – Башкарма) директорлор кеңеши (мындан ары – директорлор кеңеши) (эгерде болсо) менен биргеликте төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү боюнча шайкеш жана натыйжалуу ишин камсыз кылуу, ошондой эле төлөм уюмун/төлөм системасынын операторун шектүү операция белгилери бар операцияларды жүргүзүүгө тартылышын алдын алуу үчүн жооптуу.»;

9) 7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Директорлор кеңеши (эгерде болсо) төмөнкүлөр үчүн жооптуу:

- кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө шайкеш жана натыйжалуу саясатты бекитүү;

- кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө ички контролдоо программасын бекитүү, ошондой эле анын ишке

ашырылышын контролдоо;

- кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо кызматынын же кызмат адамынын натыйжалуу ишин камсыз кылуу боюнча чараларды аныктоо;

- кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо кызматынын кызматкерлерин кызмат адамын кызматка дайындоо жана кызматтан бошотуу;

- ички аудит кызматынын (эгер болсо)/көз карандысыз аудиттин отчетун/сунуш-көрсөтмөлөрүн кароо;

- аудитордук жана инспектордук текшерүүнүн жүрүшүндө аныкталган жана кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү боюнча кызмат адамынын отчетунда көрсөтүлгөн кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө орун алган кемчиликтерди четтетүүгө багытталган чараларды аныктоо, ошондой эле алардын ишке ашырылышын контролдоо.

Төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун башкаруу түзүмүндө директорлор кеңеши жок учурда, ушул пунктта каралган директорлор кеңешинин функциялары Башкармага жүктөлөт.»;

10) 8-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«8. Төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун Башкармасы төмөнкүлөр үчүн жоопкерчиликтүү:

- төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун директорлор кеңеши тарабынан бекитилген кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө ички саясаттын жана ички контролдоо программасынын колдонууга киргизилишин камсыз кылуу;

- Кыргыз Республикасынын кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзамдарынын аткарылышын контролдоону камсыз кылуу;

- кызматкерлерди кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө окутууну камсыз кылуу;

- ички чараларда, жол-жоболордо жана ички контролдоо системасында орун алган кемчиликтерди четтетүүгө багытталган чаралардын ишке ашырылышын, ошондой эле көз карандысыз аудиттин жүргүзүлүшүн камсыз кылуу;

- Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын төлөмдөрдү кабыл алууга жана өткөрүүгө тиешелүү талаптарынын (анын ичинде кардарларды жана бенефициардык ээсин идентификациялоо жана верификациялоо) аткарылышын камсыз кылуу.

Төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун Башкармасы шектүү операция белгилери камтылган операцияларды алардын программалык камсыздоолору аркылуу жүргүзүү тобокелдигин кыскартуу чараларын көрүүсү зарыл.»;

11) 4-главанын аталышындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

12) 9-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«9. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору Кыргыз Республикасынын кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзамдарына ылайык, кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында, анда кеминде төмөнкү негизги жол-жоболор камтылган ички контролдоо программасын иштеп чыгууга жана колдонууга тийиш:

1) кылмыштуу ишти каржылоо жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу (адалдоо) процессине тартылган кызмат адамдар жана түзүмдүк бөлүмдөр ортосунда чечимдерди кабыл алуу, өз ара иш алып баруу жана отчеттуулук боюнча ыйгарым укуктарды жана жоопкерчиликти белгилөөгө багытталган ички контролдукту уюштуруу;

2) террористтик, экстремисттик ишти, массалык кыргын салуучу куралдарды таратууну, уюшкан топторду же кылмыштуу коомчулуктарды каржылоо, кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу

(адалдоо) (мындан ары – кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу тобокелдиги) тобокелдиктерин аныктоо, баалоо, мониторинг жүргүзүү, башкаруу, азайтуу жана документтештирүү боюнча чараларды ишке ашыруу;

3) кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу тобокелдиктерине актуалдуу абалда баа берилишин камсыздоо жана Улуттук банкка жана финансылык чалгындоо боюнча ыйгарым укуктуу органга тобокелдиктерди баалоо жөнүндө маалымат берүү (зарыл болгон учурда);

4) кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу тобокелдиктерине баа берүүдө бардык тобокелдик факторлорун карап чыгуу, андан кийин тобокелдиктин жалпы деңгээлин жана аны азайтуу чараларын аныктоо;

5) кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу тобокелдиктерин азайтууну натыйжалуу башкарууну камсыз кылган, ошондой эле өлкө деңгээлинде жана/же тиешелүү сектордо аныкталган тобокелдиктер эске алынган, директорлор кеңеши тарабынан бекитилген ички ченемдик документтердин болушу;

6) контролдоо каражаттарынын колдонулушуна мониторинг жүргүзүү, зарыл болгон учурда аларды кеңейтүү жана аныкталган кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу жагында жогору тобокелдиктерди башкаруу жана азайтуу боюнча чараларды көрүү;

7) кардарларды талапка ылайык текшерүү, анын ичинде:

- кардарды (бир жолку жана туруктуу) идентификациялоо жана верификациялоо;

- кардар менен ишкердик мамилелердин максаты жана болжолдонгон мүнөзү жөнүндө маалымат алуу;

- бенефициардык ээсин идентификациялоо жана кардарлардын бенефициардык ээсин текшерүү үчүн жеткиликтүү жана талапка жооп берген чараларды көрүү, анын ичинде юридикалык жактар (чет өлкөлүк трасттар ж.б.);

- кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу, шектүү операция белгилерине ээ операцияларды жүргүзүү максаттарында пайдаланууга көбүрөөк дуушар

болгон кардарлардын операцияларын идентификациялоо жана верификациялоо;

- төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун кызмат көрсөтүүлөрүн кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу, шектүү операция белгилерине ээ операцияларды жүргүзүү максаттарында пайдаланууга көбүрөөк дуушар болгон операцияларына мониторинг жүргүзүү жана аныктоо;

- кардарды жана бенефициардык ээсин идентификациялоо жана верификациялоо натыйжасында алынган маалыматтарды документ жүзүндө каттоо;

- кардардын иши жана анын финансылык абалы жөнүндө маалыматты жана документтерди, ошондой эле кардарды талапка ылайык текшерүүнүн натыйжасында алынган маалыматтарды жана документтерди сактоо жана жаңылоо;

- кардар менен ишкердик мамилелердин бүтүндөй мезгилинде туруктуу негизде кардарды талапка ылайык текшерүү жана кардар тарабынан жүргүзүлгөн операциялардын (төлөмдөрдүн) анын ишмердүүлүгүнүн мазмуну, финансылык абалы жана каражат булагы жөнүндөгү маалыматка, ошондой эле кылмыштуу ишти каржылоо/кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу тобокелдиктеринин мүнөзүнө шайкештигин талдоо.

Жогоруда көрсөтүлгөн кардарды талапка ылайык текшерүү боюнча чаралар Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген учурларда жана тартипте, ошондой эле тобокелдиктерди баалоо жыйынтыктарын эске алуу менен колдонулат;

8) кардар-төлөөчүнүн ишинде финансылык чалгындоо органынын талаптарына ылайык контролдоого жана билдирүүгө тийиш болгон, анын ичинде шектүү операция белгилерине ээ операцияларды аныктоо, кардар мындай операцияларды жүргүзүүдө шектенүүлөрүнүн негиздүүлүгүн ырастоо же четке кагуу үчүн;

9) кардарды тейлөөдөн жана кызмат көрсөтүүдөн баш тартуу жана ишкердик мамилелерди токтотуу тартибин жана негиздерин белгилөө;

10) санкциялык тизмеге киргизилген адамдардын операцияларын (бүтүмдөрүн) токтотуу жана максаттуу финансылык санкцияларды колдонуу.

Төлөм уюму тарабынан операцияларды (бүтүмдөрдү) токтото

туруу жана максаттуу финансылык санкцияларды колдонуу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739 токтому менен бекитилген «Операцияны (бүтүмдү) токтото туруу, операцияны (бүтүмдү) жана (же) каражаттарды тоңдуруу жана бошотуу, тоңдурулган каражаттарга жетүү мүмкүнчүлүгүн берүү жана тоңдурулган каражаттарды башкаруу тартиби жөнүндө» жобого ылайык жүзөгө ашырылат.

11) жогорку тобокелдиктеги өлкөлөргө карата «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739 токтому менен бекитилген «Жогорку тобокелдиктеги өлкөлөргө карата чараларды (санкцияларды) колдонуу тартиби жөнүндө» жобонун талаптарына ылайык чараларды колдонуу;

12) финансылык чалгындоо органына өз убагында маалыматты жана документтерди, ошондой эле контролдоого жана билдирилүүгө тийиш болгон операциялар (бүтүмдөр) жөнүндө маалыматтарды берүү;

13) операциялар (бүтүмдөр) жөнүндө маалыматтардын жана документтердин, ошондой эле кардарларды талапка ылайык текшерүүнүн натыйжасында алынган маалыматтын сакталышын камсыз кылуу;

14) маалыматтардын купуялуулугун жана маалыматтык коопсуздукту камсыз кылуу;

15) төлөм системасына Кыргыз Республикасынын кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзам талаптарынын аткарылышын камсыз кылуучу, төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун иши, анын ичинде кардарлардын операциялары жөнүндө ыкчам, ишенимдүү жана толук маалымат берүүнү камсыз кылуучу маалыматтык жана автоматташтырылган механизмдерди киргизүү;

16) төлөм уюму тарабынан кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарынын туруктуу негизде сакталышын камсыз кылууну контролдоону жана мониторинг жүргүзүүнү белгилөө;

17) төлөм уюмунун жогорку тобокелдикке дуушар болгон кызматкерлерин (кассирлер, инкассаторлор, IT-адистери, төлөм уюмунун башка бөлүмдөрүнүн кызматкерлери ж.б.) контролдоо, төлөм уюмунун тиешелүү бөлүмдөрүнүн кызматкерлеринин кызматтык нускоолорунда кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү саясатын ишке ашыруу боюнча функцияларын жана милдеттерин чагылдыруу;

18) ички контролдоо кызматынын квалификациясын жогорулатууну жана кесиптик кайра даярдоосун камсыз кылуу, төлөм уюмунун/төлөм системаларынын операторлорунун кызматкерлерин кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү маселелери боюнча окутуу;

19) Кыргыз Республикасынын кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзамдарда каралган башка милдеттердин аткарылышын камсыз кылуу;

20) ички контролдоо программасынын жана кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө ички документтеринин колдонулушуна мониторинг жүргүзүү жана зарыл болгон учурда аларды өркүндөтүү.

Ички контролдоо программасы төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун иш өзгөчөлүктөрүн, аппараттык-программалык комплексин, штаттык санын, кардарлар базасын жана тобокелдик деңгээлин эске алуу менен иштелип чыгат жана колдонулат.»;

13) 10-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору Кыргыз Республикасынын аймагында да, чет өлкөлөрдө да жайгашкан филиалдар, өкүлчүлүктөр жана агенттер тарабынан кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү максатында, анын ичинде филиал, өкүлчүлүк же төлөм уюмунун агенти жайгашкан өлкөнүн талаптарын эске алуу менен ички контролдоо программасын ишке ашыруу боюнча талапка ылайык чараларды иштеп чыгып, сакталышын жана колдонулушун камсыз кылууга тийиш.

Эгерде чет мамлекеттин мыйзамдары Кыргыз Республикасынын

кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө ички контролдоо программаларын жана мыйзам талаптарын колдонууга жол бербесе, филиалдар, өкүлчүлүктөр жана агенттер тобокелдиктерди башкаруу боюнча зарыл чараларды көрүшөт жана бул тууралуу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына билдиришет.»;

14) 11-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

15) 13-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

16) 14-пункттагы:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 1-пунктчадагы «төлөм уюмунун» деген сөздөрдөн кийин «/төлөм системасынын оператору» деген сөздөр менен толукталсын;

17) 15-пункттун:

- биринчи абзацындагы «Террористтик» деген сөз «Кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- үчүнчү абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- төртүнчү абзацындагы «белгиленген талаптарга» деген сөздөрдөн кийин «жана мөөнөттөргө» деген сөздөр менен толукталсын;

- алтынчы абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- Улуттук банктын ыйгарым укуктуу өкүлдөрү ушул Жободо жана төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун ички документтеринде белгиленген компетенциясына кирген маселелер боюнча төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун ишин текшерүүдө аларга маалымат берет жана көмөк көрсөтөт;»;

- жетинчи жана сегизинчи абзацтардагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- тогузунчу абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кылмыштуу ишти каржылоо жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу тобокелдиктерин, анын ичинде ишкердик мамилелерди түзүүдө жана жаңы төлөм продуктыларын, кызматтарды

жана технологияларды киргизүүгө чейин баалайт жана аныкталган тобокелдиктерди азайтуу боюнча чараларды иштеп чыгат.»;

18) 16-пункттун:

- төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кардар кылмыштуу ишти каржылоо жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу (адалдоо) ишин жүргүзгөндүгү боюнча шектенүүлөрдүн негиздүүлүгүн тастыктоо же четке кагуу үчүн кардар, бенефициардык ээси жана/же операция (бүтүм) жөнүндө кошумча маалымат алуу демилгеленсин;

- төмөнкү мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

«- белгиленген тартипте төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун бөлүмдөрүнүн жайларына, ошондой эле документтерди (архивдерди), накталай акчаны жана баалуулуктарды (акча сактоочу жайларды), маалымат базасын сактоо үчүн пайдаланылган жайларга кирүүгө;»;

- жетинчи абзацтагы «Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы № 606» деген сөздөр «Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- сегизинчи абзацтагы «Террористтик» деген сөз «Кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

19) 18-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

20) 19-пункттагы:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- алтынчы абзацындагы «террористтик жана экстремисттик ишке катышуусу, массалык жок кылуу куралын таркатуу жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштыруу (изин жашыруу) жөнүндө маалымат болгон жеке адамдардын жана юридикалык жактардын, топтордун жана уюмдардын тизмегинде» деген сөздөр «Санкциялык тизмеде» деген сөздөргө алмаштырылсын;

21) 20-пункттагы:

- «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- «Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы № 606» деген сөздөр «Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739» деген сөздөргө алмаштырылсын;

22) 22-пункттун 5 жана 6-пунктчаларындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

23) 23-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

24) 6-главанын аталышындагы «Террористтик» деген сөз «Кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

25) 24-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

26) 25-пункттун:

- экинчи, төртүнчү жана бешинчи абзацтарындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- алтынчы абзацындагы «финансылык чалгындоо органы тарабынан» деген сөздөрдөн кийин «мурунку текшерүүлөрдүн жүрүшүндө» деген сөздөр менен толукталсын;

- сегизинчи абзацтагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- тогузунчу абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү саясатын ишке ашырууга катышкан кызматкерлерди окутуу боюнча жол-жобонун сакталышын текшерүү.»;

- төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Төлөм уюмунун/төлөм системасынын операторунун түзүмдүк бөлүмдөрүнүн ишинде кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү боюнча ички контролдоо системасынын сакталышын текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча көз карандысыз аудитор сунуш-көрсөтмөлөрдү иштеп чыгат, алар да кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү боюнча кызмат адамына таанышуу үчүн берилет.»;

27) 26-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«26. Төлөм уюму/төлөм системаларынын оператору көз карандысыз аудитордук текшерүү сапаттуу жана ар тараптуу жүргүзүлүшүн камсыздоо максатында, тиешелүү бөлүмдөр менен талкуулоону жана кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө ички чаралар, жол-жоболор жана контролдоо системалары жөнүндө маалымат алуу үчүн маалыматтан пайдалануу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга, ошондой эле орун алган көйгөйлөр жөнүндө маалымат берүүгө тийиш. Көз карандысыз аудитор төлөм уюмунун/төлөм тутумунун операторунун кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө ички контролдоо системасын уюштурууга жана ишине түздөн-түз же кыйыр түрдө тиешелүү болгон бардык материалдарды жана отчетторду пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө ээ болууга тийиш.»;

28) 27-пункттун:

- биринчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 1-пунктчадагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 3-пунктчадагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

29) 28-пунктта «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

30) 29-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«29. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору кардарды талапка ылайык текшерүүдө тобокелдикти аныктоого багытталган ыкманы колдонууга милдеттүү. Талапка ылайык текшерүү чараларынын көлөмү кардардын тобокелдик профилин жана ишкердик мамилелердин масштабын, атап айтканда, тобокелдик деңгээлин, ишкердик мамилелердин максатын, жүргүзүлгөн операциялардын суммасын, ишкердик мамилелердин үзгүлтүксүздүгүн же узактыгын эске алуу менен аныкталууга тийиш.

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору кардар менен ишкердик мамилелердин бүтүндөй мезгилинде кардарды талапка ылайык текшерүү чараларын колдонууга милдеттүү.

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору

төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) аныкталган жогору тобокелдиктерди башкаруу жана азайтуу боюнча кеңейтилген чараларды колдонуу;

2) өз кардарларын тобокелдик критерийлерин эске алуу менен классификациялоо;

3) тобокелдик деңгээлине жана алардын маанилүүлүгүнө жараша учурдагы кардарларды талапка ылайык текшерүү талаптарын колдонуу, ошондой эле кардарларды талапка ылайык текшерүү чаралары мурда качан колдонулганын жана алынган маалыматтар жетиштүү болгондугун/болбогондугун эске алуу менен учурдагы кардарларды өз убагында талапка ылайык текшерүү.

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору тобокелдиктерди башкаруу жана азайтуу боюнча жөнөкөйлөтүлгөн чараларды тобокелдиктер төмөндөгөндүгү аныкталган учурда гана жана кылмыштуу кирешелерди адалдоого/терроризмди каржылоого жана массалык кыргын салуучу куралдарды жайылтууга шектенүүлөр жок болгон учурда гана колдоно алышат.»;

31) 30-пункттун:

- 1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) төлөм системасынын катышуучусу, товарларды жана кызматтарды берүүчү/агент/субагент/электрондук акча агенти (дистрибьютору)/контрагенти менен ишкердик мамилелерди түзүүдө (келишим түзүү, электрондук капчык ачуу ж.б.);»;

- 2-пунктчадагы «70 000» деген сандар «1 000 000» деген сандарга алмаштырылсын;

- 3-пунктчадагы «70 000» деген сандар «100 000» деген сандарга алмаштырылсын;

- 6-пунктчанын экинчи абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 7-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«7) жеке адамдарга жана юридикалык жактарга, электрондук акча акцептанттарына, электрондук акча агенттерине/субагенттерине электрондук капчык ачканда (төлөм уюмунда электрондук акча чыгарууга лицензия болгон учурда).

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору кардарды идентификациялоого (туруктуу, бир жолку, жеке адам же юридикалык

жак, юридикалык түзүм катары) жана кардардын инсандыгын ишенимдүү, көз карандысыз баштапкы документтерди, дайындарды же маалыматты колдонуу менен текшерүүгө милдеттүү.»;

32) төмөнкү мазмундагы 30-1-пункт менен толукталсын:

«30-1. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору төмөнкүлөргө милдеттүү:

- кардарды жана бенефициардык ээсин Кыргыз Республикасынын кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзамдарына ылайык идентификациялоого (туруктуу, бир жолку, жеке жана юридикалык жакты);

- ишенимдүү булактардан алынган маалыматтарды жана документтерди колдонуу менен кардардын анкеталарында көрсөтүлгөн маалыматтардын аныктыгын текшерүү аркылуу кардарды верификациялоо;

- кардардын атынан ишеним кат жана тапшырма боюнча иш алып барган ар бир адам мындай ыйгарым укуктарга ээ экендигин текшерүү, ошондой эле ошол адамдын инсандыгын идентификациялоо жана текшерүү;

- кардарлардын бенефициардык ээлерин идентификациялоодо бенефициардык ээси (ээлери) ким экендигине ынанууга мүмкүндүк берген, ишенимдүү булактан алынган тиешелүү маалыматты же дайындарды колдонуу менен бенефициардык ээлеринин инсандыгын текшерүү/верификациялоо чаралары көрүлсүн.»;

33) төмөнкү мазмундагы 30-2-пункт менен толукталсын:

«30-2. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору ишкердик мамилелерге туруктуу негизде талаптагыдай текшерүү жүргүзүүгө милдеттүү, анда төмөнкүлөр камтылышы зарыл:

- 1) кардар тарабынан жүргүзүлгөн операциялардын (бүтүмдөрдүн) кардар, анын чарбалык иши, финансылык баалы жана каражаттарынын булагы жөнүндө, ошондой эле тобокелдиктердин мүнөзү жөнүндө колдо болгон маалыматтарга шайкештигин кылдаттык менен талдоо;

- 2) кардар жөнүндө колдо болгон, биринчи кезекте жогорку тобокелдиктеги кардарларга карата маалыматты текшерүү жана жаңылоо жолу менен кардарды талаптагыдай текшерүүнүн

натыйжасында алынган маалыматтарды жана документтерди актуалдуу абалда жана тиешелүү түрдө сактоо.»;

34) төмөнкү мазмундагы 30-3-пункт менен толукталсын:

«30-3. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору юридикалык жак болгон кардарынын бенефициардык ээлерин идентификациялоого жана бенефициардык ээсинин (ээлеринин) ким экенин так биле тургандыгына ынануу максатында, аларды верификациялоо үчүн тиешелүү маалыматты же ишенимдүү булактан алынган маалыматтарды колдонуу менен бенефициардык менчик ээлеринин инсандыгын текшерүү боюнча чараларды көрүүгө милдеттүү. Бул талапты аткаруу үчүн төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору юридикалык жактын үлүшүнүн (акцияларынын) 25%дан ашыгына түздөн-түз же кыйыр түрдө (үчүнчү жактар аркылуу) ээлик кылган бенефициардык ээлерин аныктоого милдеттүү.

Эгерде үлүштүн (акциялардын) 25%дан ашыгына түздөн-түз же кыйыр түрдө (үчүнчү жактар аркылуу) ээлик кылган бенефициардык ээлери жок болсо, же бенефициардык менчик ээсинин үлүшүнүн (акцияларынын) өлчөмү боюнча күмөн саноолор болсо, же акциялардын контролдук пакетине ээ болгон жак (жактар) кардардын -юридикалык жактын чыныгы бенефициардык менчик ээси (ээлери) болуп саналабы деген күмөн саноолор болсо, төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору юридикалык жакты же түзүмдү башка ыкмалар аркылуу контролдоону ишке ашыруучу бенефициардык менчик ээсин (ээлерин) аныктоого милдеттүү.

Чектелген учурларда, эгерде үлүштүн (акциялардын) 25%дан ашыгына түздөн-түз же кыйыр түрдө (үчүнчү жактар аркылуу) ээлик кылган бенефициардык менчик ээлери иш жүзүндө жок болсо жана башка каражаттар аркылуу контролдоону ишке ашыруучу бенефициардык менчик ээлери жок болгон учурда, төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору юридикалык жактын түзүмүндө ээлеген позицияларынын эсебинен кардардын - юридикалык жактын иш-аракеттерин контролдоого мүмкүнчүлүгү бар жеке адамды (жеке адамдарды) аныктоого милдеттүү (стратегиялык чечимдерди кабыл алууга жооптуу, аткаруучулук контролду ишке ашырат, финансылык маселелер боюнча чечим кабыл алат). Бул учурда бенефициардык менчик ээсинин анкетасы бул жак үчүн толтурулат.

Эгерде юридикалык жактын менчигинин түзүмүндө чет өлкөлүк трасттар же башка юридикалык түзүлүштөр болсо, төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору бул юридикалык түзүлүштөрдүн бенефициардык менчик ээлерин аныктоого милдеттүү. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору бенефициардык ээсин идентификациялоодо жана текшерүүдө/верификациялоодо (юридикалык түзүлүш болуп саналган кардарларга карата) төмөнкү маалыматты кошумча колдонушат:

- трасттар боюнча: ишеним көрсөтүүчүнүн, ишеним көрсөтүлгөн адамдын, камкорчунун (эгерде бар болсо), бенефициарлардын же бенефициарлар тобунун жана трастты иш жүзүндө контролдогон башка жеке адамдын жеке маалыматтары;

- юридикалык түзүлүштөрдүн башка түрлөрү боюнча: эквиваленттүү кызматтарды ээлеген адамдардын жеке маалыматтары.

Кардарды жана бенефициардык менчик ээсин идентификациялоо жана верификациялоо Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739 токтому менен бекитилген «Кардарга талаптагыдай текшерүү жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобонун формалары боюнча анкеталарды толтуруу аркылуу жүргүзүлөт.

Эгерде кардардын бенефициардык ээси 25%дан ашык үлүшкө (акцияга) ээ болгон жана/же башка каражаттар аркылуу контролдогон бир нече жеке адам болсо, анда анкета ар бир бенефициардык ээси үчүн толтурулат.

Бенефициардык ээсинин анкетасына кардардын – юридикалык жактын менчик (башкаруу) түзүмүнүн схемасын тиркөө зарыл. Бул схемада ортомчу юридикалык жактар, үлүштүн (акциялардын) 25%дан ашыгына түздөн-түз же кыйыр түрдө (үчүнчү жактар аркылуу) ээлик кылган акыркы ээлерине – жеке адамдарга чейин, жана уюштуруучулар – юридикалык жактар менен бенефициардык ээсинин ортосундагы өз ара байланыш деңгээли камтылат. Менчик түзүмүнүн схемасында башка каражаттар аркылуу контролдогон бенефициардык ээлери жөнүндө маалымат да чагылдырылууга, жана мындай бенефициардык ээлери контролдоону кандайча ишке ашыраы түшүндүрүлүүгө тийиш. Эгерде юридикалык жактын менчик түзүмүндө чет элдик трасттар же башка юридикалык түзүлүштөр болсо, алар да схемада көрсөтүлүшү зарыл.

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору кардардын ишинин мүнөзүн, ошондой эле анын менчигинин (башкаруу) түзүмүн түшүнүүгө милдеттүү.»;

35) 34-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

36) 35-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

37) 36-пункттун 6-пунктчасындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

38) 37-пунктта:

- биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«37. Төмөн тобокелдик аныкталган учурда, төлөм уюму/төлөм системасынын оператору, эгерде бул тобокелдиктерди баалоого жана төлөм уюмунун ички жол-жоболоруна ылайык келсе, кардарды талаптагыдай текшерүүнүн төмөнкү жөнөкөйлөтүлгөн чараларын колдоно алат.»;

- 2-пунктча күчүн жоготту деп таанылсын;

39) 38-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«38. Чет өлкөлүк коомдук кызмат адамдарын тейлөөдө, кардарларды талаптагыдай текшерүү боюнча мыйзамдарда белгиленген чараларды колдонуудан тышкары, төлөм уюму/төлөм системасынын оператору төмөнкү кошумча талаптагыдай текшерүү чараларын колдонуу зарыл:

1) кардар/агент/электрондук акча агенти (дистрибьютор) же бенефициардык менчик ээси коомдук кызмат адамы болуп саналабы же жокпу, аны аныктоо үчүн тобокелдиктерди тескөө системасын колдонуу;

2) коомдук кызмат адамы менен ишкердик мамилени түзүү же улантуу (учурдагы кардарлар үчүн) үчүн, ошондой эле коомдук кызмат адамы талаптагыдай текшерүү жүргүзүүнү талап кылган суммага бир жолку операция жүргүзгөн учурда, жетекчинин кат жүзүндөгү уруксатын алуу;

3) мамлекеттик кызмат адамынын акча каражаттарынын жана башка мүлкүнүн келип чыгуу булагын аныктоо;

4) мамлекеттик кызмат адамы тарабынан ишке ашырылган

операцияларды (бүтүмдөрдү) кошо алганда, ишкердик мамилелерге жогорку тобокелдиктеги кардарлар үчүн белгиленген тартипте тынымсыз жана терең мониторинг жүргүзүү;

5) коомдук кызмат адамдары жөнүндөгү колдо болгон маалыматты дайыма жаңылап туруу.

Төлөм уюму/төлөм системасынын оператору жогоруда көрсөтүлгөн чараларды чет өлкөлүк коомдук кызмат адамынын үй-бүлө мүчөлөрүнө жана жакын адамдарына (жакын туугандарына, ишкер өнөктөштөрүнө жана расмий өкүлдөрүнө) карата да колдонууга тийиш.»;

40) төмөнкү мазмундагы 38-1-пункт менен толукталсын:

«38-1. Ушул Жобонун 38-пунктунун 2, 3, 4 жана 5-пунктчаларында көрсөтүлгөн чаралар улуттук коомдук кызмат адамдарына жана эл аралык уюмдардын коомдук кызмат адамдарына да, ошондой эле алардын үй-бүлөлөрүнө жана жакын адамдарына карата да, мындай адамдар менен ишкердик мамилелердин жогорку тобокелдиги аныкталган учурда колдонулат.»;

41) төмөнкү мазмундагы 38-2-пункт менен толукталсын:

«38-2. Улуттук коомдук кызмат адамдары аныкталган учурда, төлөм уюму финансылык чалгындоо органы тарабынан белгиленген коомдук кызмат адамынын анкетасынын формасына ылайык, алынган маалыматтарды электрондук форматта каттайт.»;

42) 39-пунктунда:

- 1-пунктчада «/веб кассада» деген сөздөрдөн кийин «/электрондук капчыкта» деген сөздөр менен толукталсын;

- расмий тилдеги текстинде 1-пунктчасынын экинчи абзацында «отчеств» деген сөз «отчества (отчество при наличии)» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- 1-пунктчанын үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- төлөмдү жүргүзүүдө эсеп колдонулса, жөнөтүүчүнүн эсеп номери, эгерде операцияны жүргүзүүдө электрондук капчык/карта колдонулса - төлөм системасынын коопсуздук талаптарына ылайык электрондук капчыктын идентификациялык номери/картанын номери;»;

- 3-пунктчадагы «кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоо) катышуусу тууралуу маалыматтар бар болгон адамдардын,

топтордун, уюмдардын тизмегинде;» деген сөздөр алынып салынсын;

- 4-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«4) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык төлөм системасындагы төлөмдү токтотуу же төлөмдү токтотуп туруу жана эгерде төлөмдү жөнөтүүчү жана (же) алуучу Санкциялык тизмелерде болсо, мыйзамда белгиленген мөөнөттө бул тууралуу финансылык чалгындоо органына билдирүү;»;

- 5-пунктчадагы «беш саат» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын мыйзамында белгиленген мөөнөт» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- 5-пунктчанын экинчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

43) 40-пункттагы «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

44) 41-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

45) 42-пунктта:

- үчүнчү жана бешинчи абзацтарындагы «Өкмөтү» деген сөздү «Министрлер Кабинети» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- төртүнчү абзацтагы «террористтик же экстремисттик ишти, ошондой эле мындай ишти каржылоо үчүн» деген сөздөр «террористтик ишти, экстремисттик ишти, массалык кыргын салуучу куралды жайылтуу, кылмыш жасоо максатында уюшкан топту же кылмыштуу коомчулукту түзүү жана башкаруу же бул топко же коомчулукка катышуу же бул топко же коомчулукка башка жардам көрсөтүү, ошондой эле мындай кылмыштуу ишти каржылоо үчүн» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- бешинчи абзацы «нак акча» деген сөздөрдөн кийин «жана нактадай эмес» деген сөздөр менен толукталсын;

46) 43-пунктундагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

47) 44-пунктта:

- биринчи абзацтагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- биринчи абзацтагы «Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы

№ 606» деген сөздөр «Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 14-ноябрындагы № 739» деген сөздөргө алмаштырылсын;

48) төмөнкү мазмундагы 44-1 жана 44-2-пункттар менен толукталсын:

«44-1. Эгерде төлөм уюму/төлөм системасынын оператору талаптагыдай текшерүү чараларын көрүүгө мүмкүнчүлүгү жок болсо, ишкердик мамилелерди түзбөөгө жана операцияны жүргүзбөөгө же ишкердик мамилелерди токтотууга милдеттүү.

Төлөм уюму/төлөм системаларынын оператору тиешелүү маалыматты финансылык чалгындоо органына кылмыштуу ишти каржылоого/кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү мыйзамдарда белгиленген тартипте жана мөөнөттө жөнөтүүгө милдеттүү.

44-2. Эгерде төлөм уюму/төлөм системаларынын оператору кардарга талаптагыдай текшерүү жүргүзүү келип чыккан шектенүүлөр жөнүндө маалыматтын ачыкка чыгышына алып келет деп ишенсе, төлөм уюму/төлөм системаларынын оператору кардарды талаптагыдай текшерүү боюнча чараларды көрбөйт, шектүү операцияны (бүтүмдү) токтото турат жана финансылык чалгындоо органына кылмыштуу ишти каржылоого/кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү мыйзамдарда белгиленген тартипте жана мөөнөттө шектүү операция (бүтүм) жөнүндө билдирүү жөнөтөт.»;

49) 45-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

50) 46-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«46. Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору операциялар ашырылгандан кийин кеминде беш жыл бою ички жана эл аралык операциялар боюнча бардык зарыл жазууларды сактоого милдеттүү.

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору кардар менен ишкердик мамилелер токтотулгандан кийин же бир жолку операция жүргүзүлгөн күндөн кийин, кардарды талаптагыдай текшерүү чараларын колдонуунун натыйжасында алынган бардык жазууларды, кардарлардын файлдарын жана ишкердик кат алышууларды, жүргүзүлгөн ар кандай талдоолордун жыйынтыктарын кеминде беш

жыл сактоого милдеттүү.

Операциялар жөнүндө жазуулар жеке операцияларды калыбына келтирүүгө мүмкүндүк берүү үчүн, зарыл болгон учурда кылмыштуу ишти териштирүүдө далил катары колдонуу үчүн жетиштүү болушу зарыл,

Төлөм уюмдары/төлөм системаларынын операторлору кардарды талаптагыдай текшерүү жөнүндө бардык маалыматты жана кардарлардын операциялары жөнүндө жазууларды Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык Улуттук банкка, финансылык чалгындоо боюнча ыйгарым укуктуу органга жана укук коргоо органдарына ыкчам берүүнү камсыз кылууга милдеттүү.»;

51) 47-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын, «Өкмөтүнө» деген сөз «Министрлер Кабинетине» деген сөздөргө алмаштырылсын.

12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2021-жылдын 13-октябрындагы № 2021-П-14/56-1-(ПС) «Кыргыз Республикасынын төлөм системасын көзөмөлдөө (оверсайт) эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын төлөм системасын көзөмөлдөө (оверсайт) эрежелеринин:

1) 10-тиркемесинде:

- 7-пункттун 7.13-пунктчасындагы «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөр «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын;

- 6-пункттун 6-пунктчасындагы «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөр «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын.

13. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 20-апрелиндеги № 2022-П-14/25-3-(ПС) «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жобонун:

1) 37-пунктунун:

- биринчи абзацындагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

- биринчи жана экинчи абзацтарындагы «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын,

2) 51-пункттагы «террористтик» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын, «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын;

3) 109-пункттун 5-пунктчасындагы «терроризмди» деген сөз «кылмыштуу» деген сөзгө алмаштырылсын;

4) 122-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«122. Эл аралык электрондук акчаны жайылтууну жана төлөөнү эсепке алууну камсыз кылуу, Улуттук банкка анык статистикалык маалыматтарды жана отчет берүү, талаптагыдай контролдоо жана мониторинг жүргүзүү, анын ичинде террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү максатында, мониторингдин натыйжалуу инструменттеринин болушун камсыз кылуу үчүн, эл аралык электрондук акча системасынын оператору/эл аралык электрондук акчанын эмитенти эл аралык электрондук акча системасынын агентине/субагентине (мындан ары - ЭЭАС агенти) эл аралык электрондук акча системасында тиешелүү мүмкүнчүлүктөрдү, пайдалануу укуктарын берүүгө тийиш.».

14. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 2-июнундагы № 2022-П-14/35-3(НПА) «Кыргыз Республикасында ачык программалык интерфейстерди колдонуу менен финансылык платформалар (маркетплейс) аркылуу финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн

жөнгө салуу жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасында ачык программалык интерфейстерди колдонуу менен финансылык платформалар (маркетплейс) аркылуу финансылык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн жөнгө салуу жөнүндө» жобонун:

- 6-пунктунун жетинчи абзацындагы «Кыргыз Республикасынын террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөрдү «Кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөргө алмаштырылсын.

15. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2023-жылдын 3-февралындагы №2023-П-14/8-2-(НПА) «Виртуалдык активдерге байланышкан кызматтарды сунуштоо тартибин бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

Жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Виртуалдык активдерге байланышкан кызматтарды сунуштоо» тартибинин:

1) 12-пунктунун тогузунчу абзацындагы «кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого), террористтик ишти каржылоого жана массалык жок кылуу куралдарын жайылтууну каржылоого» деген сөздөр «кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого)» деген сөздөргө алмаштырылсын;

2) 27-пунктундагы «террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү (мындан ары - ПФТД/ЛПД)» деген сөздөр «кылмыштуу ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү (мындан ары – ПФПД/ЛПД)» деген сөздөргө алмаштырылсын;

3) 31, 32, 33, 34, 43 жана 44-пункттарындагы «ПФТД/ЛПД» деген аббревиатура «ПФПД/ЛПД» деген аббревиатурага алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 29-декабрындагы
№ 2025-П-17/71-2-(НПА) Токтому

Коммерциялык банктардын уставдык жана өздүк (жөнгө салуучу) капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине жана Кыргыз Республикасынын «Банктар жана банк иштери жөнүндө» Мыйзамынын 21-беренесине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Жаңыдан түзүлүп жаткан коммерциялык банктар үчүн (чет өлкө банктарынын филиалдарынын капиталына карата талаптарды кошо алганда) уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү кеминде 3,0 млрд сом өлчөмүндө белгиленсин.

2. Иштеп жаткан коммерциялык банктар үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү төмөнкүчө белгиленсин:

- 2026-жылдын 30-июнуна чейин – 800,0 млн сом;
- 2026-жылдын 1-июлунан тартып – 1,0 млрд сом;
- 2027-жылдын 1-июлунан тартып – 1,5 млрд сом;
- 2028-жылдын 1-июлунан тартып – 2,0 млрд сом;
- 2029-жылдын 1-июлунан тартып – 2,5 млрд сом;
- 2030-жылдын 1-июлунан тартып – 3,0 млрд сом.

3. Иштеп жаткан системалуу мааниге ээ коммерциялык банктар үчүн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү 2027-жылдын 1-июлунан тартып кеминде 8,0 млрд сом өлчөмүндө белгиленсин.

4. Эгерде банк системалуу мааниге ээ катары таанылса, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан системалуу маанилүүлүк критерийлерине ылайык келгендиги жөнүндө маалымдалган күндөн тартып бир жыл ичинде банк уставдык капиталдын өлчөмүн ушул токтомдун 3-пунктунда каралган өлчөмгө чейин жеткирүүгө тийиш экендиги белгиленсин.

5. Жаңыдан түзүлгөн банктар (чет өлкө банктарынын филиалдарын кошо алганда) үчүн өздүк (жөнгө салуучу) капиталдын минималдуу өлчөмү боюнча экономикалык ченем жаңыдан түзүлгөн банктар үчүн белгиленген уставдык капиталдын минималдуу өлчөмүнөн кем эмес өлчөмдө, ушул токтомдун 1-пунктуна ылайык жана иштеп жаткан коммерциялык банктар үчүн экономикалык ченем ушул токтомдун 2 жана 3-пункттарына ылайык белгиленсин.

Эгерде банк системалуу мааниге ээ экендиги аныкталса, мындай банктын өздүк (жөнгө салуучу) капиталы Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы банкка анын системалуу маанилүүлүк критерийлерине ылайык келгендигин маалымдаган күндөн тартып 3 (үч) ай ичинде ушул токтомдун 3-пунктунда белгиленген өлчөмгө чейин жеткирилүүгө тийиш.

6. Токтом кабыл алынган датага карата Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан банкты түзүүгө уруксат алган адамдар банк операцияларын жүргүзүү укугуна лицензия алганга чейин уюштурулуп жаткан банктын уставдык капиталынын өлчөмүн ушул токтомдун 2-пунктунда көрсөтүлгөн тиешелүү өлчөмгө чейин жеткирүүгө милдеттүү

7. Ушул токтом кабыл алынган датадан кийин банкты уюштурууга уруксат берүү өтүнүчү менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына кайрылган жактар ушул токтомдун 1-пунктунда каралган өлчөмдө уставдык капитал түзүүгө тийиш.

8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2023-жылдын 15-мартындагы № 2023-П-17/16-4-(НПА) «Коммерциялык банктардын уставдык жана өздүк (жөнгө салуучу) капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтому күчүн жоготкон катары таанылсын.

9. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтерди алган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

10. Токтом 2026-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.

11. Лицензиялоо башкармалыгы 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактардын бирикмесин жана коммерциялык банктарды тааныштырсын.

12. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

13. Токтомдун аткарылышын контролдоо Лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 29-декабрындагы
№ 2025-П-12/71-3-(НПА) Токтому**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына
өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы жөнүндө» конституциялык Мыйзамынын 5, 9 жана 64-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет):

1) 2003-жылдын 19-февралындагы №4/2 «Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө»;

2) 2009-жылдын 27-майындагы №25/3 «Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жана «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жоболорду бекитүү тууралуу»;

3) 2014-жылдын 30-майындагы №24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуучу эрежелерин» бекитүү тууралуу»;

4) 2014-жылдын 17-октябрындагы №45/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө»;

5) 2024-жылдын 28-февралындагы № 2024-П-12/8-3-(НПА) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

- тиешелүү документтер келип түшкөн күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтомду Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтына жарыяласын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом 2026-жылдын 1-мартынан тартып күчүнө кирет.

4. Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгы ушул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып 3 (үч) жумуш күнү ичинде токтом менен микрофинансылык уюмдарды, «Кепилдик фонд» ААКты, «Микрофинансылык уюмдардын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин тааныштырсын.

5. Башкарманын катчылыгы бөлүмү 3 (үч) жумуш күнү ичинде ушул токтом менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Банк эмес уюмдарды көзөмөлдөө башкармалыгын, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Көзөмөлдөө методологиясы башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

М. Тургунбаев

**Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2025-жылдын 29-декабрындагы
№ 2025-П-12/71-3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме**

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
айрым ченемдик укуктук актыларына
өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө**

1. Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 19-февралындагы № 4/2 «Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелери жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелеринин:

1) 1.8-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1.8. МФУлар өз операцияларын бухгалтердик эсепке алууну жана финансылык отчетторун түзүүнү Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына ылайык жүргүзүүгө тийиш.»;

2) 2.1-пунктунун:

- сегизинчи абзацы төмөнкү мазмундагы үчүнчү сүйлөм менен толукталсын:

«Бул чектөө коммерциялык банктан кайра өзгөртүлүп түзүлгөн МФКнын башка менчигин сатуунун алкагында берилген кредиттерге жайылтылбайт.»;

- төмөнкү мазмундагы 2.1.2-пунктча менен толукталсын:

«2.1.2. Аманаттарды кабыл албаган микрофинансылык компаниялар Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактоого милдеттүү, анын ичинде:

- төлөнгөн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү;
- минималдуу өздүк капиталдын ченеми;
- микрокредиттин максималдуу жалпы өлчөмү;

- микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестициялардын максималдуу жалпы өлчөмү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу жалпы өлчөмү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу жалпы өлчөмү;
- мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициялардын максималдуу өлчөмү;
- карыздык баалуу кагаздарды чыгаруунун максималдуу өлчөмү.»;

3) 2.3-пунктунун:

- 2.3.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2.3.1. Микрофинансылык компаниянын өздүк капиталын эсептөө (баа берүү күнүнө карата) төмөнкү көрсөткүчтөрдүн негизинде ишке ашырылат:

- жөнөкөй акциялар;
- артыкчылыктуу акциялар;
- номиналдан үстөк салынган капитал;
- жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капиталдын;
- келечекте керектөө үчүн камдардын;
- мөөнөтсүз субординацияланган карыз.

Мөөнөтсүз субординацияланган карыз катары төлөө мөөнөтү белгиленбеген, кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнбөй турган, МФК жоюлган учурда ал боюнча талаптар кредиторлордун бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок МФКнын акционерлери менен эсептешүүгө чейин акыркы кезекте канааттандырыла турган, күрөө менен камсыздандырылбаган милдеттенмени түшүнүү зарыл. МФК кандай болбосун учурда субординацияланган карыз боюнча пайыздык төлөмдөрдү жокко чыгарууга толук укуктуу болушу керек. Мөөнөтсүз субординацияланган карызды МФКнын демилгеси боюнча, Улуттук банктан алдын ала уруксат алгандан кийин жана ченемдердин бузулушуна алып келбеген шартта, кеминде беш жылды түзгөн минималдуу мөөнөт өткөндөн кийин гана төлөөгө болот;

- өткөн жылдардын бөлүштүрүлбөгөн пайда/чыгымы;
- өтүп жаткан жыл ичиндеги чыгым;
- башка микрофинансылык уюмдардын, лизинг компанияларынын жана банктардын капиталына (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) инвестицияларды кемитүү менен.

Мында, капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестициялар катары микрофинансылык уюмдардын, лизинг компанияларынын жана банктардын капиталына айкын салынган каражаттардын калдыгын түшүнүү зарыл.»;

- 2.3.2-пунктчасынын алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«УК – бул Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-октябрындагы № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык, тиешелүүлүгүнө жараша, жаңыдан ачылып жаткан жана учурда иштеп жаткан, аманаттарды кабыл албаган МФКлар үчүн белгиленген уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү.»;

4) 2.4-пунктунун 2.4.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2.4.1. Микрофинансылык компаниялар микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга гана инвестиция салууга укуктуу.»;

5) 2.4-5-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Бул чектөө, ошондой эле анын мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими менен белгилүү бир МФК үчүн өзүнчө белгилениши мүмкүн.»;

6) 2.5 -пунктунун 2.5.1-пунктчасынын алтынчы жана жетинчи абзацтары төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, уюштуруучулардын (акционерлердин) - жеке адамдардын тизмегин уюштуруучулар (акционерлер) боюнча карыз алуу шарттарын көрсөтүү менен (өлчөмү, мөөнөтү, чени, карыздын валютасы ж.б.);

- уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, уюштуруучулардын (акционерлердин) - юридикалык жактардын тизмегин, уюштуруучулар (акционерлер) боюнча карыз алуу шарттарын көрсөтүү менен (өлчөмү, мөөнөтү, чени, карыздын валютасы ж.б.).»;

7) 2.7-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«2.7. МФК дивиденддердин суммасын эсептөө үчүн Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (мындан ары – ФОЭС) жана Улуттук банктын талаптарына ылайык эсептелген таза пайданын эң аз өлчөмүн колдонууга тийиш.

Эгерде МФКнын ишинин туруктуулугуна коркунуч жараткан төмөнкү учурлардын бири орун алса Улуттук банк МФКга дивиденддерди төлөөгө чектөө киргизиши мүмкүн:

1) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн бузулушуна алып келсе;

2) МФК Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактабаса;

3) өткөн жылдарда же отчеттук жылда чыгым орун алса;

4) Улуттук банктын талаптарына ылайык, мүмкүн болуучу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн резервди кошумча эсептөө боюнча Улуттук банктын буйругу/талабы аткарылбаса;

5) Улуттук банктын таасир этүү чарасы катары жөнөтүлгөн талабы аткарыла элек болсо.»;

8) 4.2-пунктунун:

- биринчи абзацындагы «ченемдерди» деген сөздөрдөн кийин «жана чектөөлөрдү» деген сөздөр менен толукталсын;

- төртүнчү абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- өздүк капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү);»;

- төмөнкү мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

«- суммардык капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү);»;

- он экинчи жана он үчүнчү абзацтар төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«- уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан

карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;

- уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;»;

- төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«- карыздык баалуу кагаздарды чыгаруунун максималдуу көлөмү.»;

9) 5.2-пункттун 5.2.2-пунктчасынын төртүнчү абзацы төмөнкү мазмунда баяндалсын:

«УК - Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-октябрындагы № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык, тиешелүүлүгүнө жараша, жаңыдан ачылып жаткан жана аманаттарды тартуу менен иш алып барган МФКлар үчүн белгиленген уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү.»;

10) 5.3-пунктунун:

- биринчи абзацындагы жана 5.3.1. жана 5.3.2-пунктчаларындагы «Капиталдын» деген сөздөр «Өздүк капиталдын» дегенге алмаштырылсын;

- 5.3.2-пунктчасынын үчүнчү жана төртүнчү абзацтары төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«ӨК - баалоо датасына карата МФКнын өздүк капиталы (ушул Эрежелердин 2.3.1-пунктуна ылайык).

СА - валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары коммерциялык банктарга жайгаштырылган депозиттердин суммасын, ошондой эле кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдерди алып салгандан кийинки баалоо күнүнө карата баланстык активдердин суммасы.»;

11) төмөнкү мазмундагы 5.3-1-пункту менен толукталсын:

«5.3-1. МФКнын суммардык капиталы (баалоо күнүнө карата) төмөнкү көрсөткүчтөрдүн суммасы катары аныкталат:

- өздүк капитал;

- учурдагы жылдын пайдасы (учурдагы жылы алынган салык салуудан кийинки пайда);
- кредиттер боюнча потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн жалпы резервдер;
- башка активдер боюнча потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга жалпы резервдер;
- негизги каражаттарды кайра баалоо боюнча резерв;
- баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча резерв;
- субординацияланган карыз.

Субординацияланган карыз деп күрөө менен камсыздандырылбаган милдеттенмени түшүнүү зарыл, ал кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнбөшү керек жана МФК жоюлган учурда ал боюнча талаптар кредиторлордун бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок МФКнын акционерлери менен эсептешүүгө чейин акыркы кезекте төлөнөт. Банкроттук жана жоюу учурларын кошпогондо, кредитордун келечекте пландаштырылган төлөмдөрдү (субординацияланган кредит/займ боюнча пайыздык киреше же негизги сумма) мөөнөтүнөн мурда төлөтүүгө эч кандай укугу жок. Төлөө мөөнөтү эң аз дегенде 5 (беш) жылды түзүүгө тийиш. Субординацияланган карызды амортизациялоо төлөө мөөнөтү аяктаганга чейинки калган беш жыл ичинде бирдей чегерүүлөр ыкмасынын негизинде жүргүзүлөт. Субординацияланган карыз, кеминде 5 (беш) жылды түзгөн минималдуу мөөнөт өткөндөн кийин, Улуттук банктан алдын ала уруксат алынгандан кийин гана, ошондой эле эгерде төлөө ченемдерди бузууга алып келбеген шартта гана төлөнүшү мүмкүн.

5.3-1.1. Суммардык капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү).

M2 суммардык капиталдын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеминин мааниси кеминде 9% деңгээлинде кармалып турууга тийиш.

5.3-1.2. МФКнын суммардык капиталынын шайкештик ченеми төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$M2 = \text{СумК} / \text{СА} * 100\%$, мында:

СумК - МФКнын баа берүү күнүнө карата 5.3-1-пунктуна ылайык эсептелген суммардык капиталы;

СА - валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук

валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары коммерциялык банктарга жайгаштырылган депозиттердин суммасын, ошондой эле кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдерди алып салгандан кийинки баалоо күнүнө карата баланстык активдердин суммасы.»;

12) 5.4-пункттун:

- 5.4.2-пунктчасынын бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Дүңүнөн кредиттөө менен алектенген МФКлар үчүн ошол эле бир адамга берилүүчү микрокредиттин максималдуу жалпы өлчөмү өздүк капиталдын 20 пайызынан ашпоого тийиш.»;

- 5.4.3-пунктчасында:

- расмий тилдеги редакциянын бешинчи абзацында «не возврат» деген сөз «невозврат» дегенге алмаштырылсын;

- алтынчы абзацтагы «күрөө менен» деген сөздөр алып салынсын;

13) 5.5-пункттун 5.5.3-пунктунун экинчи абзацындагы «мөөнөтү келип жеткен» деген сөздөр алып салынсын;

14) 5.6-пункту төмөнкү мазмундагы 5.6.2-1-пунктча менен толукталсын:

«5.6.2-1. Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери жана жеке адамдар алдында башка милдеттенмелер боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченеми (М5.1) төмөнкү формула боюнча эсептелет:

$M5.1 = \text{СумК} / \text{СДФЛ} * 100\%$, мында:

СумК – МФКнын суммардык капиталы;

СДФЛ – мөөнөттүү депозиттердин жана жеке адамдар алдында башка милдеттенмелердин суммасы, анын ичинде сактык (депозиттик) сертификаттар, облигациялар жана башкалар.

Бул ченем, ошондой эле анын мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими боюнча белгилүү бир МФК үчүн өзүнчө белгилениши мүмкүн.»;

15) 5.7-пункттун 5.7.1. жана 5.7.2-пункттарындагы

«Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операцияларына карата талаптар жөнүндө» деген сөздөр «Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25-6-(ЧУА) токтому менен бекитилген «Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялардын турак жай-сактык кредиттик компаниялардын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операцияларына карата талаптар жөнүндө» дегенге алмаштырылсын;

16) 5.13-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Бул чектөө, ошондой эле анын мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими менен белгилүү бир МФК үчүн өзүнчө белгилениши мүмкүн.»;

17) 6.8-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«6.8. МФК дивиденддердин суммасын эсептөө үчүн Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (мындан ары – ФОЭС) жана Улуттук банктын талаптарына ылайык эсептелген таза пайданын эң аз өлчөмүн колдонууга тийиш.

МФК акционерлерине дивиденд төлөө үчүн Улуттук банктан уруксат алууга милдеттүү. Дивиденддерди төлөөгө Улуттук банктан уруксат алуу үчүн документтер МФКнын акционерлеринин жалпы чогулушуна чейин он жумуш күнүнөн кечиктирбестен Улуттук банкка берилүүгө тийиш. Документтерге МФКнын дивиденддерди төлөө мөөнөттөрү боюнча пландары, ФОЭСтин жана Улуттук банктын талаптарына ылайык эсептелген таза пайданын көрсөткүчтөрү жана дивиденддерди төлөп бергенден кийин экономикалык ченемдердин сакталышы боюнча эсептөөлөр тиркелүүгө тийиш.

Эгерде МФКнын ишинин туруктуулугуна коркунуч жаратышы мүмкүн болгон төмөнкү учурлардын бири орун алган шартта, Улуттук банк МФКга дивиденддерди төлөөгө чектөө киргизиши мүмкүн:

1) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн бузулушуна алып келсе;

2) МФК Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактабаса;

3) өткөн жылдарда же отчеттук жылда чыгым болсо;

4) Улуттук банктын талаптарына ылайык, мүмкүн болуучу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн резервди кошумча эсептөө боюнча Улуттук банктын жазма буйругу/талабы аткарылбаса;

5) Улуттук банктын таасир этүү чарасы катары жөнөтүлгөн талабы аткарылбаса.»;

18) 7.6-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7.6. Дүңүнөн кредиттөө менен алектенген (апекстик институттар) жана кредиторлор алдында милдеттемелери бар (анын ичинде ФКУ) МКК үчүн өздүк капиталдын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеми белгиленсин.

Өздүк капиталдын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеминин (M2) мааниси кеминде 8% деңгээлинде колдоо зарыл.

Өздүк капиталдын шайкештик ченеми төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$M2 - \text{ӨК} / \text{СА} \times 100\%$, мында:

ӨК - МККнын баалоо күнүнө карата өздүк капиталы (ушул Эрежелердин 7.7-пунктуна ылайык);

СА - валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө финансы-кредит уюмдарына күрөө катары жайгаштырылган депозиттердин суммасын минуска чыгаруу менен баалоо күнүнө карата баланстык активдердин, ошондой эле кардарлардын санын жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдердин суммасы.»;

19) 7.7-пункту:

- төмөнкү мазмундагы алтынчы жана жетинчи абзацтар менен толукталсын:

«- мөөнөтсүз субординацияланган карыз;

Мөөнөтсүз субординацияланган карыз деп күрөө менен камсыздандырылбаган, төлөө мөөнөтү жок, кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнбөшү керек болгон жана МКК жоюлган учурда кредиторлордун бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок МККнын акционерлери/катышуучулары менен

эсептешүүгө чейин акыркы кезекте төлөнүүчү милдеттенмени түшүнүү зарыл. МКК кайсыл болбосун учурда субординацияланган карыз боюнча пайыздык төлөмдөрдү жокко чыгарууга толук укуктуу болушу керек. МККнын демилгеси боюнча мөөнөтсүз субординацияланган карызды Улуттук банктын алдын ала уруксатын алгандан кийин жана төлөө ченемдерди бузууга алып келбеген шартта гана, кеминде беш жылды түзгөн мөөнөт өткөндөн кийин төлөөгө жол берилет.»;

- 7.7.1-пунктчасынын алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«УК - Улуттук банк Башкармасынын 2022-жылдын 5-октябрындагы № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) «Банк эмес финансы-кредит уюмдарынын уставдык капиталынын минималдуу өлчөмү жөнүндө» токтомуна ылайык, тиешелүүлүгүнө жараша, жаңыдан ачылып жаткан жана учурда иштеп жаткан МФКлар үчүн белгиленген уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү.»;

20) 7.8 - пунктунун 7.8.1 - пунктчасында:

- «500 миң сомдон» деген сөз «1 млн сомдон» дегенге, «100 миң сомдон» деген сөз «200 миң сомдон» дегенге, «20 же» деген сөз «10 же» дегенге алмаштырылсын;

21) төмөнкү мазмундагы 7.8-1 жана 7.8-2-пункттары менен толукталсын:

«7.8-1. МКК жана МКА микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга гана инвестицияларды ишке ашырууга укуктуу.

МККнын микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга инвестицияларынын максималдуу жалпы көлөмү (капиталга инвестициялар (акциялар, үлүштүк катышуу), карыздык милдеттенмелер, лизинг жана факторинг боюнча финансылык салымдар, кредиттер жана башка ушул сыяктуу финансылык салымдар) МККнын өздүк капиталынын өлчөмүнүн 30 пайызынан ашпоого тийиш жана төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$СИ/ӨК * 100\% \leq 30\%$, мында:

СИ МККнын баа берүү күнүнө карата инвестицияларынын жалпы көлөмү;

ӨК ушул Эрежелердин 7.7-пунктуна ылайык баа берүү күнүнө

карата МККнын өздүк капиталы.

Бул ченемди эсептөөдө капиталына (акциялар, үлүштүк катышуу) МККнын инвестициялары жайгаштырылган микрофинансылык уюмдарга, лизинг компанияларына жана банктарга берилген кредиттер эске алынат.

Бул ченемди эсептөөдө инвестициялардын жалпы өлчөмүнө банктын капиталына салынган инвестициялар киргизилбейт, алар:

- МФУ тарабынан 2026-жылдын 1-апрелине чейин ишке ашырылган;
- Улуттук банктан 2026-жылдын 1-апрелине чейин банкты түзүүгө уруксат алган МФУ.

Бул ченем дүңүнөн кредиттөө менен алектенген МККларга жайылтылбайт.

7.8-2. МКК/МКА ички ченемдик документтердин талаптарына ылайык, Улуттук банктын экономикалык ченемдеринин жана талаптарынын сакталышына мезгил-мезгили менен мониторинг жүргүзүүгө тийиш.

МКК/МКА мезгил-мезгили менен берилүүчү отчеттун алкагында Улуттук банкка экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн аткарылышы жөнүндө маалыматты берүүгө тийиш.

Улуттук банк МКК/МКА үчүн белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн сакталышын кайсыл болбосун күнгө карата абал боюнча текшере алат.»;

22) төмөнкү мазмундагы 7.9-1-пункт менен толукталсын:

«7.9-1.МКК дивиденддердин суммасын эсептөө үчүн ФОЭСке жана Улуттук банктын талаптарына ылайык эсептелген таза пайданын эң аз өлчөмүн колдонууга тийиш.»;

23) 7.10-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7.10. Эгерде МККнын үчүнчү жактар алдында милдеттенмеси болсо, ошондой эле МККнын ишинин туруктуулугуна коркунуч жараткан төмөнкү учурлардын бири орун алган шартта, Улуттук банк МККга дивиденддерди төлөөгө/пайданы бөлүштүрүүгө тыюу салышы же чектөө киргизиши мүмкүн, эгерде:

1) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн бузулушуна алып келсе;

2) МКК Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактабаса;

3) өткөн жылдарда же болбосо отчеттук жыл ичинде чыгым болсо;

4) Улуттук банктын талаптарына ылайык, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн резервди кошумча чегерүү боюнча Улуттук банктын жазма буйругу/талабы аткарылбаса;

5) Улуттук банктын таасир этүү чарасы катары жөнөтүлгөн талабы аткарылбаса.

Эскертүү: Үчүнчү жактар алдында милдеттенме катары МКК менен байланышпаган юридикалык жактар жана жеке адамдар алдында МККнын милдеттенмелерин түшүнүү зарыл.».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/3 «Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жана «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жоболорду бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобонун:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобого карата 2-тиркемеде:

1) «Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет» деген 1-бөлүгүнүн:

- А. Активдер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

МИҢ СОМ

№	Статьянын аталышы	Бардыгы	Чет өлкө валютасы
А.	АКТИВДЕР		
1.	Акча каражаттары		
1.1	анын ичинде, чет өлкө валютасында		
2.	Улуттук банктагы эсеп		
3.	Башка банктардагы жана финансы-кредит уюмдарындагы эсептешүү эсептери		
4.	Башка банктардагы жана финансы-кредит уюмдарындагы депозиттер:		
4.1	анын ичинде, валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары ФКУга жайгаштырылган депозиттер		
5	Баалуу кагаздар		
5.1	анын ичинде мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздар		
6	Финансы-кредит уюмдарына кредиттер		
	анын ичинде: а) факторингдик операциялар		
	б) капиталына МФКнын инвестициялары жайгаштырылган МФУга/лизинг компанияларына/ банктарга кредиттер (акциялар, үлүштүк катышуу)		
7	Кардарларга кредиттер жана финансылык ижара		
	анын ичинде факторингдик операциялар		
8	МИНУС: Потенциалдуу кредиттик жана лизингдик жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн атайын резерв		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы	Чет өлкө валютасы
9	Таза кредиттер жана финансылык ижара, лизинг (6-саяп– 8-саяп)		
10	Негизги каражаттар, анын ичинде		
а)	жер жана имараттар		
б)	башка негизги каражаттар		
11	Материалдык эмес активдер, анын ичинде:		
11.1	Техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу, кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган материалдык эмес активдер		
12	Ээликтен ажыратылган активдер		
а)	ссуда алуучунун активди төлөөгө кабыл алынган кыймылсыз мүлкү		
б)	ссуда алуучунун активди төлөөгө кабыл алынган башка мүлкү		
13	Консолидацияланбаган компанияларга салынган инвестициялар		
14	Башка активдер		
а)	алууга чегерилген пайыздар		
б)	төлөнгөн алдын ала төлөм		
в)	такталбаган дебитордук суммалар		
г)	башка активдер		
д)	МИНУС: башка активдерге мүмкүн болуучу чыгымдардын жана жоготуулардын ордун жабууга резерв		
15	БАРДЫГЫ БОЛУП: АКТИВДЕР		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- В-2. ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

В-2. ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет

миң сом

	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
	А. Активдер		
1	Улуттук банктагы эсеп		
2	Башка банктардагы жана ФКУдагы эсептешүү эсептери		
3	Башка банктардагы жана ФКУдагы эсептер (депозиттик):		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) кард келишими боюнча		
3.1	анын ичинде валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары коммерциялык банктарга жайгаштырылган депозиттер		
4	Баалуу кагаздар		
4.1	анын ичинде мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздар		
5	Банктарга жана ФКУларга берилген каржылоо:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		

	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
	з) МФКнын инвестициялары капиталына жайгаштырылган МФУ/лизинг компанияларына/ банктарга каржылоо (акцияларына, үлүштүк катышуусуна)		
6.	Башка кардарларга берилген каржылоо:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		
	з) истиснаа келишими боюнча		
7	Минус: Атайын РППУ		
8	Таза каржылоо (5сап +6 сап-7сап)		
9	Кардарларга кийин өткөрүп берүү үчүн активдер\инвентарь		
	а) кыймылсыз мүлк		
	б) кыймылдуу мүлк		
10	Башка менчик		
	а) алынган каржылоонун ордун жабууга кабыл алынган кардардын кыймылсыз мүлкү		
	б) берилген каржылоонун ордун жабууга кабыл алынган кардардын башка менчиги		
11	Башка активдер		
12	БАРДЫГЫ БОЛУП: АКТИВДЕР		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- Б. Милдеттенмелер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:
1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
Б.	МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		
16	Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери		
17	Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери		
18	Алынган кредиттер жана зайымдар:		
а)	Кыргыз Республикасынын банктарынан		
б)	Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан		
в)	эл аралык финансы уюмдарынан жана донорлордон		
г)	эл аралык ФКУлардан		
д)	мамлекеттик бийлик органдарынан		
е)	уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан		
ж)	уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан		
з)	башка юридикалык жактардан		
19	Шарттуу гранттар		
20	Карыздык баалуу кагаздар		
21	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:		
а)	Өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
б)	Суммардык капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
в)	Башка субординацияланган милдеттенмелер		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
22	Башка милдеттенмелер		
а)	Төлөнүүгө тийиш болгон эсептелген пайыздар		
б)	Төлөнүүчү салыктар		
в)	Төлөнүүчү дивиденддер		
г)	Башкалар		
23	БАРДЫГЫ БОЛУП: МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- В-2. ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

В-2. ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет

МУҢ СОМ

	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
	Б. Милдеттенмелер		
13	Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
14	Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
15	Алынган каржылоо:		
	а) Кыргыз Республикасынын банктарынан		
	б) Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан		
	в) эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон		
	г) эл аралык ФКУлардан		
	д) мамлекеттик бийлик органдарынан		
	е) уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттар		
	ж) уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		
	з) башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		
16	Шарттуу гранттар		

	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
17	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:		
а)	өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
б)	суммардык капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
в)	Башка субординацияланган карыз		
18	Башка милдеттенмелер		
19	БАРДЫГЫ БОЛУП: МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- В. Капитал бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
В	КАПИТАЛ		
24	Акционердик капитал:		
	а) жөнөкөй акциялар (толук төлөнгөн уставдык капитал)		
	б) артыкчылыктуу акциялар		
	в) номиналдан үстөк салынган капитал		
	в-1) жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал		
	г) бөлүштүрүлбөгөн пайда (чыгым):		
	г1) өткөн мезгилдердеги пайда (чыгым)		
	г2) өтүп жаткан жылдагы пайда (чыгым)		
	д) келечектеги керектөөлөр үчүн резервдер		
25	Жалпы резервдер, анын ичинде:		
	а) негизги каражаттарды кайра баалоо боюнча резерв		
	б) баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча резерв		
	в) кредиттер жана финансылык ижара боюнча жалпы РППУ		
	г) ашка активдер боюнча жалпы РППУ		
	д) башка жалпы резервдер		
25-1	Пайданы теңдөө резерви (РВП)		
25-2	Инвестициялар боюнча тобокелдиктердин ордун жабуу резерви (РВИ)		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
26	Консолидацияланбаган компаниялардын капиталдык салымдары		
27	БАРДЫГЫ БОЛУП: КАПИТАЛ		
28	БАРДЫГЫ БОЛУП: КАПИТАЛ ЖАНА МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		
29	МФКнын өздүк капиталы		
30	Суммардык капитал		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

Эскертүү:

МФКнын «ислам терезеси» үчүн:

Карыз алуучу – МФК ага ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык каржылоо берген кардар.

Кредит – кардарларга ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык берилүүчү акча каражаттары.

Кредитор – ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча МФКга акча каражатын берген жак.

Депозит – МФК тарабынан кардарга мудараба келишими боюнча тартылган акча каражаттары;

Г. Милдеттенмелерди чечмелөө бөлүкчөсү төөнү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк . Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

Г. Милдеттенмелерди чечмелөө бөлүкчөсү

МИҢ СОМ

№	Статьянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражат берилген мөөнөт		Кредитор	Пайыздык чен	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Алынган кредиттер								
	а) Кыргыз Республикасынын банктарынан, анын ичинде:								
	б) Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан, анын ичинде:								
	в) эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон, анын ичинде:								
	г) эл аралык ФКУлардан, анын ичинде:								
	д) мамлекеттик бийлик органдарынан, анын ичинде								

№	Статьянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражат берилген мөөнөт		Кредитор	Пайыздык чен	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Шарттуу гранттар, анын ичинде:								
3	Башка милдеттенмелер								
4	МФК тарабынан юридикалык жактардан жана жеке адамдар - уюштуруучулардан (акционерлерден) алынган каражаттар								
	МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар, анын ичинде:								
	МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар, анын ичинде								

№	Статьянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражат берилген мөөнөт		Кредитор	Пайыздык чен	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	МФК башка юридикалык жактардан алган каражаттар, анын ичинде:								
6	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:								
	а) Өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз, анын ичинде:								
	б) Суммардык капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз, анын ичинде:								
	в) башка субординацияланган карыз, анын ичинде:								
	БАРДЫГЫ БОЛУП								

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____;
 Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____;

- Г-1. ИКП боюнча кабыл алынган милдеттенмелерди чечмелөө бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк . Финансылык абап жөнүндө регулятивдик отчет

Г-1. ИКП боюнча кабыл алынган милдеттенмелерди чечмелөө

№	Статьянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынды		Кредитор	Үстөк баа	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Алынган каржылоо								
а)	Кыргыз Республикасынын банктарынан								
б)	Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан								
в)	эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон								
г)	эл аралык ФКУлардан								
д)	мамлекеттик бийлик органдарынан								
2	Шарттуу гранттар								
3	Башка милдеттенмелер								

млн сом

№	Статьянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынды		Кредитор	Үстөк баа	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	МФК тарабынан жеке адамдардан жана юридикалык жактардан - уюштуруучулардан (акционерлерден) алынган каражаттар								
а)	МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар								
б)	МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар								
5	МФК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар								

№	Статьянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынды		Кредитор	Үстөк баа	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:								
а)	өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз								
б)	сумардык капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз								
в)	башка субординацияланган карыз								
	БАРДЫГЫ БОЛУП								

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

2) 6-бөлүгүнүн:

- Активдердин жана милдеттенмелердин пайыздык чендердин өзгөрүүсүнө карата ийкемдүүлүгүнө талдап-иликтөө (ГЭП-анализ) А. бөлүкчөсү

Милдеттенмелер төмөнкү редакцияда баяндалсын:

6-БӨЛҮК.

А. Активдердин жана милдеттенмелердин пайыздык чендердин өзгөрүүсүнө карата ийкемдүүлүгүнө талдап-иликтөө (ГЭП-анализ)

Милдеттенмелер

миң сом

№	Статья	Ордун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери								
8	Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери								
9	Алынган кредиттер:								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
а)	Кыргыз Республикасынын банктарынан								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
б)	Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								

№	Статья	Ордун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
в)	эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
г)	эл аралык ФКУдан								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
д)	Мамлекеттик бийлик органдарынан								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
е)	МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
ж)	МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								

№	Статья	Ордун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3)	МФК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
10	Пайыздык чендердин өзгөрүшүнө ийкемдүү башка милдеттенмелер								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
11	Пайыздык чендердин өзгөрүшүнө ийкемдүү милдеттенмелер, бардыгы болуп								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
12	Ажырым								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
13	Кумулятивдик ажырым								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- А-1. ИКП боюнча активдердин жана милдеттенмелердин кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүшүнө ийкемдүүлүгүн талдоо (ГЭП-талдоо) бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«6-БӨЛҮК

А-1. ИКП боюнча активдердин жана милдеттенмелердин кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүшүнө ийкемдүүлүгүн талдоо (ГЭП-талдоо)

МИҢ СОМ

№	Статья	Ордун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР								
7	Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери								
8	Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери								
9	Алынган каржылоо:								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
а)	Кыргыз Республикасынын банктарынан								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
б)	Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
в)	эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								

№	Статья	Ордун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
г)	эл аралык ФКУдан								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
д)	Мамлекеттик бийлик органдарынан								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
10	МФК тарабынан жеке адамдардан жана – юридикалык жактардан – уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
а)	уюштуруучулар (акционерлер) – – жеке адамдар тарабынан берилген каржылоо боюнча милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
б)	уюштуруучулар (акционерлер) – – юридикалык жактар тарабынан берилген каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								

№	Статья	Ордун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	Башка юридикалык жактардан МФК тарабынан карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
12	Кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүшүнө ийкемдүү башка милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
13	Кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүшүнө ийкемдүү милдеттенмелер, бардыгы болуп								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
14	Ажырым								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
15	Кумулятивдик ажырым								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

4) 8. Тобокелдиктер жөнүндө маалымат бөлүгүнүн А. Ири тобокелдиктер жөнүндө маалымат бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

A. Ири тобокелдиктер жөнүндө маалымат

[illegible]

№	Карыз алуучулар жөнүндө маалымат							
	Карыз алуучунун аты-жөнү	Топ	Бардыгы: Карыз алуучунун карызы					
			Кредиттер/ссудалар	Пайыздык чен	Башка активдер	Пайыздык чен	Бардыгы	Мөөнөтү өткөн активдер (күндөр)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	ЖАЛПЫ: ИРИ АКТИВДЕР/ССУДАЛАР							
12	БИР КАРЫЗ АЛУУЧУГА ЭҢ ИРИ КРЕДИТТЕР							
13	БИР КАРЫЗ АЛУУЧУГА БЕРИЛГЕН КАРЖЫЛООНУН МАКСИМАЛДУУ ЖАЛПЫ ӨЛЧӨМҮ							

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

5) Экономикалык ченемдердин сакталышы жөнүндө маалымат деген 10-бөлүгү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«10-бөлүк. Экономикалык ченемдердин сакталышы тууралуу маалымат

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилөө	Ченемди эсептөө		Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген тартиптен четтөө	
ДЕПОЗИТТЕРДИ ТАРТПАГАН МФКлар ҮЧҮН ЭКОНОМИКАЛЫК ЧЕНЕМДЕР							
Уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү		УК	*100%	0,00		кеминде 100%	
		УК (2)*		0,00			
Микрофинансы уюмдарына, лизинг компанияларына жана банктарга салынган инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы көлөмү		СИ	*100%	0,00		30% ашпаган	
		СК		0,00			
Микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00		3% ашпаган	
		УК		300000,00			
Дуң каржылоо менен иш алып барган МФК тарабынан ошол эле бир адамга берилүүчү микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00		20% ашпаган	
		СК		0,00			
Каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы көлөмү		МК	*100%			3% ашпаган	
		УК		300000,00			
Өздүк капиталдын минималдуу өлчөмүнүн ченеми		СК	*100%	0,00		кеминде 100%	
		УК (2)*		0,00			
Мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициянын максималдуу өлчөмү		СИИ	*100%	0,00		80% ашпаган	
		СК		0,00			

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2025

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилөө	Ченемди эсептөө		Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген тартиптен четтөө
ДЕПОЗИТТЕРДИ ТАРТКАН МФКлар үчүн ЭКОНОМИКАЛЫК ЧЕНЕМДЕР						
Уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү		УК	*100%	0,00	кеминде 100%	
		УК (2)*		0,00		
Өздүк капиталдын минималдуу өлчөмүнүн ченеми	M1	СК	*100%		кеминде 100%	
		УК (2)*				
Өздүк капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү)	M2	ӨК	*100%	0,00	кеминде 8%	
		СА		0,00		
Суммардык капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү)	M2-1	СумК	*100%	0,00	кеминде 9%	
		СА		0,00		
Бир карыз алуучуга тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченеми	M3	СЗ	*100%		5% ашпаган	
		СК				
Дүң каржылоо менен иш алып барган МФК тарабынан бир эле адамга берилүүчү микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00	20% ашпаган%	
		ӨК		0,00		
Ликвиддүүлүк ченеми	M4	ЛА	*100%		кеминде 30%	
		ОБ				
Тартылган аманаттарды кайтаруу боюнча тобокелдикти чектөө ченеми	M5	К	*100%		кеминде 100%	
		В				
МФКнын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операциялары боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү		СЗ А	*100%		60% ашпаган	
		ӨК				
МФКнын бир кызматкеринин компания берген кредиттер боюнча чогуу алгандагы карызы		СЗС	*100%		5% ашпаган	
		ӨК				

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилөө	Ченемди эсептөө			Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген тартиптен четтөө
МФУ (1), лизинг компанияларына жана банктарга салынган инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы көлөмү	СИ	*100%				30% ашпаган	
	ЭК						
Мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга салынган инвестициялардын чогуу алгандагы көлөмү	СИЦБ	*100%				50% ашпаган	
	ЭК						
Мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициянын максималдуу өлчөмү	СИИ	*100%				20% ашпаган	
	ЭК						

СЗС - кызматкерлердин МФК алдында чогуу алгандагы карызы;

СИ - микрофинансы уюмдарына, лизинг компанияларына жана банктарга салынган чогуу алгандагы инвестициялар;

СИЦБ - мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга салынган чогуу алгандагы инвестициялар;

СИИ - мүлккө (негизги каражаттарга) салынган чогуу алгандагы инвестициялар;

СЗА - аффилирленген жактардын чогуу алгандагы карызы;

СЗ - карыз алуучунун суммардык карызы;

(1) МФУ - микрофинансы уюму;

(2) - МФК үчүн белгиленген минималдуу уставдык капитал.

Отчеттук мезгил үчүн орточо көрсөткүчтөр	1 ай	2 ай	3 ай	4 ай	5 ай	Бардыгы болуп	
ЛА - ликвиддүү активдер							
ОБ - милдеттенмелер							
Ченем M4=ЛА/ОБ							

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

3. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/3 «Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жана «Микрофинансылык компаниянын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жоболорду бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобонун:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Микрокредиттик компаниянын/микрокредиттик агенттиктин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобого карата 2-тиркемеде:

1) Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчету деген 1-бөлүгү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
1	Накталай акча		
2	Эсептешүү эсептери		
3	Банктардагы жана ФКУдагы депозиттер, анын ичинде:		
3.1	Валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары ФКУга жайгаштырылган депозиттер		
4	Баалуу кагаздар		
5	ФКУнун кредиттери		
	анын ичинде, факторингдик операциялар		
6	Кардарларга кредиттер		
	анын ичинде, факторингдик операциялар		
7	Финансылык ижара		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
8	(Минус) РППУ		
9	Бардыгы болуп, таза кредиттер (5+6+7-8)		
10	Инвестициялар		
11	Негизги каражаттар		
12	Материалдык эмес активдер, анын ичинде:		
12.1	Техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу, кардарлардын санын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн камтуу аймагын көбөйтүүгө багытталган материалдык эмес активдер		
13	Башка менчик бардыгы болуп (а+б)		
а)	Активдин ордун жабууга кабыл алынган ссуда алуучунун кыймылсыз мүлкү		
б)	Активдин ордун жабууга кабыл алынган ссуда алуучунун башка активдери		
14	Башка активдер		
15	Бардык активдер		

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

- ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет бөлүкчөсү төмөнкү мазмунда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчеттун

отчет

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
А. Активдер			
1	Башка банктардагы жана финансы-кредит уюмдардагы депозиттер, анын ичинде:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) кард келишими боюнча		
1.1	Валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары ФКУга жайгаштырылган депозиттер		
2	Баалуу кагаздар		
3	ФКУ тарабынан берилген каржылоо		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
4	Кардарларга берилген каржылоо		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		
	з) истиснаа келишими боюнча		
5	(Минус) РППУ		
6	Бардыгы болуп, каржылоо (3ст+4ст-5ст)		
7	Кийин кардарга өткөрүп берүү үчүн активдер/ инвентарлар		
	а) кыймылсыз мүлк		
	б) кыймылдуу мүлк		
8	Башка менчик, бардыгы (а+б)		
	а) кардардын алынган каржылоону төлөөгө кабыл алынган кыймылсыз мүлкү		
	б) кардардын берилген каржылоону төлөөгө кабыл алынган башка менчиги		
9	Башка активдер		
10	Бардык активдер		

Аткаруу органынын жетекчиси

_____ аты-жөнү

_____ кол тамгасы

Башкы бухгалтер

_____ аты-жөнү

_____ кол тамгасы

М. О;

- Милдеттенмелер жана Капитал бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

Милдеттенмелер жана Капитал

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
16	Кыргыз Республикасынын банктарынан кредиттер		
17	Кыргыз Республикасынын башка финансы-кредит уюмдарынан кредиттер		
18	Эл аралык финансы уюмдарынан жана донорлордон кредиттер		
19	Эл аралык финансы-кредит уюмдарынан кредиттер		
20	Мамлекеттик органдар алдында милдеттенмелер		
21	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:		
а)	өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
б)	башка субординацияланган карыз		
22	МКК тарабынан юридикалык жактардан жана жеке адамдардан - уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар		
22-1	МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттар		
22-2	МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		
23	МКК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		
24	Башкалар		
25	Бардыгы болуп, милдеттенмелер		
26	Уставдык капитал (жөнөкөй акциялар)		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
27	Артыкчылыктуу акциялар		
28	Номиналдан үстөк салынган капитал		
28.1	Жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал		
29	Бөлүштүрүлбөгөн пайда		
29.1	Өткөн жылдардын пайдасы/чыгымы		
29.2	Өтүп жаткан жылдын пайдасы/чыгымы		
30	Келечекте керектөөлөр үчүн резервдер		
31	Активдерди кайра баалоо боюнча резерв		
32	Кредиттер жана финансылык ижара боюнча жалпы РППУ		
33	Жыйынтыгында, капитал		
34	Бардыгы болуп: милдеттенмелер жана капитал		

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

- ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

ИКП боюнча жүргүзүлгөн операциялар жөнүндө отчет

МИҢ СӨМ

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
Б. Милдеттенмелер			
1	Кыргыз Республикасынын банктарынан алынган каржылоо		
2	Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан алынган каржылоо		
3	Эл аралык финансы уюмдарынан жана донорлордон алынган каржылоо		
4	Эл аралык ФКУдан алынган каржылоо		
5	Мамлекеттик бийлик органдары алдында милдеттенмелер		
6	МКК тарабынан жеке адамдардан жана юридикалык жактардан - уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар		
	а) МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар		
	б) МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
7	МКК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		
8	Башкалар		
9	Бардыгы болуп, милдеттенмелер		

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

2) «Чечмелөөлөр» 6-бөлүгүнүн:

- А. Милдеттенмелер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:
6-бөлүк. ЧЕЧМЕЛӨӨЛӨР

А. Милдеттенмелер

№	Уюмдун аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражаттар берилген мөөнөт		Пайыздык чен	Үстөк баа	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Алынган кредиттер								
а)	банктардан жана башка ФКУдан								
б)	эл аралык донордук уюмдардан								
в)	башка каржылоо булактарынан								
2	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер								
3	МКК тарабынан жеке адамдардан жана юридикалык жактардан уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар								

№	Уюмдун аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражаттар берилген мөөнөт		Пайыздык чен	Үстөк баа	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3-1	МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттар								
3-2	МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар								
4	МКК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар								
5	Башкалар								
	БАРДЫГЫ БОЛУП								

Аткаруу органынын жетекчиси

Башкы бухгалтер

_____ кол тамгасы

_____ аты-жөнү

_____ кол тамгасы

_____ аты-жөнү

М. О.;

-А-1. ИКП боюнча кабыл алынган милдеттенмелер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:
6-бөлүк. Чечмелөөлөр

А-1. ИКП боюнча кабыл алынган

А. Милдеттенмелер

миң сом, %

№	Уюмдун аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынган		Кредитор	Үстөк баа/ киреше % түрүндө	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Алынган каржылоо								
а)	Кыргыз Республикасынын банктарынан								
б)	Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан								
в)	эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон								
г)	эл аралык ФКУлардан								
д)	мамлекеттик бийлик органдарынан								
2	Шарттуу гранттар								
3	Башка милдеттенмелер								

№	Уюмдун аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынган		Кредитор	Үстөк баа/ киреше % түрүндө	Валютасы	Шарты
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	МКК тарабынан жеке адамдардан жана юридикалык жактардан уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар								
а)	МКК тарабынан жеке адамдардан уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар								
б)	МКК тарабынан юридикалык жактардан уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар								
5	МКК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар								
	Бардыгы болуп								

Аткаруу органынын жетекчиси

Башкы бухгалтер

аты-жөнү
кол тамгасы

аты-жөнү
кол тамгасы

М. О.;

- Б. Кредиттөө шарттары боюнча маалымат бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

Раздел 6. ЧЕЧМЕЛӨӨЛӨР

Б. Кредиттөө шарттары боюнча маалымат

миң сом, %

№	Продуктун аталышы	Бир кардар үчүн кредиттин суммасы		Мөөнөтү		Ай ичинде пайыздык чен		Эсептөө ыкмасы	
		мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	калдыгына	баштапкы баланскa
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Күрөөсүз топтук кредиттөө								
2	Күрөө коюу менен топтук кредиттөө								
3	Күрөөсүз жеке кредиттөө								
4	Күрөөгө коюу менен жеке кредиттөө								
5	башкалар								
6	Бардыгы болуп								
7	Бир кардарга эң ири кредит								
8	Финансылык ижара (лизинг) боюнча эң ири кредит								

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

- Б-1. ИКП боюнча каржылоо шарттары жөнүндө маалымат бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

6-бөлүк. ЧЕЧМЕЛӨӨЛӨР

Б-1. ИКП боюнча каржылоо шарттары жөнүндө маалымат

миң сом, %

№	Продуктун аталышы	Бир кардар үчүн кредиттин суммасы		Мөөнөтү		Үстөк баа / киреше, % түрүндө		Эсептөө ыкмасы	
		мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	калдыгына	баштапкы баланскa
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Күрөөсүз топтук каржылоо								
2	Күрөө коюу менен топтук каржылоо								
3	Күрөөсүз жеке каржылоо								
4	Күрөөгө коюу менен жеке каржылоо								
5	Башкалар								
6	БАРДЫГЫ БОЛУП								
7	Бир кардарга эң ири каржылоо								

Аткаруу органынын жетекчиси

_____ аты-жөнү

_____ кол тамгасы

Башкы бухгалтер

_____ аты-жөнү

_____ кол тамгасы

М. О;

3) 7. Экономикалык ченемдердин сакталышы жөнүндө маалымат
бөлүгү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

7-бөлүк. Экономикалык ченемдердин сакталышы жөнүндө
маалымат

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилөө	Ченемди эсептөө	Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген ченемден четтөө
МКК ҮЧҮН ЭКОНОМИКАЛЫК ЧЕНЕМДЕР					
МККнын өздүк капиталынын шайкештигинин ченеми (1)*	M2	СК	*100%		кеминде 8%
		СА			
МККнын өздүк капиталынын минималдуу өлчөмүнүн ченеми		СК	*100%		кеминде 100%
		УК (2)			
Микрофинансы уюмдарына, лизинг компанияларына жана банктарга салынган инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		СИ	*100%		30% ашпаган
		СК			
Ошол эле бир адамга берилүүчү микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00	0%
		УК		50000	10% ашпаган
Ошол эле бир адамга берилүүчү каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00	0%
		УК		50000	10% ашпаган
Финансылык ижара (лизинг) боюнча микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МФА(МЛ)	*100%		10% ашпаган
		СК			
Ошол эле бир карыз алуучуга берилүүчү микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү (1)*		МК	*100%		20% ашпаган
		СК			

1 - бул ченем дүң кредиттөө менен иш алып барган МККларга (апекстик институттарга) таркатылат.

2 - МКК үчүн белгиленген минималдуу уставдык капитал

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

4. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 «Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча операцияларды жүзөгө ашырган микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

1) 9-пунктунун бешинчи абзацы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Бул чектөө коммерциялык банктан кайра өзгөртүлүп түзүлгөн МФКнын башка мүлкүн сатуу алкагында берилген каржылоого жайылтылбайт;»;

2) 12-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«12. Микрофинансылык компаниянын өздүк капиталын эсептөө (баа берүү күнүнө карата) төмөнкү көрсөткүчтөрдүн негизинде ишке ашырылат:

- жөнөкөй акциялар;
- артыкчылыктуу акциялар;
- номиналдан ашык салынган капиталдын;
- жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капиталдын;
- келечектеги муктаждыктар үчүн камдардын;

- мөөнөтсүз субординацияланган карыз;

Мөөнөтсүз субординацияланган карыз дегенде, төлөө мөөнөтү белгиленбеген, кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнбөй турган, күрөө менен камсыздандырылбаган милдеттенмени түшүнүүгө болот, жана ал боюнча талаптар МФК жоюлган учурда, кредиторлордун бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок МФКнын акционерлери менен эсептешүүгө чейин акыркы кезекте төлөнөт. МФК каалаган шартта субординацияланган карыз боюнча кирешелүүлүктү төлөөнү жокко чыгарууга толук укуктуу болушу зарыл. Мөөнөтсүз субординацияланган карызды МФКнын демилгеси боюнча, Улуттук банктын алдын ала уруксатын алгандан кийин жана төлөө ченемдердин бузулушуна алып келбеген шартта, кеминде беш жылды түзгөн минималдуу мөөнөт өткөндөн кийин гана төлөөгө болот.

- өткөн жылдардагы бөлүштүрүлбөгөн пайдалар/чыгымдардын;

- өтүп жаткан жыл ичиндеги чыгымдардын;

- башка МФУлардын, лизингдик компаниялардын жана банктардын капиталына (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестицияларды минуска чыгаруу менен.

Мында, капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестициялар дегенден улам, МФУлардын, лизингдик компаниялардын жана банктардын капиталына айкын салынган каражаттардын калдыгын түшүнүү зарыл.»;

3) 12-1-пунктунун бешинчи абзацындагы «түзүлүп» деген сөз «түзүлүп жана иштеп» дегенге алмаштырылсын;

4) 13-пункттун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«13. МФК жүргүзгөн иши Шариат стандарттарына каршы келбеген МФУлардын, лизингдик компаниялардын жана банктардын капиталына инвестицияларды ишке ашырууга укуктуу.»;

5) 14-1-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Бул чектөө, ошондой эле анын мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими менен белгилүү бир МФК үчүн жекече белгилениши мүмкүн.»;

6) төмөнкү мазмундагы 14-2-пункт менен толукталсын:

«14-2. Аманаттарды кабыл албаган микрофинансылык компаниялар Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактоого милдеттүү, анын ичинде:

- төлөнгөн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү;
- өздүк капиталдын минималдуу ченеми;
- каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;
- микрофинансылык уюмдарга, лизингдик компанияларга жана банктарга инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;
- уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;
- мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициялардын максималдуу өлчөмү;
- карыздык баалуу кагаздарды чыгаруунун максималдуу өлчөмү.»;

7) 22-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«22. Аманаттарды кабыл алуу операцияларын жүзөгө ашырган микрофинансылык компаниялар төмөнкүлөрдү кошо алганда, Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактоого милдеттүү:

- төлөнгөн уставдык капиталдын минималдуу өлчөмүн;
- өздүк капиталдын минималдуу ченемин (M1);
- өздүк капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) ченемин (M2);
- бир кардар үчүн тобокелдиктин максималдуу өлчөмүн (M3);
- суммардык капиталдын шайкештигин (жетиштүүлүгү);
- ликвиддүүлүк ченемин (M4);
- аманаттарды кайтаруу боюнча тобокелдикти чектөө ченемин (M5);
- МФК менен аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операциялар боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмүн;
- МФКнын бир кызматкеринин компания тарабынан сунушталган каржылоо боюнча чогуу алгандагы максималдуу карызын;

- МФУга, лизингдик компанияларга жана банктарга инвестициялардын чогуу алгандагы максималдуу өлчөмүн;

- мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга инвестициялардын өлчөмү;

- уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;

- уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү;

- мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициялардын максималдуу өлчөмү.

- карыздык баалуу кагаздарды чыгаруунун максималдуу көлөмү.»;

8) 23-1-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Бул чектөө, ошондой эле анын мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими менен белгилүү бир МФК үчүн жекече белгилениши мүмкүн.»;

9) 25-пунктун бешинчи абзацындагы «түзүлүп» деген сөздөн кийин «жана иштеп» деген сөздөр менен толукталсын;

10) 26-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«26. Өздүк капиталдын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеминин (M2) маанисин кеминде 8% деңгээлинде кармап туруу зарыл.

МФКнын өздүк капиталынын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеми төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$M2 = \Theta K / CA \times 100\%$, мында:

ӨК - баа берүү күнүнө карата микрофинансылык компаниялардын өздүк капиталы (ушул эрежелердин 12-пунктуна ылайык);

CA - валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында, улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары коммерциялык банктарга жайгаштырылган депозиттердин суммасын, ошондой эле кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдерди алып салгандан кийинки баалоо күнүнө карата баланстык

активдердин суммасы.»;

11) төмөнкү мазмундагы 26-1 жана 26-2-пункттары менен толукталсын:

«26-1. МФКнын суммардык капиталы (баалоо күнүнө карата) төмөнкү көрсөткүчтөрдүн суммасы катары аныкталат:

- өздүк капитал;
- учурдагы жылдын пайдасы (учурдагы жылы алынган салык салуудан кийинки пайда);
- каржылоо боюнча потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга жалпы резервдер;
- башка активдер боюнча потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабууга жалпы резервдер;
- негизги каражаттарды кайра баалоо боюнча резерв;
- баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча резерв;
- субординацияланган карыз.

Субординацияланган карыз деп күрөө менен камсыздандырылбаган милдеттенмени түшүнүүгө болот, ал кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнбөшү керек жана МФК жоюлган учурда, ал боюнча талаптар кредиторлордун бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, акыркы кезекте, бирок МФКнын акционерлери менен эсептешүүгө чейин төлөнөт. Кредитордун банкроттук жана жоюу учурларын кошпогондо, келечектеги пландаштырылган төлөмдөрдү (субординацияланган карыз/зайым боюнча пайыздык киреше/киреше же негизги сумма) мөөнөтүнөн мурда төлөөгө эч кандай укугу жок. Төлөө мөөнөтү эң аз дегенде 5 (беш) жыл болууга тийиш. Субординацияланган карыздын амортизациясы төлөө мөөнөтү бүткөнгө чейинки калган беш жыл ичинде бирдей чегерүүлөр ыкмасынын негизинде жүргүзүлөт. Субординацияланган карыз Улуттук банктын алдын ала уруксатын алгандан кийин жана төлөө ченемдердин бузулушуна алып келбеген шартта гана, кеминде 5 (беш) жылды түзгөн минималдуу мөөнөттөн кийин төлөнүшү мүмкүн.

26-2. Суммардык капиталдын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеминин мааниси (M2) кеминде 9% деңгээлинде кармалып турууга тийиш.

МФКнын суммардык капиталынын шайкештик ченеми төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$M2 = \text{СумК} / \text{СА} * 100\%$, мында:

СумК - МФКнын баа берүү күнүнө карата 26-1-пунктка ылайык эсептелген суммардык капиталы;

СА - валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында, улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары коммерциялык банктарга жайгаштырылган депозиттердин суммасын, ошондой эле кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдерди алып салгандан кийинки баалоо күнүнө карата баланстык активдердин суммасы.»;

12) 27-пунктта:

- алтынчы абзац төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Дүңүнөн каржылоо менен алектенген МФКлар үчүн бир эле адамга берилүүчү каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы көлөмү өздүк капиталдын 20 пайызынан ашпоого тийиш.»;

- он биринчи абзацтагы «күрөө менен» деген сөздөр алып салынсын;

13) 28-пункттун жетинчи абзацындагы «мөөнөтү келип жеткен» деген сөздөр алып салынсын;

14) төмөнкү мазмундагы 29-1-пункту менен толукталсын:

«29-1. Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери жана жеке адамдардын алдындагы башка милдеттенмелер боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченеми (M5.1) төмөнкү формула боюнча эсептелет:

$M5.1 = \text{СумК} / \text{СДФЛ} * 100\%$,

мында:

СумК – МФКнын суммардык капиталы;

СДФЛ – мөөнөттүү депозиттердин жана жеке адамдардын алдындагы башка милдеттенмелердин суммасы, анын ичинде сактык (депозиттик) сертификаттары, облигациялар жана башкалар.

Бул ченем, ошондой эле анын мааниси Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин чечими боюнча белгилүү бир МФК үчүн жекече белгилениши мүмкүн.»;

15) 35-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«35. МФКлар мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчеттун алкагында белгиленген талаптарга жана мөөнөттөргө ылайык экономикалык ченемдердин аткарылышы боюнча маалыматтарды Улуттук банкка берип турууга тийиш:

- башка микрофинансылык уюмдардын, лизингдик компаниялардын жана банктардын капиталына (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) инвестициялар тууралуу маалыматтарды, алардын ар бирине инвестициялардын тизмегин жана өлчөмүн көрсөтүү менен;

- МФКнын башка микрофинансылык уюмдарга, лизингдик компанияларга жана банктарга инвестицияларынын (капиталга (акцияларга, үлүштүк катышууга) инвестицияларынын, карыздык милдеттенмелеринин, лизинг жана факторинг боюнча финансылык салымдарынын, кредиттеринин жана ушул сыяктуу башка финансылык салымдарынын) өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, алардын ар бирине инвестициялардын тизмегин жана өлчөмүн, 13-пунктта келтирилген көрсөткүчтөрдү эсептөөлөрдү көрсөтүү менен;

- уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан карызга алынган каражаттардын өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, уюштуруучулардын (акционерлердин) - жеке адамдардын тизмегин, уюштуруучулар боюнча карыз алуу шарттарын көрсөтүү менен (өлчөмү, мөөнөтү, чени, зайымдын валютасы ж.б.);

- уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттардын өлчөмү жөнүндө маалыматтарды, уюштуруучулардын (акционерлердин) - юридикалык жактардын тизмегин, уюштуруучулар боюнча карыз алуу шарттарын көрсөтүү менен (өлчөмү, мөөнөтү, чени, зайымдын валютасы ж.б.).»;

16) 38-2-пункт төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«38-2. МФК дивиденддеринин суммасын эсептөө үчүн Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (мындан ары – ФОЭС) жана Улуттук банктын талаптарына ылайык эсептелген таза пайданын эң аз өлчөмүн колдонуу зарыл.

Эгерде төмөнкү учурлардын биринде МФКнын ишинин туруктуулугуна коркунуч жаралган шартта, Улуттук банк МФКга

дивиденддерди төлөөгө чектөө киргизиши мүмкүн, эгерде:

1) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн бузулушуна алып келсе;

2) МФК Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактабаса;

3) өткөн жылдарда же отчеттук жылы чыгымдар болгон учурда;

4) Улуттук банктын талаптарына ылайык, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн резервди кошумча эсептөө боюнча Улуттук банктын жазма буйругу/талабы аткарылбаса;

5) Улуттук банктын таасир этүү чарасы катары жөнөтүлгөн талабы аткарылбаса.»;

17) 44-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«44. Дүңүнөн каржылоо менен алектенген жана кредиторлор (анын ичинде ФКУ) алдында милдеттенмелерге ээ МККлар өздүк капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) ченемин сактоого тийиш.

Өздүк капиталдын жетиштүүлүк (шайкештик) ченеминин (M2) маанисин кеминде 8 (сегиз) пайыз деңгээлинде колдоо зарыл.

Өздүк капиталдын шайкештик (жетиштүүлүк) ченеми төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$$M2 = \Theta K / CA * 100\%,$$

мында:

ӨК - баалоо күнүнө карата МККнын өздүк капиталы (ушул Эрежелердин 45-пунктуна ылайык);

CA - валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында, улуттук валютада тартылган акча каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары ФКУда жайгаштырылган депозиттердин суммасын, ошондой эле кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жыйлуууга багытталган техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу материалдык эмес активдерди алып салгандан кийинки баалоо күнүнө карата баланстык активдердин суммасы.»;

18) 45-пункт төмөнкү мазмундагы бешинчи жана алтынчы абзацтар менен толукталсын:

«- мөөнөтсүз субординацияланган карыз;

Мөөнөтсүз субординацияланган карыз катары күрөө менен камсыздандырылбаган, төлөөмөөнөтү белгиленбеген, кредиторлордун талабы боюнча мөөнөтүнөн мурда төлөнбөй турган жана МКК жоюлган учурда кредиторлордун бардык талаптары канааттандырылгандан кийин, бирок МККнын акционерлери/катышуучулары менен эсептешүүгө чейин акыркы кезекте төлөнүүчү милдеттенме түшүнүлөт. МКК кандай болбосун учурда субординацияланган карыз боюнча кирешелүүлүктү төлөөнү жокко чыгарууга толук укуктуу болушу керек. Мөөнөтсүз субординацияланган карызды МККнын демилгеси боюнча Улуттук банктан алдын ала уруксат алгандан кийин жана ченемдерин бузулушуна алып келбеген шартта гана, эң аз дегенде беш жылдык мөөнөт өткөндөн кийин төлөөгө болот;»;

19) 45-1-пункттун бешинчи абзацындагы «түзүлүп» деген сөз «түзүлүп жана иштеп» дегенге алмаштырылсын;

20) 45-2-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«45-2. Эгерде МККнын үчүнчү жактар алдында милдеттенмелери болсо, ошондой эле МККнын ишинин туруктуулугуна коркунуч жараткан төмөнкү учурлардын бири орун алса, Улуттук банк МККга дивиденддерди төлөөгө/пайданы бөлүштүрүүгө тыюу салышы же чектөө киргизиши мүмкүн, эгерде:

1) бул Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн бузулушуна алып келсе;

2) МКК Улуттук банк тарабынан белгиленген экономикалык ченемдерди жана чектөөлөрдү сактабаса;

3) өткөн жылдарда же отчеттук жылы чыгашалары болсо;

4) Улуттук банктын талаптарына ылайык, потенциалдуу жоготуулардын жана чыгымдардын ордун жабуу үчүн резервди кошумча эсептөө боюнча Улуттук банктын жазма буйругу/талабы аткарылбаса;

5) Улуттук банктын таасир этүү чарасы катары жөнөтүлгөн талабы аткарылбаса.

Эскертүү: Үчүнчү жактар алдында милдеттенмелер дегенден улам МКК менен байланышы жок юридикалык жактардан жана жеке адамдардан тартылган жана МККнын негизги ишине багытталган

акча каражаттарын түшүнүүгө болот.»;

21) 47-пунктундагы:

«500 миң сомдон» деген сөз «1 млн сомдон» дегенге «100 миң сомдон» деген сөз «200 миң сомдон» дегенге «20 же» деген сөз «10 же» дегенге алмаштырылсын;

22) 47-2, 47-3 жана 47-4-пункттары менен толукталсын:

«47-2. МКК жана МКА микрофинансылык уюмдарга, лизингдик компанияларга жана банктарга гана инвестицияларды ишке ашырууга укуктуу.

МККнын микрофинансылык уюмдарга, лизингдик компанияларга жана банктарга инвестицияларынын (капиталга (акциялар, үлүштүк катышуу) карыздык милдеттенмелерге, иджара мунтахийя биттамлик келишими жана каржылоо боюнча финансылык салымдарга жана башка ушул сыяктуу финансылык салымдарга инвестициялар) максималдуу жалпы көлөмү МККнын өздүк капиталынын өлчөмүнүн 30 пайызынан ашпоого тийиш жана төмөнкү формула боюнча аныкталат:

$СИ/ӨК * 100\% \leq 30\%$, мында:

СИ - баа берүү күнүнө карата МККнын инвестицияларынын чогуу алгандагы көлөмү;

ӨК - ушул Эрежелердин 45-пунктуна ылайык баа берүү күнүнө карата МККнын өздүк капиталы.

Бул ченемди эсептөөдө капиталына МККнын инвестициялары жайгаштырылган микрофинансылык уюмдарга, лизингдик компанияларга жана (акцияларына, үлүштүк катышуусуна) банктарга берилген кредиттер/каржылоо эске алынат.

Бул ченемди эсептөөдө инвестициялардын жалпы көлөмүнө банктын капиталына салынган инвестициялар киргизилбейт, алар:

- МФУ тарабынан 2026-жылдын 1-апрелине чейин ишке ашырылган;

- Улуттук банктан 2026-жылдын 1-апрелине чейин банк түзүүгө уруксат алган МФУ.

Бул ченем дүңүнөн кредиттөө/каржылоо менен алектенген МККларга жайылтылбайт.

47-3. МКК жана МКА ички ченемдик документтеринин талаптарына ылайык, экономикалык ченемдердин жана Улуттук банктын талаптарынын сакталышына мезгил-мезгили менен мониторинг жүргүзүүгө тийиш.

МКК жана МКА экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн аткарылышы жөнүндө маалыматты мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчеттун алкагында Улуттук банкка берүүгө тийиш.

МКК жана МКА үчүн белгиленген экономикалык ченемдердин жана чектөөлөрдүн сакталышын Улуттук банк каалаган күнгө карата абал боюнча текшере алат.

47-4. МКК дивиденддердин суммасын эсептөө үчүн ФОЭСке жана Улуттук банктын талаптарына ылайык эсептелген таза пайданын эң аз маанисин колдонууга тийиш.».

5. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 17-октябрындагы № 45/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрофинансылык компаниялардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобонун:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрофинансылык компаниялардын мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобого карата 2-тиркемеде:

1) 1. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчету бөлүгүнүн:

- А. Активдер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
А. АКТИВДЕР			
1	Акча каражаттары		
	анын ичинде, чет өлкө валютасында		
2	Улуттук банктагы эсеп		
3	Башка банктардагы жана ФКУдагы эсептешүү эсептери		
4	Башка банктардагы жана ФКУдагы депозиттер:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) кард келишими боюнча		
4.1	анын ичинде валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары ФКУга жайгаштырылган депозиттер		
5	Баалуу кагаздар		
5.1	анын ичинде мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздар		
6	Банктарга жана ФКУга сунушталган каржылоо:		
	а) ектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) джара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		
	з) капиталына МФКнын инвестициялары жайгаштырылган МФУну/лизинг компанияларын/ банктарды каржылоо (акцияларына, үлүштүк катышуусуна)		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
7	Башка кардарларга берилген каржылоо:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		
	э) истиснаа келишими боюнча		
8	МИНУС: Атайын РППУ		
9	Таза каржылоо (ст.6+7-8 ст.)		
10	Кийин кардарларга өткөрүп берүү үчүн активдер/инвентарлар:		
	а) кыймылсыз мүлк		
	б) кыймылдуу мүлк		
11	Негизги каражаттар, анын ичинде		
	а) жер жана имараттар		
	б) башка негизги каражаттар		
12	Материалдык эмес активдер, анын ичинде:		
12.1	Техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу, кардарлардын санын көбөйтүүгө жана кызмат көрсөтүүлөрдү кеңири жайылтууга багытталган материалдык эмес активдер		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
13	Башка менчик		
	а) алынган каржылоонун ордун жабууга кабыл алынган кардардын кыймылсыз мүлкү		
	б) сунушталган каржылоонун ордун жабууга кабыл алынган кардардын башка мүлкү		
14	Консолидацияланбаган компанияларга капиталга салымдар		
	а) банктар жана ФКУлар		
	б) башка финансы мекемелери		
	в) финансы эмес мекемелер		
15	Башка активдер		
16	БАРДЫГЫ БОЛУП: АКТИВДЕР		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- Б. Милдеттенмелер жана В. Капитал бөлүкчөлөрү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
Б. МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР			
17	Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
18	Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
19	Алынган каржылоо:		
	а) Кыргыз Республикасынын банктарынан		
	б) Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан		
	в) эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон		
	г) эл аралык ФКУдан		
	д) мамлекеттик бийлик органдарынан		
	у) уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адамдардан МФК тарабынан берилген каржылоо		
	ж) уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан МФК тарабынан берилген каржылоо		
	з) башка юридикалык жактардан		
20	Шарттуу гранттар		
21	Карыздык баалуу кагаздар		
22	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:		
	а) өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
	б) суммардык капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
	в) Башка субординацияланган милдеттенмелер		
23	Башка милдеттенмелер		
24	БАРДЫГЫ БОЛУП: МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
В. КАПИТАЛ			
25	Акционердик капитал:		
	а) жөнөкөй акциялар (толук төлөнгөн уставдык капитал)		
	б) артыкчылыктуу акциялар		
	в) номиналдан үстөк салынган капитал		
	г) жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал		
	д) бөлүштүрүлбөгөн пайда (чыгымдар)		
	д1) өткөн мезгилдердеги пайда (чыгымдар)		
	д2) өтүп жаткан жылдагы пайда (чыгымдар)		
	е) келечекте керектөө үчүн резервдер		
26	Жалпы резервдер, анын ичинде:		
	а) негизги каражаттарды кайра баалоо боюнча резерв		
	б) баалуу кагаздарды кайра баалоо боюнча резерв		
	в) каржылоо боюнча жалпы РППУ		
	г) башка активдер боюнча жалпы РППУ		
	д) башка жалпы резервдер		
26-1	Пайданы теңдөө үчүн резерв (РВП)		
26-2	Инвестициялар боюнча тобокелдиктердин ордун жабууга резерв		
27	Консолидацияланбаган компаниялардын капиталдык салымдары		
28	БАРДЫГЫ БОЛУП: КАПИТАЛ		
29	БАРДЫГЫ БОЛУП КАПИТАЛ ЖАНА МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР		
30	МФКнын өздүк капиталы		
31	Суммардык капитал		

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

- Е. Милдеттенмелерди чечмелөө бөлүкчөсү төмкү редакцияда баяндалсын:

«1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

Е. Милдеттенмелерди чечмелөө

№	Операциянын аталышы	Алынган каражаттардын калдыгы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынган		Кредитор	Үстөк баа /киреше, % түрүндө	Валюта	Шарт	Кирешелүүлүк коэффициенти, % түрүндө
				Мин.	Макс.					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Алынган каржылоо									
	а) Кыргыз Республикасынын Банктарынан									
	б) Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан									
	в) эл аралык финансылык уюмдарынан жана донорлордон									
	г) эл аралык ФКУдан									
	д) мамлекеттик бийлик органдарынан									
2	Шарттуу гранттар									
3	Башка милдеттенмелер									
4	МФК тарабынан юридикалык жактар жана жеке адамдар - — уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар									

№	Операциянын аталышы	Алынган каражаттардын калдыгы	Алынган каражаттардын калдыгы	Милдеттенмелер канча мөөнөткө алынган			Кредитор	Үстөк баа / киреше, % түрүндө	Валюта	Шарт	Кирешелүүлүк коэффициенти, % түрүндө
				Мин.	Макс.						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
4	а) МФК тарабынан уюштуруучулар (акционерлер) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар										
	б) МФК тарабынан уюштуруучулар (акционерлер) – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар										
5	МФКнын башка юридикалык жактардан карызга алган каражаттары										
6	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:										
	а) өздүк капиталды эсептөөгө кирген субординацияланган карыз, анын ичинде:										
	б) суммардыккапиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз, анын ичинде:										
	в) башка субординацияланган карыз										
	БААРДЫГЫ БОЛУП										

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

2) 5. Депозиттер бөлүгүнүн Отчеттук мезгил ичинде депозиттердин жылышы деген 5Б-бөлүкчөсүнүн 5-тилкеси төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«Отчеттук мезгилдин акырына карата кирешелүүлүктүн орточо алынган чени, % түрүндө»;

3) 6А. Активдердин жана милдеттенмелердин кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүшүнө карата ийкемдүүлүгүн талдап-иликтөө (ГЭП-анализ) А-бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«6-бөлүк

6.А-бөлүкчөсү. Активдердин жана милдеттенмелердин кирешелүүлүк чендеринин өзгөрүшүнө карата ийкемдүүлүгүн талдап-иликтөө (ГЭП-анализ)

миң сом

№	Статья	рдун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	МИЛДЕТТЕНМЕЛЕР								
7	Жеке адамдардын мөөнөттүү депозиттери								
8	Юридикалык жактардын мөөнөттүү депозиттери								
9	Алынган каржылоо:								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	а) Кыргыз Республикасынын банктарынан								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	б) Кыргыз Республикасынын башка ФКУларынан								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								

№	Статья	рдун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	в) эл аралык финансылык уюмдардан жана донорлордон								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	г) эл аралык ФКУдан								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	д) Мамлекеттик бийлик органдарынан								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	е) МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	ж) МФК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – – юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								
	з) МФК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алган каражаттар боюнча милдеттенмелер								
	анын ичинде, чет өлкө валютасында								

№	Статья	рдун жабуу мөөнөтүнө чейинки күндөр / Кайра баалоо мүмкүнчүлүгү							Бардыгы болуп
		Дароо	1- 30 күн	31- 90 күн	91- 180 күн	181- 365 күн	1 жылдан 3 жылга чейин	3 жылдан ашык	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	Кирешелүүлүк ченемдеринин өзгөрүшүнө ийкемдүү башка милдеттенмелер								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
11	Кирешелүүлүк ченемдеринин өзгөрүшүнө ийкемдүү милдеттенмелер, бардыгы болуп								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
12	Ажырым								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								
13	Кумулятивдик ажырым								
	<i>анын ичинде, чет өлкө валютасында</i>								

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

4) 7. РППУдагы өзгөрүүлөр бөлүгүнүн Б. РППУнун эсебинен алынып салынган жана кайра кайтарылган (мурда алынып салынган) активдер жана баланстан тышкаркы милдеттенмелер тууралуу маалыматтар бөлүгүнүн 1-пункту төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«1. Башка ФКУлар менен активдүү операциялар:»;

5) Экономикалык ченемдерди сактоо жөнүндө маалымат 10-бөлүгү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

10-бөлүк. Экономикалык ченемдерди сактоо жөнүндө маалымат

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилениши	Ченемди эсептөө		Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген ченемден четтөө
Депозиттерди тартпаган МФК үчүн экономикалык ченемдер						
Уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү		УК	*100%	0,00	кеминде 100%	
		УК (2)*		0,00		
Микрофинансы уюмдарына, лизинг компанияларына жана банктарга салынган инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы көлөмү		СИ	*100%	0,00	30% ашпаган	
		СК		0,00		
Каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы суммасы		МК	*100%	0,00	3% ашпаган	
		УК		300000,00		
Дүң каржылоо менен иш алып барган МФК тарабынан бир эле адамга берилүүчү каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00	20% ашпаган	
		СК		0,00		
Өздүк капиталдын минималдуу өлчөмүнүн ченеми		СК	*100%	0,00	кеминде 100%	
		УК (2)*		0,00		
Мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициянын максималдуу өлчөмү		СИИ	*100%	0,00	80% ашпаган	
		СК		0,00		

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары № 6, 2025

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилениши	Ченемди эсептөө			Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген ченемден четтөө
Депозиттерди тартуу менен иш алып барган МФК үчүн экономикалык ченемдер							
Уставдык капиталдын минималдуу өлчөмү		УК	*100%	0,00		кеминде 100%	
		УК (2)*		0,00			
Өздүк капиталдын минималдуу өлчөмүнүн ченеми	M1	СК	*100%			кеминде 100%	
		УК		0,00			
Өздүк капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү)	M2	СК	*100%			кеминде 8%	
		СА		0,00			
Суммардык капиталдын шайкештиги (жетиштүүлүгү)	M2-1	СумК	*100%	0,00		кеминде 9%	
		СА		0,00			
Бир карыз алуучуга тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченеми	M3	СЗ	*100%	0,00		5% ашпаган	
		СК					
Дүң каржылоо менен иш алып барган МФК тарабынан бир эле адамга берилүүчү микрокредиттин максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00		20% ашпаган	
		СК					
Ликвиддүүлүк ченеми	M4	ЛА	*100%	0,0%		30% ашпаган	
		ОБ					
Тартылган аманаттарды кайтаруу боюнча тобокелдикти чектөө ченеми	M5	К	*100%	0,00		100% ашпаган	
		В		0,00			
МФКнын аффилирленген жана байланыштуу жактар менен операциялары боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү		СЗ А	*100%	0,00		кеминде 60%	
		СК					
МФКнын бир кызматкеринин компания тарабынан берилген каржылоо боюнча чогуу алгандагы карызы		СЗС		0,00		5% ашпаган	
		СК					

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилениши	Ченемди эсептөө			Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген ченемден четтөө
Депозиттерди тартуу менен иш алып барган МФК үчүн экономикалык ченемдер							
МФУ (1), лизинг компанияларына жана банктарга салынган инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы көлөмү		СИ	*100%	0,00		30% ашпаган	
		СК					
Мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга салынган инвестициялардын чогуу алгандагы көлөмү		СИ	*100%	0,00		50% ашпаган	
		СК					
Мүлккө (негизги каражаттарга) инвестициянын максималдуу өлчөмү		СИИ	*100%	0,00		20% ашпаган	
		СК					

СЗС - кызматкерлердин МФК алдында чогуу алгандагы карызы;

СИ - микрофинансы уюмдарына, лизинг компанияларына жана банктарга салынган чогуу алгандагы инвестициялар;

СИЦБ - мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга салынган чогуу алгандагы инвестициялар;

СИИ - мүлккө (негизги каражаттарга) чогуу алгандагы инвестициялар;

СЗА - аффилирленген жактардын чогуу алгандагы карызы;

СЗ - кардардын суммардык карызы;

(1) МФУ - микрофинансылык уюм;

(2) МФК үчүн белгиленген минималдуу уставдык капитал.

Отчеттук мезгил үчүн орточо көрсөткүчтөр	1 ай	2 ай	3 ай	4 ай
ЛА - ликвиддүү активдер				
ОБ - милдеттенмелер				
Ченем M4=ЛА/ОБ				

Кызмат орду: _____ аты-жөнү: _____ кол тамгасы: _____ ;

6. Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 17-октябрындагы № 45/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жоболорун бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрокредиттик компаниялардын жана микрокредиттик агенттиктердин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобонун:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрокредиттик компаниялардын жана микрокредиттик агенттиктердин мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик отчету жөнүндө» жобого карата 2-тиркемеде:

1) 1. «Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет» бөлүгүнүн:

- А. Активдер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

А. Активдер

миң сом

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
1	Накталай акча		
2	Эсептешүү эсептери		
2	Башка банктардагы жана ФКУдагы депозиттер, анын ичинде:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) кард келишими боюнча		
3.1	Валюта тобокелдиктерин хеджирлөө максатында улуттук валютада тартылган каражаттардын суммасынын өлчөмүндө күрөө катары ФКУга жайгаштырылган депозиттер		
4	Баалуу кагаздар		
5	ФКУ тарабынан берилген каржылоо:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
5	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		
6	Кардарларга берилген каржылоо:		
	а) чектелген мудараба келишими боюнча		
	б) чектелбеген мудараба келишими боюнча		
	в) шарика/мушарака келишими боюнча		
	в1) кемүүчү мушарака келишими боюнча		
	г) мурабаха келишими боюнча		
	д) иджара/иджара мунтахийя биттамлик келишими боюнча		
	е) салам келишими боюнча		
	ж) кард келишими боюнча		
	з) истиснаа келишими боюнча		
7	(Минус) РППУ		
8	Жалпы каржылоо (5+6-7)		
9	Инвестициялар		
10	Кийин кардарларга өткөрүп берүү үчүн активдер/ инвентарлар:		
	а) кыймылсыз мүлк		
	б) кыймылдуу мүлк		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
11	Негизги каражаттар		
12	Материалдык эмес активдер, анын ичинде:		
12.1	Техникалык жана программалык продуктуларга байланыштуу, кардарлардын санын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн камтуу аймагын көбөйтүүгө багытталган материалдык эмес активдер		
13	Башка менчик, бардыгы (а+б)		
	а) кардардын алынган каржылоону төлөөгө кабыл алынган кыймылсыз мүлкү		
	б) кардардын берилген каржылоону төлөөгө кабыл алынган башка мүлкү		
14	Башка активдер		
15	Бардыгы болуп активдер		

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

- Б. Милдеттенмелер жана капитал бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

1-бөлүк. Финансылык абал жөнүндө регулятивдик отчет

Б. Милдеттенмелер жана капитал

МИҢ СОМ

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
16	Кыргыз Республикасынын банктарынан алынган каржылоо		
17	Кыргыз Республикасынын башка финансы-кредит уюмдарынан алынган каржылоо		
18	Эл аралык финансы уюмдарынан жана донорлордон алынган каржылоо		
19	Эл аралык ФКУдан алынган каржылоо		
20	Мамлекеттик органдар алдында милдеттенмелер		
21	Субординацияланган карыздык милдеттенмелер, анын ичинде:		
	а) өздүк капиталды эсептөөгө киргизилген субординацияланган карыз		
	б) башка субординацияланган карыз		
22	МКК тарабынан юридикалык жактардан жана жеке адамдардан - уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар		
	а) МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) – жеке адамдардан карызга алынган каражаттар		
	б) МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		
23	МКК тарабынан башка юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар		

№	Статьянын аталышы	Бардыгы болуп	Чет өлкө валютасы
24	Башкалар		
25	Бардыгы болуп милдеттенмелер		
26	Уставдык капитал (жөнөкөй акциялар)		
27	Артыкчылыктуу акциялар		
28	Номиналдан ашыкча салынган капитал		
29	Жеке адамдар жана юридикалык жактар тарабынан салынган кошумча капитал		
30	Бөлүштүрүлбөгөн пайда		
	а) өткөн жылдардагы пайда/чыгым		
	б) өтүп жаткан жылдын пайдасы/чыгымы		
31	Келечектеги керектөөлөр үчүн резервдер		
32	Активдерди кайра баалоо боюнча резерв		
33	Каржылоо боюнча жалпы РППУ		
34	Жыйынтыгында капитал		
35	Бардыгы болуп: милдеттенмелер жана капитал		

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

2) 3. Активдер жөнүндө маалымат бөлүгүнүн А. Активдерди тобокелдик деңгээли боюнча классификациялоо бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

3-бөлүк. Активдер жөнүндө маалымат

А. Активдерди тобокелдик деңгээли боюнча классификациялоо

Отчеттук мезгилдин акырына карата орточо

салмактанып алынган үстөк баа/киреше, % түрүндө

МИҢ SOM

№	Статьясы	Бардыгы болуп	Учрагыч (өөнөтүндө төлөнгөн) активдер	Реструктуризацияланган активдер	Бардыгы болуп	Нормалуу активдер	Байкоо алдында активдер			Субстандарттуу			Шалкыу	Жоготуулар	Чегирибеген статустагы бардык активдер	«Жалпы» резервдер	«Атайын» резервдер
							Бардыгы болуп	5%	10%	Бардыгы болуп	15%	25%					
1	Банктар жана ФКУ менен каржылоо жана башка операциялар	2	3	4	5	6	7	7.1	7.2	8	8.1	8.2	9	10	11	12	13
1	а) банктардагы жана ФКУ эсептешүү жана башка эсептер																
	б) ФКУга берилген каржылоо																
2	Инвестициялар																
	Кардарларга берилген каржылоо																
	а) өнөр жай																
	б) айыл чарба																
	в) даярдоо жана кайра иштетүү																
3	г) соода жана коммерциялык операциялар																
	д) кызмат көрсөтүүлөр																
	е) транспорт																
	ж) байланыш																

№	Статьясы	Бардыгы болуп	Учурдагы (өөнөтүндө) активдер	Реструктуризацияланган активдер	Бардыгы болуп төлөмгө активдер	Нормалдуу	Байкоо алдында активдер				Субстандарттуу				Шөптүү	Жоготуулар	Чекривбеген стлустагы бардык активдер	«Жалпы» резервдер	«Атайын» резервдер
							Бардыгы болуп	5%	7.1	7.2	10%	Бардыгы болуп	15%	25%					
	1	2	3	4	5	6	7					8	8.1	8.2	9	10	11	12	13
3	з) кыймылсыз мүлктү куруу жана сатып алуу (турак жай)																		
	и) жеке адамдар																		
	к) башкалар																		
4	Классификацияланууга тийиш болгон башка активдер																		
5	Бардыгы болуп:																		
	Маалымат катары: Реструктуризацияланган активдер, бардыгы болуп (саны)																		

Аткаруу органынын жетекчиси

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

3) 6. Чечмелөөлөр бөлүгүнүн 6А. Милдеттенмелер бөлүкчөсү төмөнкү редакцияда баяндалсын:
«6-бөлүк. Чечмелөөлөр
6А. Милдеттенмелер бөлүкчөсү

миң сом, %

№	Операциянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражаттарды берүү мөөнөтү		Кредитор	Тартылган каржылоо боюнча үстөк баа/чыгаша, миңда %	Валюта	Шарттары	Оңтөтүк мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициенти %
				Мин.	Макс.					
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Алынган каржылоо									
	а) Кыргыз Республикасынын банктарынан жана башка ФКУлардан									
	б) эл аралык донордук уюмдардан									
	в) башка каржылоо булактарынан									
2	субординацияланган карыздык милдеттенмелер									
3	МКК тарабынан юридикалык жактардан жана жеке адимдардан уюштуруучулардан (акционерлерден) карызга алынган каражаттар									
3-1	МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - жеке адимдардан н карызга алынган каражаттар									

№	Операциянын аталышы	Алынган каражаттардын суммасы	Алынган каражаттардын калдыгы	Каражаттарды берүү мөөнөтү		Кредитор	Тартылган каржылоо боюнча үстөк баа/чыгаша, мында %	Валюта	Шарттары	Оңтүтүк мезгилдин акырына карата кирешелүүлүк коэффициент %
				Мин.	Макс.					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3-2	МКК тарабынан уюштуруучулардан (акционерлерден) - юридикалык жактардан карызга алынган каражаттар									
4	МКК тарабынан башка юридикалык жактардан алынган каражаттар									
	БАРДЫГЫ БОЛУП:									

Аткаруу органынын жетекчиси

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

аты-жөнү

кол тамгасы

кол тамгасы

М. О;

- 3) 6. Чечмелөөлөр бөлүгүнүн 6А. Милдеттенмелер бөлүкчөсү
4) 7. МККнын экономикалык ченемдеринин сакталышы жөнүндө маалыматтар бөлүгү төмөнкү редакцияда баяндалсын:

«7-бөлүк. МККнын экономикалык ченемдеринин сакталышы жөнүндө маалыматтар

Экономикалык ченемдердин жана талаптардын аталышы	Белгилениши	Ченемди эсептөө		Ченемдин айкын мааниси	Ченемдин белгиленген мааниси	Белгиленген ченемден четтөө
МКК ҮЧҮН ЭКОНОМИКАЛЫК ЧЕНЕМДЕР						
МККнын өздүк капиталынын шайкештигинин ченеми (1) *	M2	ӨК	*100%		кеминде 8%	
		СА				
МККнын өздүк капиталынын минималдуу өлчөмүнүн ченеми		ӨК	*100%		кеминде 100%	
		УК (2)*				
Микрофинансы уюмдарына, лизинг компанияларына жана банктарга салынган инвестициялардын максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		СИ	*100%		30% ашпаган чекте	
		СК				
Ошол эле бир адамга берилүүчү каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МК	*100%	0,00%	10% ашпаган чекте	
		УК				
Ижара мунтахийя биттамлик келишими боюнча каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү		МФИМБ	*100%		10% ашпаган чекте	
		СК				
Ошол эле бир кардарга же өз ара байланыштуу жактардын тобуна берилүүчү каржылоонун максималдуу чогуу алгандагы өлчөмү (1)*		МК			20% ашпаган чекте	
		СК				

1 - бул ченем дүң каржылоо менен алектенген МККларга (апекстик институттарга) таркатылат.

2 - МКК үчүн белгиленген минималдуу уставдык капитал

Аткаруу органынын жетекчиси

аты-жөнү

кол тамгасы

Башкы бухгалтер

аты-жөнү

кол тамгасы

М. О;

7. Улуттук банк Башкармасынын 2024-жылдын 28-февралындагы № 2024-П-12/8-3-(НПА) «Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кепилдик фонддордун ишин жөнгө салуу эрежелеринин:

- 3-тиркемесинин «Руководство/Жетекчилик» бөлүгүндөгү «Байкоо органы жөнүндө маалымат (директорлор кеңеши)/ сведения о наблюдательном органе (совет директоров)» деген сөздөр «Директорлор кеңеши жөнүндө маалымат/сведения о совете директоров» дегенге алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 декабря 2025 года
№ 2025-П-12/70-5-(НПА)**

**Об утверждении Положения
«О требованиях к плану финансового оздоровления банка»**

В соответствии со статьями 5, 9, 41 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Положение «О требованиях к плану финансового оздоровления банка» (прилагается).

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики» от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-4-(НПА) следующие изменения:

в Положении «О мерах воздействия, применяемых к банкам, лицензируемым Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- абзац третий пункта 33 изложить в следующей редакции:

«План финансового оздоровления банка составляется согласно требованиям Положения «О требованиях к плану финансового оздоровления банка»;

- Приложение 2 признать утратившим силу.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня официального опубликования.

4. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения управления методологии надзора, управления банковского надзора, юридического управления, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования настоящего постановления довести его до сведения коммерческих банков и Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана».

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 декабря 2025 года
№ 2025-П-12/70-5-(НПА)**

**ПОЛОЖЕНИЕ
«О требованиях к плану финансового оздоровления банка»**

1. Общие положения

1. Настоящее Положение устанавливает единые требования к содержанию, порядку разработки, актуализации и представления в Национальный банк Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) плана финансового оздоровления коммерческого банка в целях повышения финансовой устойчивости и защиты интересов вкладчиков и кредиторов, а также требования к плану мероприятий по финансовому оздоровлению.

2. Действие настоящего Положения распространяется на коммерческие банки, в том числе осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее – банк).

3. Банк разрабатывает план финансового оздоровления (далее – план оздоровления), содержащий меры, которые направлены на восстановление и/или поддержание достаточности капитала, уровня ликвидности и финансовой устойчивости в случае существенного ухудшения финансового состояния. План оздоровления должен учитывать характер рисков, масштаб, сложность и особенности деятельности банка.

4. Системно-значимые банки представляют в Национальный банк план оздоровления не реже одного раза в год. Банки, не являющиеся системно-значимыми, представляют план оздоровления в Национальный банк не реже одного раза в два года.

5. План оздоровления подлежит актуализации и представлению в Национальный банк также при наступлении существенного изменения юридического, финансового или делового положения банка либо

его организационной структуры, способных оказать значительное влияние на содержание или реализуемость плана оздоровления.

6. Независимо от установленной периодичности Национальный банк вправе потребовать от банков более частого представления и/или актуализации плана оздоровления.

7. К существенным изменениям юридической, финансовой или деловой ситуации может относиться ряд случаев, в частности:

1) существенные убытки в банке, составляющие более 10 процентов от собственного капитала банка;

2) реорганизация банка (слияние, присоединение) или осуществление банком значительных инвестиций в акции другого юридического лица, если размер инвестиций превышает 10 процентов от собственного капитала банка, включая случаи образования банковской группы;

3) выход банка из состава банковской группы;

4) события в области управления рисками и внутреннего контроля:

а) выражение внешним аудитором мнения с оговоркой, отрицательного мнения или отказ от выражения мнения о финансовой отчетности банка;

б) прекращение полномочий председателя совета директоров/правления, двух и более членов совета директоров или трех и более ключевых работников банка по основаниям, связанным с их деловой репутацией;

в) операционное событие, угрожающее непрерывности деятельности банка.

5) иные события, которые оказывают существенное влияние на профиль рисков банка и требуют пересмотра плана оздоровления, в том числе существенное изменение в законодательстве или регулировании, введение ограничений/санкций в отношении банка и его основных акционеров, влияние внешних изменений и рыночных условий, форс-мажорные обстоятельства и другие события.

2. Содержание плана оздоровления

8. План оздоровления должен включать как минимум следующую информацию:

1) краткое изложение основных элементов плана оздоровления, включая описание существенных изменений, произошедших в банке с момента подготовки предыдущей версии плана оздоровления (изменения в организационной структуре, направлениях деятельности, изменения в услугах, продуктах, филиальной сети, а также финансовые изменения, включая убытки, возникшие из-за кредитных/операционных рисков);

2) информацию об управлении планом оздоровления;

3) стратегический анализ;

4) описание показателей оздоровления;

5) описание и анализ вариантов оздоровления, направленных на восстановление устойчивости банка в случае существенного ухудшения его финансового состояния;

6) информацию о сценариях, в частности краткое описание сценариев, использованных в плане оздоровления, индикаторы оздоровления;

7) план коммуникации в период реализации плана оздоровления.

9. Дополнительно в план оздоровления рекомендуется включить информацию об оценке профиля или значимости банка, о правовых и операционных предпосылках реализации мер плана оздоровления, информационном обеспечении и технологической инфраструктуре банка и т.д.

3. Управление планом оздоровления

10. Информация по управлению планом оздоровления должна включать подробное описание следующих элементов:

1) распределения ответственности, включая определение сотрудников и структурных подразделений банка, ответственных за подготовку, актуализацию и реализацию плана оздоровления;

2) описания политик и процедур, регулирующих процесс утверждения и обновления плана оздоровления;

3) описания процедуры поэтапного рассмотрения плана оздоровления, необходимой для принятия решения о его реализации;

4) описания процедуры антикризисного управления банком,

применяемой в случае реализации плана оздоровления, включая распределение ролей и ответственности руководителей и сотрудников, привлеченных из различных структурных подразделений банка, а также механизмы управления для обеспечения безопасного и обоснованного принятия решений по антикризисному управлению;

5) соответствия плана оздоровления общей структуре управления рисками банка, в частности структуре риск-аппетита банка, внутренним процедурам оценки достаточности капитала (далее – ВПОДК) и бизнес-планам;

6) описания информационных систем управления, используемых банком для получения актуальной информации и необходимых для подготовки плана финансового оздоровления и обеспечения оперативного исполнения плана оздоровления в соответствии с настоящим Положением.

4. Стратегический анализ

11. В разделе «Стратегический анализ» банк должен описать основные направления деятельности банка, критически важные функции, определить существенно значимые юридические лица, а также раскрыть ключевые внутренние и внешние взаимосвязи, оказывающие влияние на устойчивость банка и банковской системы в целом.

12. Представленное в плане оздоровления описание банка должно включать следующую информацию:

1) общее описание банка (т.е. бизнес-модель, организационная структура, структура собственности, базовая финансовая информация, список должностных лиц банка);

2) определение основных направлений деятельности и важнейших экономических функций (в том числе с точки зрения генерирования доходов, прибыли, доли на рынке, стратегической важности и других подобных критериев);

3) описание основных направлений деятельности и критически важных функций в отношении существенно значимых юридических лиц, если таковые имеются.

Существенно значимым юридическим лицом в целях настоящего

Положения понимается юридическое лицо или филиал, которое:

- а) вносит значительный вклад в прибыльность банка, в его финансирование или владеет значительной долей в его активах, обязательствах или капитале;
- б) осуществляет ключевую коммерческую деятельность для банка;
- в) осуществляет услуги по аутсорсингу для банка в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;
- г) несет значительные риски, которые в худшем случае могут поставить под угрозу платежеспособность банка;
- д) не может быть продано или ликвидировано без вероятного возникновения серьезного риска для банка.

4) описание внешних взаимосвязей, в том числе:

- а) взаимосвязей (включая финансовые и операционные) с участниками/акционерами банка, если банк входит в банковскую группу;
- б) значительных рисков и обязательств перед основными контрагентами;
- в) важных банковских продуктов и услуг, которые банк предоставляет другим участникам финансового рынка;
- г) значительных услуг, предоставляемых банку третьими сторонами, включая участие и членство в платежных, клиринговых и расчетных системах.

13. Банк вправе ссылаться на отдельные части информации из бизнес-плана, ВПОДК или других соответствующих документов.

5. Показатели оздоровления

14. План оздоровления включать четко определенную структуру индикаторов, устанавливаемых банком для мониторинга его финансового состояния и определения моментов, при которых необходимо принятие мер, предусмотренных планом оздоровления.

15. Индикаторы, характеризующие финансовое состояние банка, могут иметь количественный или качественный характер, при этом их мониторинг должен осуществляться на основе простой и прозрачной методологии. Банк должен создать соответствующие механизмы,

обеспечивающие регулярный мониторинг этих индикаторов.

16. План оздоровления должен содержать как минимум следующие группы индикаторов (см. Приложение 2 к настоящему Положению):

а) показатели достаточности капитала (базовый капитал 1 уровня, капитал 1 уровня, суммарный капитал, левераж);

б) показатели уровня ликвидности, в том числе в разрезе валют (норматив краткосрочной ликвидности, норматив мгновенной ликвидности и коэффициент покрытия ликвидности для системно-значимых банков);

в) показатели рентабельности (ROA, ROE, отношение операционных затрат к операционному доходу);

г) показатели качества активов (доля классифицированных кредитов, доля кредитов, классифицированных в категорию «третья стадия» в соответствии с МСФО 9, доля реструктуризированных кредитов в общем объеме кредитного портфеля).

17. Системно-значимые банки должны также включать две дополнительные категории показателей оздоровления:

а) рыночные индикаторы;

б) макроэкономические индикаторы.

18. План оздоровления должен содержать четкое описание допущений и методологических подходов, использованных для определения и установления пороговых значений по каждому индикатору. Пороговые значения показателей должны быть согласованы со структурой риск-аппетита банка и обеспечивать возможность раннего выявления отклонений, требующих соответствующих управленческих действий.

19. Банк должен определить максимальный срок, в течение которого совет директоров примет решение о реализации плана оздоровления в случае, если какой-либо из индикаторов оздоровления будет нарушен. При этом в таких случаях банк должен немедленно сообщить об этом Национальному банку.

20. Банк обязан предусмотреть в плане оздоровления процедуру принятия решений о реализации мер по восстановлению, включая случаи, когда значения индикаторов остаются в пределах установленных порогов, но совет директоров считает

целесообразным применение таких мер в целях предотвращения ухудшения финансового состояния.

6. Варианты оздоровления

21. В разделе, посвященном вариантам оздоровления, банк должен представить набор мер (вариантов оздоровления), разработанных для реагирования на стрессовые и неблагоприятные сценарии. Указанные варианты должны быть направлены на поддержание или восстановление финансовой устойчивости и жизнеспособности банка.

22. Вариант оздоровления представляет собой совокупность одного или нескольких действий или стратегий, которые должны быть предприняты банком в рамках плана оздоровления для поддержания или восстановления финансовой устойчивости при неблагоприятных сценариях.

23. Для обеспечения приемлемости план оздоровления должен включать для каждого варианта оздоровления как минимум следующую информацию:

1) минимальное финансовое воздействие, включая оценку влияния на:

- а) капитал;
- б) ликвидность;
- в) счёта прибыли и убытков;

2) максимальный срок реализации варианта оздоровления;

3) анализ осуществимости предлагаемого варианта оздоровления с учетом существенных или незначительных препятствий, включая опыт самого банка, а также доступный банку опыт других банков;

4) подтверждение того, что вариант оздоровления должен быть применен по крайней мере в одном из сценариев, представленных в плане оздоровления, поскольку банк должен иметь возможность реализовать его во время кризисной ситуации;

5) оценка влияния варианта оздоровления на бизнес-модель банка, обеспечивающую его применимость без нарушения жизнеспособности банка.

24. В план оздоровления банка должны быть включены и проанализированы как минимум следующие варианты оздоровления:

- 1) увеличение акционерного капитала, которое должно включать анализ финансовых возможностей значительных участников (акционеров);
- 2) сокращение объемов кредитования в различных портфелях банка;
- 3) снижение или приостановление выплаты дивидендов;
- 4) меры по снижению долговой нагрузки;
- 5) меры по сокращению расходов.

В дополнение к этим обязательным вариантам оздоровления банк может включать другие варианты оздоровления, в том числе продажу определенных активов из баланса (например, продажа государственных ценных бумаг и т.п.), привлечение иных форм капитала, сокращение торгового портфеля, ограничение операций на валютных рынках, снижение инвестиций в высокорискованные активы и т.д.

25. Для каждого варианта оздоровления банк должен включить как минимум:

- 1) описание варианта оздоровления;
- 2) перечень операционных шагов, необходимых для реализации варианта оздоровления;
- 3) оценку ожидаемых сроков реализации и эффективности варианта оздоровления;
- 4) данные о предыдущем опыте банка и/или доступную информацию о практике применения аналогичных мер другими банками;
- 5) оценку применимости варианта как в нормальных условиях, так и в стресс-сценариях, определенных банком;
- 6) допущения при оценке эффективности варианта оздоровления;
- 7) анализ влияния варианта на:
 - а) участников (акционеров);
 - б) финансовую устойчивость банка;
 - в) бизнес-модель;

г) критически важные функции и основные направления деятельности;

8) оценку осуществимости каждого варианта оздоровления, включая потенциальные препятствия на пути их реализации;

9) описание механизмов внутреннего управления, обеспечивающих реализацию варианта оздоровления.

Варианты оздоровления должны быть логически увязаны со стрессовыми сценариями, изложенными в плане, и демонстрировать способность банка восстанавливаться при их реализации.

26. На основе вышеуказанной информации банк должен оценить и описать свою общую способность к восстановлению, то есть степень, в которой предусмотренные варианты оздоровления позволяют банку восстанавливать устойчивость при реализации различных сценариев серьезного финансового и неблагоприятного макроэкономического стресса.

27. План оздоровления должен включать принятые банком подготовительные меры или меры, которые необходимы для обеспечения эффективной реализации плана оздоровления, вместе с графиком реализации этих мер. Такие подготовительные меры должны включать любые меры, необходимые для преодоления препятствий на пути эффективной реализации вариантов оздоровления, которые были определены в плане оздоровления.

28. Варианты оздоровления должны быть описаны таким образом, чтобы позволить Национальному банку оценить влияние и осуществимость каждого варианта оздоровления.

7. Сценарии оздоровления

29. Количество сценариев для системно-значимых банков должно быть не менее 3 (трех) и включать как минимум сценарий для системного события, индивидуального события и сочетания системного и индивидуального событий.

Остальные банки должны определить два сценария: один системный и один индивидуальный.

Описание сценариев содержится в Приложении 1 к настоящему Положению.

30. При разработке сценариев банк обязан учитывать следующие требования:

а) сценарий должен основываться на наиболее важных для банка факторах, принимая во внимание его бизнес-модель и структуру финансирования, направления деятельности и организационную структуру, размер банка, а также его взаимосвязь с другими банками или финансовым сектором в целом, а также любые выявленные уязвимости или слабые места банка;

б) события, предусмотренные в сценарии, должны быть такими, что при отсутствии мер оздоровления они могут привести к неплатежеспособности или банкротству банка;

в) сценарий должен быть основан на чрезвычайных, но вероятных событиях. В каждом сценарии должен быть нарушен один или несколько индикаторов оздоровления.

31. Каждый сценарий должен включать, где это уместно, оценку влияния событий, как минимум, на каждый из следующих аспектов банка:

- а) капитал;
- б) ликвидность;
- в) качество активов;
- г) прибыльность;
- д) иные аспекты, такие как операции и репутация.

32. Банк может использовать методы обратного стресс-тестирования в качестве отправной точки для разработки сценариев оздоровления. Обратное стресс-тестирование позволяет банку определить индивидуальные и системные события, которые могут привести к нарушению одного или нескольких индикаторов оздоровления, установленных банком.

При проведении обратных стресс-тестов банк может учитывать, в частности, следующие события:

- события, связанные с кредитным риском;
- убытки, возникающие вследствие операционного риска, включая судебные издержки, внутреннее или внешнее мошенничество;
- события, связанные с репутационным риском;

- существенный отток депозитов;
- резкие изменения процентных ставок или обменных курсов;
- иные события, представляющие значимость для банка.

Банку необходимо оценивать параметры таких событий на основе своего исторического опыта, рыночных данных и будущих ожиданий.

Обратное стресс-тестирование – это процедура, которая начинается с определения заранее заданного результата (например, показателя платежеспособности, при котором бизнес-модель банка становится нежизнеспособной, либо уровня, при котором банк может считаться неплатежеспособным или иметь вероятность неплатежеспособности), после чего исследуются сценарии и обстоятельства, которые могут привести к такой ситуации.

33. Банку необходимо оценить свой потенциал оздоровления в рамках каждого разработанного сценария оздоровления и определить меры, которые он сможет реализовать по каждому из подготовленных им сценариев оздоровления.

8. План коммуникации

34. План коммуникации должен быть подробным и отражать следующие аспекты:

1) внутреннюю коммуникацию, включая порядок информирования сотрудников, комитетов, органов управления и иных ответственных сотрудников, участвующих в реализации плана оздоровления;

2) внешнюю коммуникацию, включая порядок взаимодействия с участниками (акционерами) и иными инвесторами, Национальным банком и иными уполномоченными органами, контрагентами, участниками банковского рынка, организациями инфраструктуры финансового рынка, вкладчиками и при необходимости с широкой общественностью;

3) предложения по реагированию на потенциальную отрицательную реакцию рынка, включая действия, направленные на снижение репутационных и поведенческих рисков.

35. План оздоровления должен содержать анализ того, каким образом при реализации одного или нескольких мероприятий, предусмотренных планом оздоровления, будет осуществляться план

коммуникации. В этой связи банк должен определить необходимые коммуникационные действия для каждого варианта оздоровления.

36. План коммуникации должен учитывать любые специфические потребности коммуникации, возникающие в связи с реализацией отдельных вариантов оздоровления, включая меры по обеспечению конфиденциальности, последовательности и согласованности информационных сообщений.

9. План оздоровления банковской группы

37. Материнский банк банковской группы дополняет свой план оздоровления информацией, относящейся к банковской группе. План оздоровления материнского банка банковской группы должен быть направлен на улучшение его консолидированного капитала, ликвидности, качества активов и финансового профиля группы.

38. Материнский банк должен предусмотреть меры, обеспечивающие согласованность и последовательность действий, предпринимаемых материнским банком и его дочерними организациями, входящими в банковскую группу, при реализации плана оздоровления.

39. Материнский банк дополняет свой план оздоровления следующей информацией:

1) описанием механизмов управления и процедур, регламентирующих порядок рассмотрения вопросов на уровне группы, включая описание процесса принятия и исполнения решений, а также информационных потоков между материнским банком и дочерними организациями;

2) стратегическим анализом, включающим оценку финансовых, операционных и правовых взаимосвязей между материнским банком и его дочерними организациями;

3) показателями оздоровления, рассчитываемыми на консолидированной основе;

4) вариантами оздоровления, включающими меры, реализуемые как на уровне материнской компании, так и на уровне дочерних организаций. Материнский банк должен оценить влияние каждого варианта оздоровления на консолидированный уровень, а при необходимости отдельно на материнский банк и дочерние

организации;

5) сценариями оздоровления, включающими общие для группы сценарии, а также оценкой воздействия на консолидированный капитал, ликвидность и финансовое положение банковской группы.

40. Материнский банк вправе определять перечень существенных дочерних организаций для целей детализации информации, указанной в пунктах 38 и 39 настоящего Положения. Дочерняя организация признается существенной, если её активы составляют 5 и более процентов от консолидированных активов банковской группы. В случае если дочерняя организация не является существенной и не выполняет функции, критически важные для деятельности группы, информация по ней может включаться в план оздоровления в упрощенном (агрегированном) виде.

10. План финансового оздоровления банка, входящего в банковскую группу со структурой № 2

41. Банк, действующий на территории Кыргызской Республики и входящий в банковскую группу со структурой № 2, должен дополнить свой план финансового оздоровления следующей информацией:

1) механизмами управления и процедурами по уровням принятия решений между банком, находящимся на территории Кыргызской Республики, и банковской холдинговой компанией – нерезидентом Кыргызской Республики. Указанные механизмы должны охватывать порядок обмена информацией, коммуникации, координации действий, а также взаимодействие сторон в случае возникновения у банка финансовых затруднений, требующих реализации плана оздоровления;

2) стратегическим анализом, включающим оценку финансовых, операционных и правовых взаимосвязей между банком и другими юридическими лицами, входящими в банковскую группу со структурой № 2;

3) вариантами оздоровления, включающими меры поддержки со стороны материнской компании, в том числе предоставление капитала и ликвидности материнским банком банку, находящемуся на территории Кыргызской Республики. Банк должен определить шаги, которые ему необходимо предпринять, чтобы запросить поддержку

у банковской холдинговой компании – нерезидента Кыргызской Республики, а также юридические, финансовые и операционные препятствия, которые могут затруднить оказание поддержки банковской холдинговой компанией – нерезидентом Кыргызской Республики;

4) сценарием оздоровления, при котором банковская холдинговая компания – нерезидент Кыргызской Республики сталкивается с финансовыми трудностями, влияющими на финансовое положение банка.

5) планом коммуникаций со своей банковской холдинговой компанией – нерезидентом Кыргызской Республики.

11. Представление планов оздоровления

42. Системно-значимый банк должен представлять свой план оздоровления в Национальный банк ежегодно до 15 марта каждого года, а также в течение 10 рабочих дней после внесения каких-либо изменений.

Остальные банки предоставляют план с учетом пункта 4 настоящего Положения до 15 марта соответствующего года, а также в течение 10 рабочих дней после внесения каких-либо изменений.

При внесении существенных изменений в план финансового оздоровления срок предоставления обновленного плана оздоровления может быть продлен по согласованию с Национальным банком.

43. Совет директоров банка должен рассмотреть и одобрить план оздоровления до его представления в Национальный банк. До утверждения советом директоров план оздоровления должен быть рассмотрен подразделением внутреннего аудита банка.

44. Подразделение внутреннего аудита банка должно включить проверку исполнения плана оздоровления в свой годовой план аудита. После утверждения плана оздоровления советом директоров банк обязан направить в Национальный банк заключение внутреннего аудита не позднее одного месяца после представления плана оздоровления.

45. Национальный банк вправе требовать от банка провести апробацию плана оздоровления, включая тестирование механизмов

его реализации на различных уровнях управления, оценку процедур, принятие решений по вариантам оздоровления и проверку достаточности информации, необходимой для их осуществления. Национальный банк также может потребовать от банка предоставить отчет с итогами проведенной апробации.

12. Оценка планов оздоровления

46. В течение двух месяцев с момента представления плана оздоровления Национальный банк рассматривает его и оценивает в какой степени предусмотренные в нём мероприятия позволяют с достаточной степенью вероятности поддержать или восстановить жизнеспособность и финансовое положение банка, учитывая подготовительные меры, предпринятые или планируемые банком.

47. При оценке плана оздоровления Национальный банк учитывает соответствие уровня капитала и структуры финансирования банка масштабу, сложности организационной структуры и профилю риска банка.

48. Если Национальный банк установит наличие значительных недостатков или препятствий для реализации плана оздоровления, он уведомляет об этом банк. В таком случае банк обязан в течение двух месяцев со дня получения уведомления представить в Национальный банк обновленный план оздоровления, содержащий информацию о способах устранения выявленных недостатков или препятствий.

49. В случае если Национальный банк считает, что в пересмотренном плане недостатки и препятствия не устранены должным образом, он вправе дать банку указание внести в план конкретные изменения в определенный срок.

50. В случае если банк не представит пересмотренный план оздоровления или представленный пересмотренный план не устраняет в достаточной мере выявленные недостатки или препятствия, Национальный банк вправе применить к банку меры воздействия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

Применение мер воздействия не освобождает банк от обязанности устранить недостатки или доработать план оздоровления.

13. Требования к плану мероприятий по финансовому оздоровлению

51. Банком должен быть предоставлен план мероприятий банка на случай осуществления мероприятий по финансовому оздоровлению по каждому виду риска/сценария, рассмотренного в разделе 7 плана оздоровления банка и требующего мероприятий по финансовому оздоровлению.

52. Общий срок реализации плана мероприятий, определенный коммерческим банком, должен быть обоснован с учетом конкретной ситуации в коммерческом банке и характера предлагаемых мер.

53. План мероприятий должен содержать сведения о предполагаемом результате его выполнения на дату завершения процедуры финансового оздоровления, включая:

- значения обязательных экономических нормативов и требований Национального банка с разбивкой по отчетным датам за весь период осуществления мер по финансовому оздоровлению;

- динамику изменения величины собственных средств (капитала) с разбивкой по отчетным датам за весь период осуществления мероприятий по финансовому оздоровлению;

- сроки восстановления уровня достаточности собственных средств (капитала) и текущей ликвидности коммерческого банка.

54. Коммерческий банк вправе предусмотреть поэтапную реализацию каждого пункта плана мероприятий с указанием календарных сроков выполнения каждого этапа.

55. Предполагаемый результат от реализации всех (или большей части) мер по финансовому оздоровлению является показателем, характеризующим перспективы стабильной деятельности коммерческого банка после даты их завершения.

При определении предполагаемого результата могут использоваться параметры, предусмотренные в бизнес-плане коммерческого банка.

Представляемый план мероприятий по финансовому оздоровлению банка должен содержать в обязательном порядке детальные мероприятия и сроки их выполнения, ответственных исполнителей на каждом этапе реализации, указание индикаторов

выполнения, а также меры, предпринимаемые банком по осуществлению контроля исполнения плана мероприятий. План мероприятий банка должен предусматривать при необходимости способы и условия участия акционеров и третьих лиц в финансовом оздоровлении банка; мероприятия по сокращению расходов.

56. План мероприятий должен быть подписан руководителем коммерческого банка и главным бухгалтером коммерческого банка, а также утвержден советом директоров.

57. Все листы плана мероприятий, включая приложения, должны быть пронумерованы, прошнурованы и скреплены печатью коммерческого банка.

58. Для разработки плана мероприятий коммерческий банк вправе привлекать аудиторскую организацию (индивидуального аудитора).

В случае если аудиторская организация (индивидуальный аудитор) была привлечена коммерческим банком к разработке плана мероприятий, в состав документов, представляемых в Национальный банк, необходимо включить аудиторское заключение по внутригодовой аудиторской проверке, в итоговой части которого отражается степень участия аудиторской организации (индивидуального аудитора) в проведении оценки финансового состояния и (или) разработке мер по финансовому оздоровлению, а также мнение аудиторской организации (индивидуального аудитора) о перспективах деятельности коммерческого банка с учетом разработанных мер по финансовому оздоровлению.

59. При выявлении недостатков и направления требования о доработке плана мероприятий коммерческий банк должен представить в Национальный банк доработанный план мероприятий в срок не позднее 14 календарных дней со дня получения указанного требования.

60. В случае необходимости Национальный банк вправе запросить у коммерческого банка дополнительную информацию, необходимую для признания плана мероприятий реальным, установив срок ее представления.

61. Банк обязан обеспечить выполнение плана мероприятий в полном объеме и в установленные сроки.

**Приложение 1 к Положению
«О требованиях к плану финансового оздоровления банка»**

Описание сценариев

1. Сценарии должны включать как минимум следующие виды событий:

1) системное событие, то есть событие, которое может иметь серьезные негативные последствия для финансовой системы или реальной экономики;

2) индивидуальное событие, то есть событие, которое может иметь серьезные негативные последствия для банка;

3) сочетание системных и индивидуальных событий, которые происходят одновременно и воздействуют друг на друга.

2. При подготовке сценариев банку необходимо включить медленно меняющиеся и быстро меняющиеся события, которые могут повлиять на финансовое положение банка.

3. Как системные, так и индивидуальные события должны быть наиболее актуальными для банка и соответствовать его бизнес-модели, структуре рисков и операционной среде.

4. При разработке сценариев, основанных на системных событиях, следует принимать во внимание по крайней мере следующие системные события:

1) банкротство значительных контрагентов, влияющих на финансовую стабильность;

2) снижение ликвидности на межбанковском рынке кредитования;

3) резкие колебания валютного курса;

4) повышенный страновой риск и общий отток капитала из страны, в которой у банка имеются значительные операции;

5) неблагоприятные изменения цен на активы на одном или нескольких рынках;

6) макроэкономический спад.

5. При разработке сценариев, основанных на индивидуальных

событиях, следует принимать во внимание по крайней мере следующие индивидуальные события:

- 1) несостоятельность (банкротство) значимых контрагентов банка;
- 2) нанесение ущерба репутации банка;
- 3) существенный и быстрый отток ликвидности;
- 4) неблагоприятное изменение стоимости активов, которому банк наиболее подвержен;
- 5) возникновение значительных кредитных убытков;
- 6) возникновение существенных убытков вследствие операционного риска, включая внутреннее или внешнее мошенничество, ошибки, сбои или иные операционные нарушения.

Приложение 2 к Положению
«О требованиях к плану финансового оздоровления банка»

Формат отчетности по индикаторам оздоровления

1. Банкам необходимо представлять информацию по формату приведенной ниже таблицы как неотъемлемую часть их планов оздоровления:

Таблица 1: Форма отчетности по индикаторам оздоровления

Название индикатора	Вид	Категория	Единица измерения	Значение, установленное Национальным банком	Пороговое значение в системе раннего предупреждения	Пороговое значение индикатора оздоровления	Исходная дата	Значение
Коэффициент достаточности базового капитала 1-го уровня	Нормативный минимум	Капитал	Процентных пунктов	не менее 6%				
Коэффициент достаточности первого уровня	Нормативный минимум	Капитал	Процентных пунктов	не менее 7,5%				
Коэффициент достаточности суммарного капитала	Нормативный минимум	Капитал	Процентных пунктов	не менее 12%				
Лeverаж	Нормативный минимум	Капитал	Процентных пунктов	не менее 6%				
Коэффициент краткосрочной ликвидности	Нормативный минимум	Ликвидность	Процентных пунктов	не ниже 35%				
Показатели краткосрочной ликвидности в долларах США								
Показатели краткосрочной ликвидности в евро								
Показатели краткосрочной ликвидности в российских рублях								
Норматив мгновенной ликвидности	Нормативный минимум	Ликвидность	Процентных пунктов					
Показатели мгновенной ликвидности в долларах США								
Показатели мгновенной ликвидности в евро								
Норматив ликвидности								

Название индикатора	Вид	Категория	Единица измерения	Значение, установленное Национальным банком	Пороговое значение в системе раннего предупреждения	Пороговое значение индикатора одобрения	Исходная дата	Значение
Показатели мгновенной ликвидности в российских рублях								
Показатели ликвидности в долларах США								
Показатели ликвидности в евро								
Показатели ликвидности в российских рублях								
Коэффициент покрытия ликвидности (Liquidity Coverage Ratio)	Нормативный минимум	Ликвидность	Процентных пунктов	не менее 100%				
ROA	Нормативный минимум	Прибыльность	Процентных пунктов					
ROE	Нормативный минимум	Прибыльность	Процентных пунктов					
Отношение операционных затрат к операционному доходу	Нормативный минимум	Прибыльность	Процентных пунктов					
Доля классифицированных кредитов (NPL ratio)	Нормативный минимум	Качество активов	Процентных пунктов					
Доля кредитов, классифицированных в категории «третья стадия» в соответствии с МСФО 9	Нормативный минимум	Качество активов	Процентных пунктов					
Доля реструктуризированных кредитов в общем объеме кредитного портфеля	Нормативный минимум	Качество активов	Процентных пунктов					
Длинная/короткая открытая валютная балансовая/забалансовая позиция по каждой валюте				не более 15% от чистого суммарного капитала банка				
Суммарная величина длинных открытых валютных позиций				не более 20% от чистого суммарного капитала банка				

Название индикатора	Вид	Категория	Единица измерения	Значение, установленное Национальным банком	Пороговое значение в системе раннего предупреждения	Пороговое значение индикатора оздоровления	Исходная дата	Значение
Суммарная величина коротких открытых валютных позиций				не более 20% от чистого суммарного капитала банка				
Длинная/короткая открытая балансовая/забалансовая позиция по каждому виду драгоценного металла				не более 15% от чистого суммарного капитала банка				
Суммарная величина длинных открытых позиций в драгоценных металлах				не более 20% от чистого суммарного капитала банка				
Суммарная величина коротких открытых позиций в драгоценных металлах				не более 20% от чистого суммарного капитала банка				
Любой дополнительный индикатор	Прочее	Из параграфа 5 пункта 15	Процентных пунктов / млн сомов / годовое изменение / прочее					

2. Для предоставления информации в приведенном выше формате банкам необходимо учитывать следующие определения, содержащиеся в столбцах таблицы выше:

1) название индикатора: для целей данного Положения фиксируется перечень обязательных индикаторов. Банкам необходимо заполнять эту ячейку для любых других отчетных индикаторов. Банкам следует написать название индикатора, указав в скобках только необходимые детали (т.е. любые необходимые пояснения);

2) вид: банкам необходимо указать, является ли индикатор частью минимального списка данного Положения или же это дополнительный индикатор;

3) категория: банкам необходимо указать категорию, к которой относится индикатор из главы 5 настоящего Положения. В случае если индикатор не подходит ни к одной из перечисленных категорий, банк указывает «другие категории»;

4) единица измерения: банкам необходимо указать единицу измерения индикатора (например, процентных пунктов/млн сомов/годовое изменение/прочее);

5) сфера применения: банки должны указать в этом столбце, измеряется ли показатель на индивидуальной или консолидированной основе. Для тех показателей, если таковые имеются, к которым это не имеет отношения, укажите в столбце «н/д» (например, в случае рыночных или макроэкономических категорий, таких как рост ВВП, процентная ставка центрального банка и т.д.);

6) пороговое значение в системе раннего предупреждения: в случае если банк использует пороговые значения в системе раннего предупреждения, он должен указать значение порога раннего предупреждения, определяемое как порог, который в случае нарушения информирует руководство банка о том, что такой индикатор потенциально может выйти за пороговое значение оздоровления («принцип светофора»). Если у банка имеется более одного порогового значения в системе раннего предупреждения, то здесь необходимо будет указать порог, наиболее близкий к триггеру оздоровления;

7) пороговый уровень индикатора оздоровления: банкам необходимо устанавливать значение порогового уровня индикатора оздоровления, определяющее точки, в которых могут быть предприняты соответствующие действия, указанные в плане

оздоровления;

8) исходная дата: банкам необходимо указать здесь самые последние имеющиеся данные, но они не должны быть более ранними, чем на конец предыдущего года. Банкам следует указать здесь дату, которой соответствует значение индикатора;

9) значение: банкам необходимо сообщать значение индикатора, указанного по состоянию на исходную дату.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 декабря 2025 года
№ 2025-П-12/70-6-(ПС)**

**О внесении изменений в некоторые нормативные правовые
акты Национального банка Кыргызской Республики по
вопросам противодействия финансированию
преступной деятельности и легализации
(отмыванию) преступных доходов**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

1) «Об утверждении «Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6;

2) «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7;

3) «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по предоставлению удаленного/дистанционного обслуживания в

Кыргызской Республике» от 15 апреля 2015 года № 22/3;

4) «Об утверждении «Политики по надзору (оверсайту) за платежной системой Кыргызской Республики» от 15 июля 2015 года № 38/4;

5) «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/8;

6) «Об утверждении Положения «О гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/6;

7) «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 2 сентября 2019 года № 2019-П-14/46-1-(ПС);

8) Об утверждении Положения «О регулировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-2-(ПС);

9) Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС);

10) «Об утверждении «Правил проведения платежей и переводов с использованием двухмерных символов штрихкода (QR-код)» от 11 декабря 2019 года № 2019-П-14/62-5-(ПС);

11) Об утверждении Положение «О минимальных требованиях к организации внутреннего контроля в платежных организациях и операторов платежных систем в целях противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» от 19 августа 2020 года № 2020-П-14/46-4-(ПС);

12) Об утверждении «Правила осуществления надзора (оверсайта) за платежной системой Кыргызской Республики» от 13 октября 2021 года № 2021-П-14/56-1-(ПС);

13) Об утверждении Положение «об электронных деньгах в Кыргызской Республике» от 20 апреля 2022 года № 2022-П-14/25-3-(ПС);

14) Об утверждении Положения «О регулировании доступа к финансовым услугам через финансовые платформы (маркетплейс) с

использованием открытых программных интерфейсов в Кыргызской Республике» от 2 июня 2022 года № 2022-П-14/35-3-(НПА);

15) Об утверждении «Порядка предоставления услуг, связанных с виртуальными активами» от 3 февраля 2023 года № 2023-П-14/8-2-(НПА).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении 15 (пятнадцати) дней со дня официального опубликования.

4. Управлению методологии надзора со дня официального опубликования настоящего постановления в течение 3 (трех) рабочих дней довести его до сведения коммерческих банков Кыргызской Республики, платежных организаций и операторов платежных систем Кыргызской Республики, Объединения юридических лиц «Союз банков Кыргызстана», Объединения юридических лиц «Ассоциация операторов платежных систем KG (КЕЙ-ДЖИ)».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней со дня принятия настоящего постановления довести его до сведения всех структурных подразделений, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 26 декабря 2025 года
№ 2025-П-12/70-6-(ПС)**

**О внесении изменений в некоторые нормативные правовые
акты Национального банка Кыргызской Республики по
вопросам противодействия финансированию
преступной деятельности и легализации
(отмыванию) преступных доходов**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6 следующие изменения:

В Правилах осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) в абзаце втором пункта 1.6-1 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

2) абзац третий пункта 3.1-4 признать утратившим силу;

3) дополнить пунктом 3.1-7 следующего содержания:

«3.1-7. Национальный банк вправе отказать в регистрации оператора международной системы денежных переводов в следующих случаях:

- при предоставлении недостоверных документов, не соответствующих установленным требованиям, для регистрации и/или при предоставлении неполного пакета документов 2 (два) и более раз;

- заявитель зарегистрирован на территории оффшорных зон;

- заявитель зарегистрирован в стране, включенной в список высокорискованных стран, формируемых органом финансовой разведки (или уполномоченным органом).

Национальный банк в установленный срок направляет оператору международной системы денежных переводов письмо об отказе в регистрации с указанием причины отказа.»;

4) в пункте 3.2 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

5) пункт 3.8 после слов «платежную карту» дополнить словами «, электронный кошелек»;

6) в пункте 4.4:

- слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- слова «Правительства Кыргызской Республики от 25 декабря 2018 года № 606,» заменить словами «Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739»;

7) пункт 4.9 изложить в следующей редакции:

«4.9. Оператор и участник должны вести учет по каждой операции по денежному переводу, по пакетным файлам в случае, если несколько переводов объединены в один пакетный перевод, и хранить информацию, которая должна содержать следующие сведения:

1) фамилию, имя и отчество (отчество при наличии) отправителя – физического лица;

2) номер счета отправителя, если при осуществлении электронного денежного перевода использовался счет;

3) паспортные данные отправителя либо данные документа, удостоверяющего личность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики;

4) дату и год рождения отправителя;

5) домашний адрес отправителя;

6) идентификационные данные отправителя;

7) фамилию, имя и отчество (отчество при наличии) получателя;

8) номер счета получателя, если при осуществлении электронного денежного перевода используется счет.

При отсутствии счета указывается уникальный номер электронного денежного перевода, который обеспечивает возможность отследить электронный денежный перевод;

9) цель перевода;

10) сумму перевода цифрами и прописью и другую информацию в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Кыргызской Республики по хранению платежных документов.

Оператор и участник, осуществляющие денежный перевод, при наличии подозрения в финансировании преступной деятельности и легализации (отмывании) преступных доходов, обязаны проверять сведения, касающиеся клиента.

Участник не должен разрешать осуществлять перевод, если он не соответствует вышеуказанным требованиям.

В случае если участник в процессе перевода денежных средств не является отправителем и/или получателем при осуществлении перевода (то есть выполняет функции транзитного финансового учреждения), он должен обеспечить выполнение следующих требований в соответствии с рекомендациями ФАТФ и законодательством о противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов:

1) обеспечить сохранение у себя всей сопровождающей денежный перевод информации об отправителе и получателе (ФИО, дата и год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, ИНН (при наличии), номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом, номер идентифицированного электронного кошелька при получении денежного перевода безналичным способом);

2) не менее пяти лет хранить запись всей сопровождающей денежный перевод информации, полученной от отправлявшего финансового учреждения (банка/оператора системы денежных переводов);

3) в случаях, когда технические средства не позволяют сохранить полную информацию об отправителе и получателе, сопровождающую электронный денежный перевод, получающее транзитное финансовое учреждение обязано не менее пяти лет хранить запись всей информации, полученной от отправлявшего финансового учреждения или транзитного финансового учреждения;

4) выявлять трансграничные денежные переводы, не содержащие информацию о получателе или отправителе, сопровождающей

денежный перевод, а также иметь риск-ориентированные процедуры для исполнения/отклонения/приостановления таких переводов.»;

8) дополнить пунктом 4.9-1 следующего содержания:

«4.9-1. Участник, отправляющий или получающий денежный перевод, обязан не менее пяти лет хранить всю информацию об отправителе и получателе, сопровождающую электронный денежный перевод, с момента завершения операции или прекращения деловых отношений с клиентом либо закрытия счета.

Данная информация должна храниться в достаточном объеме, который позволяет восстановить характеристику совершенной операции (сделки) или отследить средства путем восстановления всей цепочки операции (сделки) и при необходимости использовать в качестве доказательства при расследовании и судебном разбирательстве в соответствии с уголовно-процессуальным законодательством Кыргызской Республики.»;

9) дополнить пунктом 4.9-2. следующего содержания:

«4.9-2. Участник, получающий денежный перевод, обязан:

1) проверить и выявить электронные денежные переводы, в которых отсутствует необходимая информация об отправителе и получателе;

2) установить и проверить личность получателя денежного перевода, если ранее не проверялась;

3) применять риск-ориентированную политику и процедуры для решения вопроса об исполнении, отклонении или приостановлении денежного перевода, не имеющего требуемой информации об отправителе и получателе, а также последующих действий по возвращению денежного перевода.»;

10) абзац второй пункта 4.10 изложить в следующей редакции:

«Участник должен отказать отправителю в отправке денежного перевода и/или получателю в получении денежного перевода в случае, если отправитель и/или получатель находится в Санкционных перечнях, заморозить и/или приостановить электронный денежный перевод и в течение трех часов сообщить об этом в орган финансовой разведки.»;

11) в пункте 6.2 слово «террористической» заменить словом

«преступной»;

12) пункт 6.6 после слов «безналичным способом»)» дополнить словами «информацию об отправителе/получателе денежного перевода – инициировавшего/получившего денежный перевод из/за рубежом (ФИО, номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом),».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Положения об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7 следующие изменения:

В Положении «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг, утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 3 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

2) в пункте 20:

- в подпункте 11 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- в тексте подпункта 11 на официальном языке аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- в подпункте 12 слова «Правительства Кыргызской Республики от 25 декабря 2018 года № 606» заменить словами «Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739»;

3) в пункте 32 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по предоставлению удаленного/дистанционного обслуживания в Кыргызской Республике» от 15 апреля 2015 года № 22/3 следующее изменение:

В Положении «О минимальных требованиях по предоставлению

удаленного/дистанционного обслуживания в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в абзаце восьмом пункта 5 слово «террористической» заменить словом «преступной».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Политики по надзору (оверсайту) за платежной системой Кыргызской Республики» от 15 июля 2015 года № 38/4 следующие изменения:

В Политике по надзору (оверсайту) за платежной системой Кыргызской Республики, утвержденной вышеуказанным постановлением:

1) дополнить пунктом 16-2 следующего содержания:

«16-2. Участниками платежных систем до начала внедрения новых видов продуктов, услуг, операций, технологий, а также деловой практики должны быть выявлены и оценены все возможные риски, касающиеся данного продукта, услуги, операции, технологии и деловой практики, и приняты соответствующие меры по минимизации данных рисков, включая меры в целях противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.»;

2) в разделе «II. Оценка оператором (участниками) платежной системы» Приложения 2:

- подпункт 7.13. пункта 1 изложить в следующей редакции:

«7.13. Наличие результатов анализа операций клиентов на предмет противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов (далее – ПФПД/ЛПД) у оператора и/или участника системы.»;

- в подпункте 6 пункта 6 аббревиатуру «ПФТ/ОД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О банковских платежных картах в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/8 следующие изменения:

В Положении «О банковских платежных картах в Кыргызской

Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 2:

- слово «террористической» заменить словом «преступной»;
- на официальном языке аббревиатуру «ПФТД/ ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

2) в абзацах двадцать втором, тридцать девятом и сорок седьмом пункта 5 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

3) в абзаце втором пункта 14 аббревиатуру «ПФТД/ ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

4) в пункте 27 и 36 аббревиатуру «ПФПД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

5) в пункте 53:

- абзац первый дополнить предложением вторым следующего содержания:

«Открытие банковского счета производится в соответствии с Инструкцией по работе с банковскими счетами, счетами по банковским вкладам (депозитам), утвержденной постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 31 октября 2012 года № 41/12.»;

- в абзаце девятом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

6) в пункте 55-2 аббревиатуру «ПФТД/ ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД».

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О grossовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 9 декабря 2015 года № 76/6 следующее изменение:

В Положении «О grossовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в подпункте 7 пункта 26 слова «финансированию терроризма (экстремизма) и легализации (отмыванию) доходов, полученных

преступным путем» заменить словами «финансированию терроризма (экстремизма), организованных групп или преступных сообществ, распространения оружия массового уничтожения и легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем».

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 2 сентября 2019 года № 2019-П-14/46-1-(ПС) следующие изменения:

В Положении «О лицензировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) абзац восьмой подпункта 11 пункта 19 изложить в следующей редакции:

«- детальное описание механизмов по управлению справочниками отправителей и получателей по проверке клиентов по санкционному перечню в соответствии с Законом Кыргызской Республики «О противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов»;

2) в пункте 19-1:

- в абзаце пятом подпункта 10 слова «противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов;» заменить словами «противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов (далее – ПФПД/ЛПД);»;

- абзац четырнадцатый подпункта 11 изложить в следующей редакции:

«- детальное описание механизмов по управлению справочниками отправителей и получателей по проверке клиентов по Санкционным перечням по ПФПД/ЛПД.»;

3) в абзаце четвертом пункта 34 слова «террористической» заменить словами «преступной»;

4) в подпункте 3 пункта 40 слова «противодействию

финансирования террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

5) в пункте 51 цифры «3 и 4» заменить цифрой «2»;

6) в абзаце десятом пункта 11 Приложения 2 слово «террористической» заменить словом «преступной».

8. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О регулировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-2-(ПС) следующие изменения:

в Положении «О регулировании деятельности платежных организаций и операторов платежных систем», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в абзаце четвертом пункта 1 слова «террористической» заменить словами «преступной»;

2) в абзаце пятом пункта 6:

- слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

3) подпункт 3 пункта 17 изложить в следующей редакции:

«3) вести базу данных по участникам платежной системы, содержащую как минимум:

- реквизиты договора (дата, номер);

- наименование юридического лица/ФИО индивидуального предпринимателя;

- данные о государственной регистрации юридического лица, паспортные данные индивидуального предпринимателя, подтверждающие документы о регистрации в качестве индивидуального предпринимателя/действующий патент;

- местонахождение/адрес проживания, адрес осуществления предпринимательской деятельности;

- сведения о руководителях;

- контактные данные;

- сведения о виде деятельности юридического лица/ индивидуального предпринимателя (банковская деятельность, коммунальные услуги и т.д.);»;

4) пункт 43 изложить в следующей редакции:

«43. Платежная организация вправе заключать агентские договора с юридическими лицами и индивидуальными предпринимателями для организации своей деятельности и обязана иметь электронный реестр договоров с агентами, содержащий следующую информацию по агентам, включая его пункты приема платежей:

1) если юридическое лицо – наименование организации, копию подтверждающих документов о государственной регистрации юридического лица, копию лицензии на право осуществления предпринимательской деятельности (в случае если деятельность лицензируется), учредительные документы, фактический адрес, контакты, актуальный список адресов, где установлены терминалы, сведения о виде деятельности организации;

2) если индивидуальный предприниматель – копию паспорта предпринимателя, копию подтверждающего документа о регистрации в качестве индивидуального предпринимателя/действующего патента, лицензию на право осуществления предпринимательской деятельности (в случае если деятельность лицензируется), список адресов, где установлены терминалы, и фактическое место осуществления деятельности, сведения о виде деятельности индивидуального предпринимателя.»;

5) в абзаце втором пункта 45 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

6) пункт 49 изложить в следующей редакции:

«49. Платежная организация, которая использует агентов и субагентов, обязана включать их в свои программы ПФПД/ЛПД и осуществлять мониторинг выполнения ими этих программ.

Платежная организация должна иметь документы для обучения агентов/субагентов принципам использования платежной системы в рамках выполняемых ими функций. При заключении договора с агентами платежная организация обязана обеспечить:

- проведение инструктажа в соответствии с имеющимися внутренними правилами и процедурами, в том числе в дистанционной форме;

- ознакомление (письменное/электронное) агента/субагентов с требованиями законодательства Кыргызской Республики, в том числе нормативными правовыми актами Национального банка, в части, касающейся агентов, и законодательства Кыргызской Республики по ПФПД/ЛПД.

Платежная организация обеспечивает документирование факта проведения учебных мероприятий, их содержания и перечня агентов/субагентов (их сотрудников), которые прошли соответствующее обучение.»;

7) пункт 50 изложить в следующей редакции:

«50. Платежная организация обеспечивает последующий мониторинг за деятельностью агентов/субагентов по соблюдению указанных требований.

Агенты и субагенты обязаны выполнять все требования по ПФПД/ЛПД, которые относятся к деятельности платежной организации, с учетом специфики их деятельности и соответствующих требований и ограничений, установленных законодательством в сфере ПФПД/ЛПД.

Платежная организация несет ответственность за выполнение требований по ПФПД/ЛПД независимо от использования/неиспользования агентов/субагентов для этих целей.

В случае использования агента/субагента платежная организация обязана получить всю необходимую информацию от него до установления деловых отношений с клиентом агента/субагента. Платежная организация принимает решение о начале деловых отношений с клиентом, заключении соответствующих договоров, а также об отказе от установления деловых отношений или проведения финансовых операций.

До принятия решения о сотрудничестве с соответствующим агентом/субагентом платежная организация должна провести предварительный анализ его надежности в порядке, установленном внутренними документами платежной организации по вопросам ПФПД/ЛПД. Цель такого анализа – выявление и оценка рисков,

связанных с будущим сотрудничеством, а именно способности платежной организации соблюдать законодательство в сфере ПФПД/ЛПД при использовании такого агента/субагента.

Результаты анализа должны быть надлежащим образом задокументированы. Решения о возможности сотрудничества с соответствующим агентом/субагентом с учетом выявленных рисков и их приемлемости/неприемлемости для платежной организации принимаются руководством платежной организации.»;

8) в абзаце втором пункта 51-1 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

9) абзац четвертый пункта 52 изложить в следующей редакции:

«Для данной категории пользователей проведение высокорискованных операций, определяемых уполномоченным органом в сфере ПФПД/ЛПД, согласно Положению «О порядке проведения надлежащей проверки клиента», утвержденному постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739, запрещается.»;

10) дополнить пунктом 79-1 следующего содержания:

«79-1. Платежная организация, агент/субагент платежной организации должны осуществлять процедуру надлежащей проверки клиентов – поставщиков товаров/услуг в соответствии с требованиями Положения «О минимальных требованиях к организации внутреннего контроля в платежных организациях и операторов платежных систем в целях противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 19 августа 2020 года № 2020-П-14/46-4-(ПС), и законодательства Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД до заключения договора с поставщиками товаров/услуг и торгово-сервисными предприятиями.

В случае если договор заключается на основании доверенности, выданной на третье лицо, которое уполномочено заключать договора от имени клиента, в отношении этого лица платежная организация также должна применить процедуру надлежащей проверки клиентов.»;

11) дополнить пунктом 79-2 следующего содержания:

«79-2. Платежная организация обязана отказать поставщику товаров/услуг в заключении договора или прекратить деловые отношения, если:

- не представлены соответствующие документы, необходимые для выполнения требований по заключению договора, идентификации и верификации клиента и бенефициарного владельца и проведения других мер надлежащей проверки клиента;

- представлены недостоверные документы.

Платежная организация должна в установленном порядке и сроки направить соответствующую информацию в орган финансовой разведки в течение одного рабочего дня со дня принятия решения об отказе в предоставлении услуг и заключении/прекращении деловых отношений.»;

12) в пункте 80:

- абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«- наименование товара или вид услуг, предоставляемых поставщиком;»;

- дополнить абзацами пятым, шестым, седьмым и восьмым следующего содержания:

«- данные документа о прохождении регистрации в соответствующих государственных органах;

- обязательство о предоставлении достоверных сведений о структуре собственности и собственниках/учредителях (для юридического лица);

- обязательство о предоставлении достоверных сведений о бенефициарных собственниках (для юридического лица);

- сведения о руководителях (для юридического лица);»;

13) в пункте 102 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

14) в абзаце десятом пункта 119 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

15) в пункте 126 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

16) в Приложении 2:

- в подпункте 4 пункта 7 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- дополнить пунктом 14-1 следующего содержания:

«14-1. В случае если платежная организация или ее агент убеждены в том, что проведение надлежащей проверки клиента приведет к разглашению информации о возникших подозрениях, платежная организация/агент платежной организации не принимает меры по надлежащей проверке клиента и направляет сообщение о подозрительной операции (сделке) в орган финансовой разведки в соответствии с требованиями, установленными уполномоченным органом в сфере ПФПД/ЛПД.»;

- в пункте 18 слова «и перечне лиц, групп и организаций, в отношении которых имеются сведения об их участии в легализации (отмывании) преступных доходов» исключить.

9. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям» от 30 сентября 2019 года № 2019-П-14/50-3-(ПС) следующие изменения:

В Положении «О мерах воздействия, применяемых к операторам платежных систем/платежным организациям», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- 1) в пунктах 3, 4, 9 и 10 слова «террористической» заменить словами «преступной»;

- 2) в абзаце шестом пункта 11 слова «противодействию финансированию деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» заменить словами «противодействию финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов»;

- 3) в абзаце третьем пункта 19 слово «террористической» заменить словом «преступной».

10. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил проведения

платежей и переводов с использованием двухмерных символов штрихкода (QR-код)» от 11 декабря 2019 года № 2019-П-14/62-5-(ПС) следующее изменение:

В Правилах проведения платежей и переводов с использованием двухмерных символов штрихкода (QR-код), утвержденных вышеуказанным постановлением:

- в пункте 40 слово «террористической» заменить словом «преступной».

11. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях к организации внутреннего контроля в платежных организациях и операторов платежных систем в целях противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» от 19 августа 2020 года № 2020-П-14/46-4-(ПС) следующие изменения:

- в наименовании вышеуказанного постановления слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- в пункте 1 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

в Положении «О минимальных требованиях к организации внутреннего контроля в платежных организациях и операторов платежных систем в целях противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- 1) в наименовании вышеуказанного Положения слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- 2) в пункте 1:

- слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- на официальном языке аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- 3) в пункте 2 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- 4) в пункте 3 слово «террористической» заменить словом

«преступной»;

5) пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Для целей настоящего Положения используются следующие понятия:

Бенефициарный владелец – физическое лицо (физические лица), которое в конечном итоге (через цепочку владения и контроля) прямо или косвенно (через третьих лиц) владеет правом собственности или контролирует клиента либо физическое лицо, от имени или в интересах которого совершается операция (сделка).

Ближайшие родственники – родители, усыновители, усыновленные, полнородные и неполнородные братья и сестры, дедушка, бабушка, внуки, в отношении которых публичное должностное лицо несет финансовые затраты, в части покрытия расходов на проживание, образование, здравоохранение и другие необходимые расходы.

Верификация – процедура проверки идентификационных данных клиента и (или) бенефициарного владельца.

Высокорискованные страны – государства и территории (образования), которые не применяют или применяют в недостаточной степени международные стандарты по противодействию отмыванию денег, финансированию терроризма и финансированию распространения оружия массового уничтожения, а также оффшорные зоны.

Выявление операций, подлежащих контролю и сообщению – этап организации внутреннего контроля платежных организаций/операторов платежных систем в целях ПФПД/ЛПД, который включает определение операций, подлежащих контролю и сообщению в орган финансовой разведки в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

Деловые отношения – отношения между клиентом и финансовым учреждением или клиентом и нефинансовой категорией лиц, возникшие на основе договоренности (устной или письменной) о предоставлении услуг по осуществлению операции (сделки).

Идентификация – процедура установления идентификационных данных о клиенте и (или) бенефициарном владельце.

Источник происхождения иного имущества – это сведения о

происхождении совокупного имущества публичного должностного лица (источник формирования всех принадлежащих клиенту активов). Полученная информация отражает данные о состоянии клиента и о том, как клиент приобрел его.

Источник происхождения денежных средств – это сведения о происхождении конкретных денежных средств или активов, являющихся предметом деловых отношений между клиентом и банком. Полученная информация должна быть содержательной, с указанием источника и/или оснований получения либо приобретения этих средств или активов.

Клиент (клиент-платательщик, клиент – поставщик услуг) – клиентом платежной организации является плательщик/пользователь, использующий инфраструктуру/услуги платежной организации/оператора платежной системы для оплаты товаров/услуг, также поставщик товаров/услуг, агент, субагент, контрагент, участник платежной системы и иное физическое или юридическое лицо (организация), принятые на обслуживание или находящиеся на обслуживании у платежной организации/оператора платежной системы либо с которыми платежная организация имеет договорные отношения.

Клиентами платежной организации при наличии лицензии на выпуск электронных денег также являются держатели электронных денег – физические и юридические лица, акцептанты электронных денег, прошедшие идентификацию и верификацию в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД.

Платеж – исполнение денежного обязательства с использованием наличных денежных средств либо процесс перевода плательщиком безналичных денежных средств.

Подозрительная операция (сделка) – операция (сделка), попадающая под следующие признаки:

а) если имеются подозрение или достаточные основания подозревать, что средства являются доходом, полученным преступным путем, в том числе от предикатных преступлений, или связаны с легализацией (отмыванием) преступных доходов;

б) если имеются подозрение или достаточные основания подозревать, что средства связаны с финансированием:

- террористов и экстремистов;
- террористических и экстремистских организаций (групп);
- террористической и экстремистской деятельности.
- организованных групп или преступных сообществ;
- распространения оружия массового уничтожения.

Подозрительная операция (сделка) определяется службой внутреннего контроля в рамках законодательства в сфере ПФПД/ЛПД для операций, совершаемых с денежными средствами или иным имуществом клиента и бенефициарного владельца.

Программа внутреннего контроля – внутренние меры, процедуры и системы контроля, применяемые платежными организациями в целях исполнения законодательства Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД.

Публичные должностные лица – одно из следующих физических лиц:

а) иностранное публичное должностное лицо – лицо, выполняющее или выполнявшее значительные государственные или политические функции (публичные функции) в иностранном государстве (главы государств или правительств, высшие должностные лица в правительстве и иных государственных органах, судах, вооруженных силах, на государственных предприятиях или учреждениях, а также видные политические деятели, в том числе видные деятели политических партий);

б) национальное публичное должностное лицо – лицо, занимающее или занимавшее политическую и специальную государственную должность или политическую муниципальную должность в Кыргызской Республике, предусмотренную Реестром государственных и муниципальных должностей Кыргызской Республики, утверждаемым Президентом Кыргызской Республики, а также высшее руководство государственных корпораций, видные политические деятели, в том числе видные деятели политических партий;

в) публичное должностное лицо международной организации – высшее должностное лицо международной организации, которому доверены или были доверены важные функции международной организацией (руководители, заместители руководителей и члены

правления международной организации или лица, занимающие эквивалентные должности в международной организации).

Риск-ориентированный подход – применение мер, соизмеримых уровню риска, для их эффективного снижения, в том числе применение усиленных мер платежными организациями при наличии высокого уровня риска или упрощенных мер при наличии низкого уровня риска в соответствии с установленными процедурами управления рисками (выявление, оценка, мониторинг, контроль, снижение степени риска).

Санкционные перечни – Сводный санкционный перечень Кыргызской Республики и Сводный санкционный перечень Совета Безопасности ООН.

Порядок формирования и опубликования санкционного перечня предусмотрен в Положении «О перечнях физических лиц и юридических лиц, групп и организаций, в отношении которых имеются сведения об их участии в террористической и экстремистской деятельности, распространении оружия массового уничтожения и легализации (отмывании) преступных доходов», утвержденном постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739.

Целевые финансовые санкции – замораживание любых операций (сделок) и (или) средств физических и юридических лиц, групп и организаций, в отношении которых имеются сведения об их участии в преступной деятельности, и (или) ограничение предоставления таким лицам, группам и организациям доступа (прямого или косвенного) к любым средствам или финансовым услугам.

Служба внутреннего контроля – уполномоченный сотрудник/должностное лицо или структурное подразделение платежной организации/оператора платежной системы, ответственные за осуществление программ внутреннего контроля по ПФПД/ЛПД.

Иные термины и понятия в настоящем Положении используются согласно их определениям, предусмотренным в нормативных правовых актах Национального банка и законодательстве Кыргызской Республики, включая Закон Кыргызской Республики «О противодействии экстремистской деятельности».

б) в наименовании главы 3 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

7) в пункте 5:

- в абзаце первом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;
- в подпунктах 1-5 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

8) абзац первый пункта 6 изложить в следующей редакции:

«6. Коллегиальный исполнительный орган (далее – Плавление) платежной организации/оператора платежных систем совместно с советом директоров (при наличии) (далее – совет директоров) ответственен за обеспечение адекватной и эффективной деятельности платежной организации/оператора платежных систем в области ПФПД/ЛПД, а также предотвращение вовлечения платежной организации/оператора платежных систем в проведение операций, имеющих признаки подозрительных операций.»;

9) пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. Совет директоров (при наличии) несет ответственность за:

- утверждение адекватной и эффективной политики в сфере ПФПД/ЛПД;
- утверждение программы внутреннего контроля в сфере ПФПД/ЛПД, а также осуществление контроля за ее реализацией;
- определение мер по обеспечению эффективной работы службы внутреннего контроля или должностного лица по ПФПД/ЛПД;
- назначение на должность и освобождение от должности сотрудников службы внутреннего контроля или должностного лица по ПФПД/ЛПД;
- рассмотрение отчета/рекомендаций службы внутреннего аудита (при наличии)/независимого аудита;
- определение мер, направленных на устранение недостатков в сфере ПФПД/ЛПД, выявленных аудиторской и инспекторской проверкой и указанных в отчете должностного лица по ПФПД/ЛПД, а также контроль за их реализацией.

В случае отсутствия в структуре управления платежной организации/оператора платежной системы совета директоров функции совета директоров, предусмотренные в настоящем пункте, возлагаются на правление.»;

10) пункт 8 изложить в следующей редакции:

«8. Правление платежной организации/оператора платежной системы несет ответственность за:

- обеспечение внедрения политики и программы внутреннего контроля в сфере ПФПД/ЛПД, утвержденных советом директоров платежной организации/оператора платежной системы;
- обеспечение контроля за исполнением законодательства Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД;
- обеспечение обучения сотрудников в области ПФПД/ЛПД;
- обеспечение реализации мер, направленных на устранение недостатков, имеющих во внутренних мерах, процедурах и системе внутреннего контроля, а также обеспечение проведения независимого аудита;
- обеспечение исполнения требований нормативных правовых актов Кыргызской Республики, касающихся приема и проведения платежей (в том числе идентификации и верификации клиентов и бенефициарного владельца).

Правление платежной организации/оператора платежной системы должно предпринимать меры, минимизирующие риски вовлечения через их программные обеспечения проведение операций, имеющих признаки подозрительных операций.»;

11) в наименовании главы 4 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

12) пункт 9 изложить в следующей редакции:

«9. Платежные организации/операторы платежных систем должны разработать и применять программу внутреннего контроля в целях ПФПД/ЛПД в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД, которая будет включать как минимум следующие основные процедуры:

1) организацию внутреннего контроля, направленную на установление полномочий и ответственности должностных лиц по принятию решений, взаимодействия и подотчетности между лицами и подразделениями, вовлеченными в процесс ПФПД/ЛПД;

2) осуществление мер по выявлению, оценке, мониторингу, управлению, снижению и документированию рисков финансирования

террористической, экстремистской деятельности, распространения оружия массового уничтожения, организованных групп или преступных сообществ, легализации (отмывания) преступных доходов (далее – риск ФПД/ЛПД);

3) поддержание оценки рисков ФПД/ЛПД в актуальном состоянии и предоставление информации об оценке рисков Национальному банку и уполномоченному органу финансовой разведки (при необходимости);

4) при проведении оценки рисков ФПД/ЛПД рассмотрение всех факторов риска и затем определение общего уровня риска и меры для его снижения;

5) наличие внутренних нормативных документов, утвержденных советом директоров (при наличии), которые обеспечивают эффективное управление снижением рисков ФПД/ЛПД, а также учитывают риски, определенные на уровне страны и/или соответствующего сектора;

6) проведение мониторинга применения средств контроля, их расширение при необходимости и применение мер по управлению и снижению выявленных высоких рисков ФПД/ЛПД;

7) осуществление надлежащей проверки клиентов, включающей:

- идентификацию и верификацию клиента (разового и постоянного);
- получение информации о цели и предполагаемом характере деловых отношений с клиентом;

- идентификацию бенефициарного владельца и принятие доступных и разумных мер для верификации бенефициарного владельца клиентов, в том числе являющихся юридическими образованиями (иностранными трастами и др.);

- идентификацию и верификацию операций клиентов, которые наиболее подвержены риску использования в целях ФПД/ЛПД, проведения операций, имеющих признаки подозрительных операций;

- мониторинг и выявление операций платежной организации/оператора платежной системы по всем предоставляемым услугам, которые наиболее подвержены риску использования в целях ФПД/ЛПД, проведения операций, имеющих признаки подозрительных операций;

- документальное фиксирование сведений, полученных в результате идентификации и верификации клиента и бенефициарного владельца;

- хранение и обновление информации и документов о деятельности клиента и его финансовом положении, а также сведений и документов, полученных в результате надлежащей проверки клиента;

- проведение на постоянной основе надлежащей проверки клиента на протяжении всего периода деловых отношений с клиентом и анализа соответствия операций (платежей), проводимых клиентом, с имеющейся информацией о содержании его деятельности, финансовом положении и об источнике средств, а также о характере рисков ФПД/ЛПД.

Вышеуказанные меры по надлежащей проверке клиента применяются в случаях и порядке, установленных Кабинетом Министров Кыргызской Республики, а также с учетом результатов оценки рисков;

8) выявление в деятельности клиента-плательщика операций, подлежащих контролю и сообщению, в том числе имеющих признаки подозрительных операций, в соответствии с требованиями органа финансовой разведки, для подтверждения обоснованности или опровержения подозрений в осуществлении клиентом подобных операций;

9) установление порядка и основания для отказа клиенту в обслуживании и предоставлении услуг, а также для прекращения деловых отношений;

10) приостановление операций (сделок) и применение целевых финансовых санкций в отношении лиц, включенных в Санкционные перечни.

Приостановление операций (сделок) и применение целевых финансовых санкций осуществляются платежной организацией в соответствии с Положением «О порядке приостановления операции (сделки), замораживания и размораживания операции (сделки) и (или) средств, предоставления доступа к замороженным средствам и управления замороженными средствами», утвержденным постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739;

11) применение мер в отношении высокорискованных стран в соответствии с требованиями Положения «О порядке применения мер (санкций) в отношении высокорискованных стран», утвержденного постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739;

12) своевременное предоставление в орган финансовой разведки информации и документов, а также сообщений об операциях (сделках), подлежащих контролю и сообщению;

13) обеспечение хранения сведений и документов об операциях (сделках), а также информации, полученной по результатам надлежащей проверки клиентов;

14) обеспечение конфиденциальности сведений и информационной безопасности;

15) внедрение в платежной системе информационных и автоматизированных механизмов, обеспечивающих исполнение требований законодательства Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД, оперативное предоставление достоверной и исчерпывающей информации о деятельности платежной организации/оператора платежной системы, в том числе об операциях клиентов;

16) установление контроля и мониторинга за постоянным обеспечением соблюдения платежной организацией законодательства Кыргызской Республики по вопросам ПФПД/ЛПД;

17) установление контроля за сотрудниками платежной организации, деятельность которых подвержена высокому риску (кассиры, инкассаторы, ИТ-специалисты, работники иных подразделений платежной организации и др.), отражение в должностных инструкциях сотрудников соответствующих подразделений платежной организации функций и обязанностей по реализации политики по ПФПД/ЛПД;

18) обеспечение повышения квалификации и профессиональной переподготовки службы внутреннего контроля, обучения сотрудников платежной организации/операторов платежных систем по вопросам ПФПД/ЛПД;

19) обеспечение выполнения иных обязанностей, предусмотренных в законодательстве Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД;

20) проведение мониторинга применения программы внутреннего

контроля и внутренних документов в сфере ПФПД/ЛПД и при необходимости их совершенствование.

Программа внутреннего контроля разрабатывается и применяется с учетом особенностей деятельности, аппаратно-программного комплекса, штатной численности, клиентской базы и уровня рисков платежной организации/оператора платежной системы.»;

13) пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Платежные организации/операторы платежных систем должны разработать и обеспечить соблюдение и применение филиалами, представительствами и агентами, находящимися как на территории Кыргызской Республики, так и за рубежом, надлежащих мер по реализации программы внутреннего контроля в целях ПФПД/ЛПД, включая требования страны, в которой находится филиал, представительство или агент платежной организации.

В случае если законодательство иностранного государства не позволяет применять программы внутреннего контроля и выполнять требования законодательства Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД, филиалы, представительства и агенты применяют необходимые меры по управлению рисками и сообщают об этом в Национальный банк.»;

14) в пункте 11 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

15) в пункте 13 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

16) в пункте 14:

- аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- подпункт 1 после слов «платежной организации» дополнить словами «/оператора платежной системы»;

17) в пункте 15:

- в абзаце первом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- в абзаце третьем аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- абзац четвертый после слов «в соответствии с требованиями,»

дополнить словами «и сроками»;

- абзац шестой изложить в следующей редакции:

«- представляет информацию и оказывает содействие уполномоченным представителям Национального банка при проведении ими инспекторской проверки деятельности платежной организации/оператора платежных систем вопросам, отнесенным к его компетенции настоящим Положением и внутренними документами платежной организации/оператора платежных систем;»;

- в абзацах седьмом и восьмом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- абзац девятый изложить в следующей редакции:

«- оценивает риски ФПД/ЛПД, в том числе при установлении деловых отношений и до внедрения новых платежных продуктов, услуг и технологий, а также разрабатывает меры по снижению выявленных рисков.»;

18) в пункте 16:

- абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«- инициировать получение дополнительной информации о клиенте, бенефициарном владельце и/или операции (сделке) для подтверждения обоснованности или опровержения подозрений в осуществлении клиентом финансирования преступной деятельности и легализации (отмывания) преступных доходов;»;

- дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«- в установленном порядке входить в помещения подразделений платежной организации/оператора платежной системы, а также в помещения, используемые для хранения документов (архивы), наличных денег и ценностей (денежные хранилища), информационной базы данных;»;

- в абзаце седьмом слова «Правительства Кыргызской Республики от 25 декабря 2018 года № 606» заменить словами «Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739»;

- в абзаце восьмом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

19) в пункте 18 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

20) в пункте 19:

- аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- в абзаце шестом слова «перечнях физических и юридических лиц, групп и организаций, в отношении которых имеются сведения об участии в террористической и экстремистской деятельности, распространении оружия массового уничтожения и легализации (отмывании) преступных доходов» заменить словами «в Санкционном перечне.»;

21) в пункте 20:

- аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- слова «Правительства Кыргызской Республики от 25 декабря 2018 года № 606» заменить словами «Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739»;

22) в подпункте 5 и 6 пункта 22 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

23) в пункте 23 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

24) в наименовании главы 6 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

25) в пункте 24 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

26) в пункте 25:

- в абзацах втором, четвертом и пятом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- абзац шестой после слов «по устранению нарушений, выявленных» дополнить словами «в ходе предыдущих проверок»;

- в абзаце восьмом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- абзац девятый изложить в следующей редакции:

- «- проверку соблюдения процедуры по обучению сотрудников, участвующих в реализации политики по ПФПД/ЛПД.»;

- дополнить абзацем следующего содержания:

«По итогам проверки деятельности структурных подразделений платежной организации/оператора платежных систем на предмет соблюдения системы внутреннего контроля по ПФПД/ЛПД независимый аудитор разрабатывает рекомендации, которые также для ознакомления передаются должностному лицу по ПФПД/ЛПД.»;

27) пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. В целях качественного и всестороннего проведения независимого аудита платежная организация/оператор платежной системы должны обеспечить обсуждение с соответствующими подразделениями и доступ к информации для получения сведений о внутренних мерах, процедурах и системах контроля в сфере ПФПД/ЛПД, а также информации об имеющихся проблемах. Независимый аудитор должен иметь доступ ко всем материалам и отчетам платежной организации/оператора платежной системы, прямо или косвенно относящихся к организации и функционированию системы внутреннего контроля в сфере ПФПД/ЛПД.»;

28) в пункте 27:

- в абзаце первом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- в подпункте 1 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- в подпункте 3 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

29) в пункте 28 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

30) пункт 29 изложить в следующей редакции:

«29. Платежные организации/операторы платежных систем при проведении надлежащей проверки клиента обязаны использовать риск-ориентированный подход. Объем мер надлежащей проверки должен определяться с учетом риск-профиля клиента и масштаба деловых отношений, в частности уровня риска, цели деловых отношений, суммы осуществляемых операций, регулярности или продолжительности деловых отношений.

Платежные организации/операторы платежных систем обязаны применять меры надлежащей проверки клиента на протяжении всего

периода деловых отношений с клиентом.

Платежные организации/операторы платежных систем обязаны:

1) применять расширенные меры по управлению и снижению рисков там, где выявлены повышенные риски;

2) классифицировать своих клиентов с учетом критериев риска;

3) применять требования надлежащей проверки к существующим клиентам, исходя из уровня их риска и их существенности, а также своевременно проводить надлежащую проверку существующих клиентов с учётом того, когда ранее применялись меры надлежащей проверки клиентов, и были ли достаточными полученные данные.

Платежные организации/операторы платежных систем могут применять упрощенные меры по управлению и снижению рисков лишь в случае выявления пониженных рисков и при отсутствии подозрений в отмывании преступных доходов/финансировании терроризма и распространении оружия массового уничтожения.»;

31) в пункте 30:

- подпункт 1 изложить в следующей редакции:

«1) при установлении деловых отношений с участником платежной системы, поставщиком товаров и услуг/агентом/субагентом/агентом (дистрибьютером) электронных денег/контрагентом (заключение договора, открытие электронного кошелька и т.п.);»;

- в подпункте 2 цифры «70 000» заменить цифрами «1 000 000»;

- в подпункте 3 цифры «70 000» заменить цифрами «100 000»;

- абзац второй подпункта 6 признать утратившим силу;

- подпункт 7 изложить в следующей редакции:

«7) при открытии электронного кошелька физическим и юридическим лицам, акцептантам электронных денег, агентам/субагентам электронных денег (при наличии лицензии на выпуск электронных денег у платежной организации).

Платежные организации/операторы платежных систем обязаны идентифицировать клиента (как постоянного, так и разового, как физическое или юридическое лицо, так и юридическое образование) и верифицировать личность клиента с использованием надежных, независимых исходных документов, данных или информации.»;

32) дополнить пунктом 30-1 следующего содержания:

«30-1. Платежные организации/операторы платежных систем обязаны:

- идентифицировать клиента (как постоянного, так и разового, как физическое, так и юридическое лицо) и бенефициарного владельца в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в сфере ПФПД/ЛПД;
- верифицировать клиента путем проверки достоверности сведений, предусмотренных в анкетах клиента, с использованием информации и документов, полученных из достоверных источников;
- проверять, что любое лицо, действующее по доверенности и поручению клиента, имеет такие полномочия, а также идентифицировать и проверять личность этого лица;
- при идентификации бенефициарных владельцев клиентов применять меры для проверки/верификации личности бенефициарных владельцев, используя соответствующую информацию или данные, полученные из надёжного источника, такого, чтобы они были убеждены, что знают, кто является бенефициарным(и) владельцем(ами).»;

33) дополнить пунктом 30-2 следующего содержания:

«30-2. Платежные организации/операторы платежных систем обязаны проводить на постоянной основе надлежащую проверку деловых отношений, которая должна включать следующее:

- 1) тщательный анализ операций (сделок), проводимых клиентом, на соответствие имеющейся информации о клиенте, его хозяйственной деятельности, финансовом положении и источнике средств, а также о характере рисков;
- 2) хранение информации и документов, полученных в результате надлежащей проверки клиента, в актуальном состоянии и соответствующем виде путем проверки и обновления имеющейся информации о клиенте, в первую очередь в отношении высокорискованных клиентов.

34) дополнить пунктом 30-2 следующего содержания:

«30-3. Платежные организации/операторы платежных систем обязаны идентифицировать бенефициарных владельцев клиента – юридического лица и применять меры для верификации личности

бенефициарных владельцев, используя соответствующую информацию или данные, полученные из надежного источника для того, чтобы убедиться, что они знают, кто является бенефициарным(и) владельцем(ами). Для выполнения этого требования платежные организации/операторы платежных систем обязаны определить бенефициарных владельцев, которые прямо или косвенно (через третьих лиц) владеют более 25% долей (акций) юридического лица.

В случае отсутствия бенефициарных владельцев, прямо или косвенно (через третьих лиц) владеющих более 25% долей (акций), или имеются сомнения по размеру доли (акций) бенефициарного владельца, или сомнения в том, является ли лицо(-ца) с контрольным пакетом акций реальным(и) бенефициарным владельцем(-ами) клиента - юридического лица, платежные организации/операторы платежных систем обязаны определить бенефициарного(ых) владельца(ев), осуществляющего(-их) контроль над юридическим лицом или образованием с помощью иных способов.

В ограниченных случаях, при фактическом отсутствии бенефициарных владельцев, которые прямо или косвенно (через третьих лиц) владеют более 25% долей (акций) и отсутствии бенефициарных владельцев, осуществляющих контроль с помощью других средств, платежные организации/операторы платежных систем обязаны определить физическое лицо (физические лица), которое(ые) имеет(ют) возможность контролировать действия клиента - юридического лица за счет позиций, занимаемых в структуре юридического лица (ответственное за принятие стратегических решений, осуществляет исполнительный контроль, принимает решение по финансовым вопросам). В данном случае анкета бенефициарного владельца заполняется на данное лицо.

Если в структуре собственности юридического лица присутствуют иностранные трасты или прочие юридические образования, платежные организации/операторы платежных систем обязаны определить бенефициарных собственников этих юридических образований. Платежные организации/операторы платежных систем при идентификации и проверке/верификации бенефициарного владельца (в отношении клиентов, являющихся юридическими образованиями) дополнительно используют следующую информацию:

- в отношении трастов и других видов: личные данные учредителя(ей), доверительного(ых) управляющего(их), попечителя(ей) (если имеется), бенефициаров или группы бенефициаров, и любого другого физического лица, осуществляющего в итоге фактический контроль над трастом;

- в отношении других видов юридических образований: личные данные лиц, занимающих эквивалентные должности.

Идентификация и верификация клиента и бенефициарного владельца производится путем заполнения анкет по формам Положения «О порядке проведения надлежащей проверки клиента», утвержденного постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739.

В случае если бенефициарным владельцем клиента являются несколько физических лиц, каждый имеющий долю (акций) более 25% и/или осуществляющих контроль с помощью других средств, то анкета заполняется на каждого такого бенефициарного владельца.

К анкете бенефициарного владельца необходимо приложить схему структуры собственности (управления) клиента – юридического лица, которая предусматривает промежуточные юридические лица, вплоть до конечных владельцев – физических лиц, прямо или косвенно (через третьих лиц) владеющих более 25% долей (акций), и степень взаимосвязи между учредителями – юридическими лицами и бенефициарным владельцем. Схема структуры собственности также должна отображать информацию относительно бенефициарных владельцев, осуществляющих контроль с помощью других средств, и объяснять, каким образом такие бенефициарные владельцы осуществляют данный контроль. Если в структуре собственности юридического лица присутствуют иностранные трасты или прочие юридические образования, они также должны быть отображены на схеме.»;

Платежные организации/операторы платежных систем обязаны понимать характер деятельности клиента, а также структуру его собственности (управления).»;

35) в пункте 34 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

36) в пункте 35 слово «террористической» заменить словом

«преступной»;

37) в подпункте 6 пункта 36 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

38) в пункте 37:

- абзац первый изложить в следующей редакции:

«37. В случае установления низкого риска платежная организация/оператор платежной системы могут применять следующие упрощенные меры надлежащей проверки клиента, если это соответствует оценке рисков и внутренним процедурам платежной организации.»;

- подпункт 2 признать утратившим силу;

39) пункт 38 изложить в следующей редакции:

«38. При обслуживании иностранных публичных должностных лиц, помимо применения установленных законодательством мер по надлежащей проверке клиентов, платежная организация/оператор платежной системы должны применять следующие дополнительные меры надлежащей проверки:

1) использовать систему управления рисками для определения того, является ли клиент/агент/агент (дистрибьютор) электронных денег или бенефициарный владелец публичным должностным лицом;

2) получить письменное разрешение руководителя для установления или продолжения (для существующих клиентов) деловых отношений с публичным должностным лицом, а также при совершении публичным должностным лицом разовой операции на сумму, требующую проведения надлежащей проверки;

3) установить источник происхождения денежных средств и иного имущества публичного должностного лица;

4) проводить постоянный и углубленный мониторинг деловых отношений, в том числе операций (сделок), осуществляемых публичным должностным лицом, в порядке, установленном для клиентов высокого риска;

5) на постоянной основе обновлять имеющуюся в распоряжении информацию о публичных должностных лицах.

Платежная организация/оператор платежной системы должны

применить вышеуказанные меры также в отношении членов семьи и близких лиц (близкие родственники, деловые партнеры и официальные представители) иностранного публичного должностного лица.»;

40) дополнить пунктом 38-1 следующего содержания:

«38-1. Меры, указанные в подпунктах 2, 3, 4 и 5 пункта 38 настоящего Положения, применяются также в отношении национальных публичных должностных лиц и публичных должностных лиц международных организаций, а также их семей и близких лиц в случае определения высокого риска деловых отношений с такими лицами.»;

41) дополнить пунктом 38-2 следующего содержания:

«38-2. При выявлении национальных публичных должностных лиц платежная организация фиксирует полученные сведения в электронном формате, согласно форме анкеты публичного должностного лица, установленной органом финансовой разведки.»;

42) в пункте 39:

- подпункт 1 после слов «агента/веб-кассе» дополнить словами «/ электронном кошельке»;

- в тексте на официальном языке в абзаце втором подпункта 1 слово «отчеств» заменить словами «отчества (отчество при наличии)»;

- абзац третий подпункта 1 изложить в следующей редакции:

«- номера счета отправителя, если при осуществлении платежа использовался счет, если при осуществлении операции использовался электронный кошелек/карта – идентификационный номер электронного кошелька/ номер карты в соответствии с требованиями по безопасности платежной системы;»;

- в подпункте 3 слова «и Перечне лиц, групп, организаций, в отношении которых имеются сведения об их участии в легализации (отмывании) преступных доходов;» исключить;

- подпункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) замораживать платеж в платежной системе в соответствии с законодательством Кыргызской Республики либо приостанавливать платеж и в течение установленного законодательством срока сообщать об этом в орган финансовой разведки в случае наличия отправителя и (или) получателя платежа в Санкционных перечнях;»;

- в подпункте 5 слова «пяти часов» заменить словами

«установленного законодательством Кыргызской Республики срока»;

- в абзаце втором подпункта 5 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

43) в пункте 40 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

44) в пункте 41 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

45) в пункте 42:

- в абзаце третьем и пятом слово «Правительством» заменить словами «Кабинетом Министров»;

- в абзаце четвертом слова «террористической или экстремистской деятельности, а также за финансирование такой деятельности» заменить словами «террористической деятельности, экстремистской деятельности, распространения оружия массового уничтожения, создания и руководства организованной группы или преступного сообщества для совершения преступлений или участия в данной группе или сообществе или оказание иного содействия данной группе или сообществу, а также за финансирование такой преступной деятельности»;

- абзац пятый после слов «платежи с наличными» дополнить словами «и безналичными»;

46) в пункте 43 слово «террористической» заменить словом «преступной»;

47) в пункте 44:

- в абзаце первом аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- в абзаце первом слова «Правительства Кыргызской Республики от 25 декабря 2018 года № 606» заменить словами «Кабинета Министров Кыргызской Республики от 14 ноября 2025 года № 739»;

48) дополнить пунктами 44-1 и 44-2 следующего содержания:

«44-1. Если платежная организация/оператор платежных систем не в состоянии применить соответствующие меры надлежащей проверки, они не должны вступать в деловые отношения и осуществлять операцию или прекратить деловые отношения.

Платежная организация/оператор платежных систем обязаны направить соответствующее сообщение в орган финансовой разведки в порядке и в течение срока, установленных законодательством в сфере ПФПД/ЛПД.

44-2. В случае если платежная организация/оператор платежных систем убеждены в том, что проведение надлежащей проверки клиента приведет к разглашению информации о возникших подозрениях, платежная организация/оператор платежных систем не принимают меры надлежащей проверки клиента, приостанавливают подозрительную операцию (сделку) и направляют сообщение о подозрительной операции (сделке) в орган финансовой разведки в порядке и в течение срока, установленных законодательством в сфере ПФПД/ЛПД.»;

49) в пункте 45 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

50) пункт 46 изложить в следующей редакции:

«46. Платежные организации/операторы платежных систем обязаны хранить все необходимые записи об операциях, как внутренних, так и международных, по меньшей мере в течение пяти лет после проведения операции.

Платежные организации/операторы платежных систем обязаны хранить все записи, полученные в результате применения мер надлежащей проверки клиента, клиентские файлы и деловую переписку, результаты любого проведенного анализа, в течение, по крайней мере, пяти лет после прекращения деловых отношений или после даты проведения разовой операции.

Записи об операциях должны быть достаточными для того, чтобы позволить восстановление отдельных операций, чтобы при необходимости служить доказательством при судебном преследовании преступной деятельности.

Платежные организации/операторы платежных систем обязаны обеспечить оперативное предоставление всей информации о надлежащей проверке клиента и записей об операциях клиентов Национальному банку, уполномоченному органу финансовой разведки и правоохранительным органом в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

51) в пункте 47 слово «террористической» заменить словом «преступной», слово «Правительстве» заменить словами «Кабинете Министров».

12. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления надзора (оверсайта) за платежной системой Кыргызской Республики» от 13 октября 2021 года № 2021-П-14/56-1-(ПС) следующее изменение:

В Правилах осуществления надзора (оверсайта) за платежной системой Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) в Приложении 10:

- в подпункте 7.13 пункта 7 аббревиатуру «ФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

- в подпункте 6 пункта 6 аббревиатуру «ФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД.».

13. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике» от 20 апреля 2022 года № 2022-П-14/25-3-(ПС) следующие изменения:

В Положении «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в пункте 37:

- в абзаце первом слово «террористической» заменить словом «преступной»;

- в абзацах первом и втором аббревиатуру «ПФТД/ЛПД» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД»;

2) в пункте 51 слово «террористической» заменить словом «преступной», аббревиатуру «ПФТД/ЛПД,» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД,»;

3) в подпункте 5 пункта 109 слово «терроризма» заменить словом «преступной»;

4) пункт 122 изложить в следующей редакции:

«122. В целях обеспечения учета распространяемых и погашаемых международных электронных денег, предоставления достоверных статистических данных и отчетности в Национальный банк, надлежащего контроля и мониторинга, в том числе наличия эффективных инструментов мониторинга в целях противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов, оператор международной системы электронных денег/эмитент международных электронных денег должны предоставить агенту/субагенту международной системы электронных денег (далее – агент МСЭД) соответствующие возможности, права доступа в системе международных электронных денег.»;

14. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О регулировании доступа к финансовым услугам через финансовые платформы (маркетплейс) с использованием открытых программных интерфейсов в Кыргызской Республике» от 2 июня 2022 года № 2022-П-14/35-3(НПА) следующее изменение:

В Положении «О регулировании доступа к финансовым услугам через финансовые платформы (маркетплейс) с использованием открытых программных интерфейсов в Кыргызской Республике», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- в абзаце седьмом пункта 6 слова «О противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» (далее – ПФТД/ЛПД)» заменить словами «О противодействии финансированию преступной деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов» (далее – ПФПД/ЛПД)».

15. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Порядка предоставления услуг, связанных с виртуальными активами» от 3 февраля 2023 года № 2023-П-14/8-2-(НПА) следующие изменения:

в Порядке предоставления услуг, связанных с виртуальными активами, утвержденном вышеуказанным постановлением:

1) в абзаце девятом пункта 12 слова «легализации (отмывания) преступных доходов, финансирования террористической деятельности и финансирования распространения оружия массового уничтожения» заменить словами «финансирования преступной деятельности и легализации (отмывания) преступных доходов»;

2) в пункте 27 слова «противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов (далее – ПФТД/ЛПД).» заменить словами «противодействия финансированию преступной деятельности и легализации (отмывания) преступных доходов (далее – ПФПД/ЛПД).»;

3) в пунктах 31, 32, 33, 34, 43 и 44 аббревиатуру «ПФТД/ЛПД.» заменить аббревиатурой «ПФПД/ЛПД.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 29 декабря 2025 года
№ 2025-П-17/71-2-(НПА)**

О минимальном размере уставного и собственного (регулятивного) капиталов коммерческих банков

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» и статьей 21 Закона Кыргызской Республики «О банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Установить минимальный размер уставного капитала для вновь создаваемых коммерческих банков (включая требование к капиталу филиалов иностранных банков) в размере не менее 3,0 млрд сомов.

2. Установить для действующих коммерческих банков минимальный размер уставного капитала:

- до 30 июня 2026 года – 800,0 млн сомов;
- с 1 июля 2026 года – 1,0 млрд сомов;
- с 1 июля 2027 года – 1,5 млрд сомов;
- с 1 июля 2028 года – 2,0 млрд сомов;
- с 1 июля 2029 года – 2,5 млрд сомов;
- с 1 июля 2030 года – 3,0 млрд сомов.

3. Установить для действующих системно значимых коммерческих банков минимальный размер уставного капитала в размере не менее 8,0 млрд сомов с 1 июля 2027 года.

4. Установить, что в случае определения банка системно значимым банк в течение одного года со дня уведомления Национальным банком Кыргызской Республики о соответствии критериям системной значимости должен довести размер уставного капитала до установленного размера, предусмотренного пунктом 3 настоящего постановления.

5. Установить экономический норматив по минимальному размеру собственного (регулятивного) капитала для вновь создаваемых банков (включая филиалы иностранных банков) в размере не менее минимального размера уставного капитала, установленного для вновь создаваемых банков, согласно пункту 1 настоящего постановления, и действующих коммерческих банков согласно пунктам 2 и 3 настоящего постановления.

При этом в случае определения банка системно значимым собственный (регулятивный) капитал такого банка должен быть доведен до размера, установленного пунктом 3 настоящего постановления, в течение 3 (трех) месяцев со дня уведомления банка Национальным банком Кыргызской Республики о соответствии критериям системной значимости.

6. Лица, получившие разрешение Национального банка Кыргызской Республики на учреждение банка на дату принятия настоящего постановления, до получения лицензии на право проведения банковских операций должны довести размер уставного капитала учреждаемого банка до соответствующего размера, указанного в пункте 2 настоящего постановления.

7. Лица, обратившиеся в Национальный банк Кыргызской Республики с ходатайством о выдаче разрешения на учреждение банка после даты принятия настоящего постановления, должны формировать уставный капитал в размере, предусмотренном пунктом 1 настоящего постановления.

8. Признать утратившим силу постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О минимальном размере уставного и собственного (регулятивного) капиталов коммерческих банков» от 15 марта 2023 года № 2023-П-17/16-4-(НПА).

9. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

10. Настоящее постановление вступает в силу с 1 января 2026 года.

11. Управлению лицензирования в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана» и коммерческих банков.

12. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений, Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

13. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление лицензирования.

Председатель

М. Тургунбаев

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫ



ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

**Постановление Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 29 декабря 2025 года
№ 2025-П-12/71-3-(НПА)**

**О внесении изменений
в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

В соответствии со статьями 5, 9 и 64 конституционного Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагается):

1) «О Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года №4/2;

2) «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года №25/3;

3) «Об утверждении Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года №24/11;

4) «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года №45/1;

5) «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 28 февраля 2024 года №2024-П-12/8-3-(НПА).

2. Юридическому управлению:

- со дня получения соответствующих документов в течение 3 (трех) рабочих дней опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу с 1 апреля 2026 года.

4. Управлению методологии надзора в течение 3 (трех) рабочих дней со дня официального опубликования довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых организаций, ОАО «Гарантийный фонд», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций».

5. Отделу «Секретариат Правления» в течение 3 (трех) рабочих дней довести настоящее постановление до сведения управления надзора за небанковскими организациями, областных управлений и Представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего управление методологии надзора.

Председатель

М. Тургунбаев

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 29 декабря 2025 года
№ 2025-П-12/71-3-(НПА)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О «Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики» от 19 февраля 2003 года № 4/2 следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) пункт 1.8 изложить в следующей редакции:

«1.8. МФО должны осуществлять бухгалтерский учет своих операций и формировать финансовую отчетность в соответствии с требованиями нормативных правовых актов Национального банка.»;

2) в пункте 2.1:

- абзац восьмой дополнить предложением третьим следующего содержания:

«Данное ограничение не распространяется на кредиты, выданные в рамках реализации прочей собственности МФК, преобразованной из коммерческого банка.»;

- дополнить подпунктом 2.1.2 следующего содержания:

«2.1.2. Микрофинансовые компании, не осуществляющих прием вкладов, обязаны соблюдать экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком, включая:

- минимальный размер оплаченного уставного капитала;
- норматив минимального собственного капитала;
- максимальный совокупный размер микрокредита;

- максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц;
- максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства);
- максимальный размер выпуска долговых ценных бумаг.»;

3) в пункте 2.3:

- подпункт 2.3.1 изложить в следующей редакции:

«2.3.1. Расчет собственного капитала МФК (на дату оценки) производится на основе следующих показателей:

- простые акции;
- привилегированные акции;
- капитала, внесенного сверх номинала;
- дополнительного капитала, внесенного физическими и юридическими лицами;
- резервов для будущих потребностей;
- бессрочного субординированного долга.

Под бессрчным субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не имеет сроков погашения, не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов, и требования по которому в случае ликвидации МФК погашаются в последнюю очередь после удовлетворения всех требований со стороны кредиторов, но до расчетов с акционерами МФК. МФК должна при любых обстоятельствах обладать полным правом по отмене выплаты процентных платежей по субординированному долгу. Бессрчный субординированный долг может быть погашен по инициативе МФК только после минимального срока, составляющего не менее пяти лет, после получения предварительного разрешения Национального банка, а также если погашение не приведет к нарушению нормативов.

- нераспределенной прибыли/убытков прошлых лет;

- убытков текущего года;

- за минусом инвестиций в капитал (акции, долевое участие) других микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков.

При этом под инвестициями в капитал (акции, долевое участие) понимается остаток фактически вложенных средств в капитал микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков.»;

- абзац шестой подпункта 2.3.2 изложить в следующей редакции:

«УК - минимальный уставный капитал, установленный постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» от 5 октября 2022 года № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) для вновь открываемых и действующих МФК, не осуществляющих прием вкладов, соответственно.»;

4) подпункт 2.4.1 пункта 2.4 изложить в следующей редакции:

«2.4.1. МФК вправе осуществлять инвестиции только в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки.»;

5) пункт 2.4-5 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Данное ограничение, а также его значение, может устанавливаться индивидуально для конкретной МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»;

6) абзацы шестой и седьмой подпункта 2.5.1 пункта 2.5 изложить в следующей редакции:

«- о размере средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров) - физических лиц, условий заимствований в разрезе учредителей (акционеров) (размер, срок, ставка, валюта займа и др.)»

- о размере средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров) - юридических лиц, условий заимствований в разрезе учредителей (акционеров) - юридических лиц (размер, срок, ставка, валюта займа и др.).»;

7) пункт 2.7 изложить в следующей редакции:

«2.7. Для расчета суммы дивидендов МФК должна использовать наименьшую из величин чистой прибыли, рассчитанных в соответствии

с Международными стандартами финансовой отчётности (далее – МСФО) и требованиями Национального банка.

В случае наличия одной из нижеследующих угроз стабильности деятельности МФК, Национальный банк может ограничить выплату дивидендов МФК, если:

1) это приведет к нарушению экономических нормативов и ограничений, установленных Национальным банком;

2) МФК не соблюдает экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком;

3) при наличии убытков прошлых лет или за отчетный год;

4) не исполнено предписание/требование Национального банка по доначислению резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

5) имеется неисполненное требование Национального банка, направленное в качестве меры воздействия.»;

8) в пункте 4.2:

- в абзаце первом после слова «нормативы» дополнить словами «и ограничения»;

- абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«- адекватность (достаточность) собственного капитала;»

- дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«- адекватность (достаточность) суммарного капитала;»;

- абзацы двенадцатый и тринадцатый изложить в следующей редакции:

«- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц;

- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц;»;

- дополнить абзацем следующего содержания:

«- максимальный размер выпуска долговых ценных бумаг.»;

9) абзац четвертый подпункта 5.2.2 пункта 5.2 изложить в следующей редакции:

«УК - минимальный уставный капитал, установленный

постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» от 5 октября 2022 года № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) для вновь открываемых и действующих МФК, привлекающих вклады, соответственно.»;

10) в пункте 5.3:

- в абзаце первом и в подпунктах 5.3.1 и 5.3.2 слова «капитала» заменить словами «собственного капитала»;

- в подпункте 5.3.2 абзацы третий и четвертый изложить в следующей редакции:

«СК - собственный капитал МФК на дату оценки (в соответствии с пунктом 2.3.1 настоящих Правил).

СА - сумма балансовых активов на дату оценки за минусом суммы депозитов, размещенных в коммерческих банках в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков, а также нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг.»;

11) дополнить пунктом 5.3-1 следующего содержания:

«5.3-1. Суммарный капитал МФК (на дату оценки) определяется как сумма следующих показателей:

- собственный капитал;
- прибыль текущего года (прибыль после налогообложения, полученная в текущем году);
- общие резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков по кредитам;
- общие резервы на покрытие потенциальных потерь и убытков по другим активам;
- резерв по переоценке основных средств;
- резерв по переоценке ценных бумаг;
- субординированный долг.

Под субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов и требования, по которому в случае ликвидации МФК погашаются в последнюю очередь после

удовлетворения всех требований со стороны кредиторов, но до расчетов с акционерами МФК. Кредитор не имеет каких-либо прав на досрочное погашение будущих запланированных платежей (процентного дохода или основной суммы по субординированному кредиту/займу), за исключением случаев банкротства и ликвидации. Минимальный срок погашения должен составлять не менее 5 (пяти) лет. Амортизация субординированного долга осуществляется на основе метода равномерных отчислений за оставшиеся пять лет до наступления срока погашения. Субординированный долг может быть погашен только после минимального срока, составляющего не менее 5 (пяти) лет, после получения предварительного разрешения Национального банка, а также если погашение не приведет к нарушению нормативов.

5.3-1.1. Адекватность (достаточность) суммарного капитала.

5.3-1.1. Значение норматива адекватности (достаточности) суммарного капитала M2 необходимо поддерживать на уровне не менее 9%.

5.3-1.2. Норматив адекватности суммарного капитала МФК определяется по формуле:

$M2 = \text{СумК} / \text{СА} * 100\%$, где:

СумК - суммарный капитал МФК на дату оценки, рассчитанный в соответствии с пунктом 5.3-1.;

СА -сумма балансовых активов на дату оценки за минусом суммы депозитов, размещенных в коммерческих банках в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков, а также нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг.

12) в пункте 5.4:

- абзац пятый подпункта 5.4.2 изложить в следующей редакции:

«Для МФК, занимающихся оптовым кредитованием, максимальный совокупный размер микрокредита, выдаваемый одному и тому же лицу, не должен превышать 20 процентов от размера собственного капитала.»;

- в подпункте 5.4.3:

- в версии на официальном языке в абзаце пятом слова «не возврат» заменить словом «невозврат»;

- в абзаце шестом слово «залоговое» исключить;

13) в абзаце втором подпункта 5.5.3 пункта 5.5 слово «наступивших» исключить;

14) пункт 5.6 дополнить подпунктом 5.6.2-1 следующего содержания:

«5.6.2-1. Норматив максимального размера риска по срочным депозитам физических лиц и прочим обязательствам перед физическими лицами (М5.1) рассчитывается по формуле:

$$M5.1 = \text{СумК} / \text{СДФЛ} * 100\%, \text{ где:}$$

СумК - суммарный капитал МФК;

СДФЛ - сумма срочных депозитов и прочих обязательств перед физическими лицами, включая сберегательные (депозитные) сертификаты, облигации и др.

Данный норматив, а также его значение может устанавливаться индивидуально для конкретного МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»;

15) в подпунктах 5.7.1 и 5.7.2 пункта 5.7 слова «О требованиях к операциям микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, с аффилированными и связанными лицами микрофинансовой компании» заменить словами «О требованиях к операциям микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, с аффилированными и связанными с микрофинансовой компанией и жилищно-сберегательной кредитной компанией лицами», утвержденной постановлением Правления Национального банка от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25-6-(НПА)»;

16) пункт 5.13 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Данное ограничение, а также его значение может устанавливаться индивидуально для конкретной МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»;

17) пункт 6.8 изложить в следующей редакции:

«6.8. Для расчета суммы дивидендов МФК должна использовать наименьшую из величин чистой прибыли, рассчитанных в соответствии с МСФО и требованиями Национального банка.

МФК обязана получить разрешение Национального банка на выплату дивидендов акционерам МФК. Документы для получения разрешения Национального банка на выплату дивидендов должны быть предоставлены в Национальный банк не позднее десяти рабочих дней до проведения общего собрания акционеров МФК. К документам должны быть приложены планы МФК по срокам выплаты дивидендов, показатели чистой прибыли, рассчитанные в соответствии с МСФО и требованиями Национального банка, и расчеты по соблюдению экономических нормативов после выплаты дивидендов.

Национальный банк может ограничить выплату дивидендов МФК в случае наличия одной из нижеследующих угроз стабильности деятельности МФК:

1) это приведет к нарушению экономических нормативов и ограничений, установленных Национальным банком;

2) МФК не соблюдает экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком;

3) при наличии убытков прошлых лет или за отчетный год;

4) не исполнено предписание/требование Национального банка по доначислению резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

5) имеется неисполненное требование Национального банка, направленное в качестве меры воздействия.»;

18) пункт 7.6 изложить в следующей редакции:

«7.6. Для МКК, занимающихся оптовым кредитованием (апексные институты) и имеющих обязательства перед кредиторами (в том числе ФКО), установить норматив адекватности (достаточности) собственного капитала.

Значение норматива адекватности (достаточности) собственного капитала М2 необходимо поддерживать на уровне не менее 8%.

Норматив адекватности (достаточности) собственного капитала определяется по формуле:

$M2 = CK / CA * 100\%$, где:

СК - собственный капитал МКК на дату оценки (в соответствии с пунктом 7.7 настоящих Правил);

СА - сумма балансовых активов на дату оценки за минусом суммы депозитов, размещенных в финансово-кредитных организациях в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков, а также нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг.»;

19) в пункте 7.7:

- дополнить абзацами шестым и седьмым следующих содержаний:
«- бессрочного субординированного долга.

Под бессрчным субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не имеет сроков погашения, не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов, и требования, по которому в случае ликвидации МКК погашаются в последнюю очередь после удовлетворения всех требований со стороны кредиторов, но до расчетов с акционерами/участниками МКК. МКК должна при любых обстоятельствах обладать полным правом по отмене выплаты процентных платежей по субординированному долгу. Бессрчный субординированный долг может быть погашен по инициативе МКК только после минимального срока, составляющего не менее пяти лет, после получения предварительного разрешения Национального банка, а также если погашение не приведет к нарушению нормативов.»;

- абзац шестой подпункта 7.7.1 изложить в следующей редакции:

«УК - минимальный уставный капитал, установленный постановлением Правления Национального банка «О минимальном размере уставного капитала небанковских финансово-кредитных организаций» от 5 октября 2022 года № 2022-П-33/61-2-(НФКУ) для вновь открываемых и действующих МКК, соответственно.»;

20) в подпункте 7.8.1 пункта 7.8:

- слова «500 тыс. сомов» заменить на «1 млн. сомов», слова «100 тыс. сомов» заменить на «200 тыс. сомов», слова «20 и» заменить на «10 и»;

21) дополнить пунктами 7.8-1 и 7.8-2 следующего содержания:

«7.8-1. МКК и МКА вправе осуществлять инвестиции только в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки.

Максимальный совокупный размер инвестиций МКК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по лизингу и факторингу, кредиты и любые другие подобные финансовые вложения) в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки, не должен превышать 30% от размера собственного капитала МКК и определяется по формуле:

$СИ / СК * 100\% \leq 30\%$, где:

СИ - совокупный размер инвестиций МКК на дату оценки;

СК - собственный капитал МКК на дату оценки в соответствии с пунктом 7.7. настоящих Правил.

При расчете данного норматива учитываются кредиты, предоставленные микрофинансовым организациям, лизинговым компаниям и банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МКК.

При расчете данного норматива в совокупный размер инвестиций не включаются инвестиции в капитал банка, осуществленные:

- МФО до 1 апреля 2026 года;
- МФО, получившей разрешение Национального банка на учреждение банка до 1 апреля 2026 года.

Настоящий норматив не распространяется на МКК, занимающиеся оптовым кредитованием.

7.8-2. МКК/МКА должны производить мониторинг соблюдения экономических нормативов и требований Национального банка на периодической основе в соответствии с требованиями внутренних нормативных документов.

МКК/МКА должны предоставлять в Национальный банк информацию об исполнении экономических нормативов и ограничений в рамках периодической регулятивной отчетности.

Проверка соблюдения экономических нормативов и ограничений, установленных для МКК/МКА, может производиться Национальным банком по состоянию на любую дату.»;

22) дополнить пунктом 7.9-1 следующего содержания:

«7.9-1. Для расчета суммы дивидендов МКК должна использовать наименьшую из величин чистой прибыли, рассчитанных в соответствии с МСФО и требованиями Национального банка.»;

23) пункт 7.10 изложить в следующей редакции:

«7.10. В случае если МКК имеет обязательства перед третьими лицами, а также в случае наличия одной из нижеследующих угроз стабильности деятельности МКК, Национальный банк может запретить или ограничить выплату дивидендов/распределения прибыли МКК, если:

1) это приведет к нарушению экономических нормативов и ограничений, установленных Национальным банком;

2) МКК не соблюдает экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком;

3) при наличии убытков прошлых лет или за отчетный год;

4) не исполнено предписание/требование Национального банка по доначислению резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

5) имеется неисполненное требование Национального банка, направленное в качестве меры воздействия.

Примечание: под обязательством перед третьими лицами понимаются обязательства МКК перед несвязанными с МКК юридическими и физическими лицами.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года №25/3 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании», утвержденному вышеуказанным постановлением:

1) в разделе 1 Регулятивный отчет о финансовом состоянии:

- подраздел А. Активы изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	А. АКТИВЫ		
1	Денежные средства		
1.1	в том числе в иностранной валюте		
2	Счет в НБКР		
3	Расчетные счета в других банках и финансово-кредитных организациях		
4	Депозиты в других банках и финансово-кредитных организациях		
4.1	в том числе депозиты, размещенные в ФКО в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков		
5	Ценные бумаги		
5.1	в том числе негосударственные долговые ценные бумаги		
6	Кредиты финансово-кредитным организациям		
	в т.ч.: а) факторинговые операции		
	б) кредиты МФО/лизинговым компаниям/банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МФК		
7	Кредиты и финансовая аренда клиентам		
	в т.ч. факторинговые операции		
8	МИНУС: Специальный резерв на покрытие потенциальных кредитных и лизинговых потерь и убытков		
9	Чистые кредиты и финансовая аренда, лизинг (стр.6-стр.8)		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
10	Основные средства, в т.ч.:		
	а) земля и здания		
	б) прочие основные средства		
11	Нематериальные активы, в т.ч.:		
11.1	Нематериальные активы, связанные с техническими и программными продуктами, направленные на увеличение количества клиентов и охвата услуг		
12	Отчужденные активы		
	а) недвижимость ссудозаемщика, принятая в погашение актива		
	б) прочая собственность ссудозаемщика, принятая в погашение актива		
13	Капиталовложения в неконсолидированные компании		
14	Прочие активы		
	а) Начисленные проценты к получению		
	б) выплаченная предоплата		
	в) невыясненные дебиторские суммы		
	г) другие прочие активы		
	д) МИНУС: Резерв на покрытие возможных убытков и потерь на прочие активы		
15	ВСЕГО: АКТИВЫ		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

- подраздел В-2. Отчет об операциях, осуществляемых по ИПФ изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

В-2. Отчет об операциях, осуществляемых по ИПФ

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	А. АКТИВЫ		
1	Счет в Национальном банке		
2	Расчетные счета в других банках и ФКО		
3	Счета (депозитные) в других банках и ФКО:		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору кард		
3.1	в том числе депозиты, размещенные в коммерческих банках в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков		
4	Ценные бумаги		
4.1	в том числе негосударственные долговые ценные бумаги		
5	Финансирование, предоставленное банкам и ФКО:		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		
	з) финансирования МФО/лизинговым компаниям/банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МФК		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
6	Финансирование, предоставленное другим клиентам		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		
	з) по договору истиснаа		
7	МИНУС: Специальный РППУ		
8	Чистое финансирование (ст.5+ст.6-7ст)		
9	Активы/инвентарь для последующей передачи клиентам:		
	а) недвижимое имущество		
	б) движимое имущество		
10	Прочая собственность		
	а) недвижимость клиента, принятая в погашение полученного финансирования		
	б) прочая собственность клиента, принятая в погашение предоставленного финансирования		
11	Прочие активы		
12	ВСЕГО АКТИВЫ		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

- подраздел Б. Обязательства изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	Б. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
16	Срочные депозиты юридических лиц		
17	Срочные депозиты физических лиц		
18	Полученные кредиты и займы:		
	а) от банков КР		
	б) от других ФКО КР		
	в) от международных финансовых организаций и доноров		
	г) от международных ФКО		
	д) от органов государственной власти		
	е) от учредителей (акционеров) - физических лиц		
	ж) от учредителей (акционеров) - юридических лиц		
	з) от других юридических лиц.		
19	Условные гранты		
20	Долговые ценные бумаги		
21	Субординированные долговые обязательства, в т.ч.:		
	Субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала		
	Субординированный долг, включаемый в расчет суммарного капитала		
	Прочие субординированный долг		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
22	Прочие обязательства		
	а) Начисленные проценты к выплате		
	б) Налоги к уплате		
	в) Дивиденды к выплате		
	г) Прочие		
23	ВСЕГО: ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

- подраздел В-2. Отчет об операциях, осуществляемых по ИПФ изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

В-2. Отчет об операциях, осуществляемых по ИПФ

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	Б. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
13	Срочные депозиты юридических лиц		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
14	Срочные депозиты физических лиц		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
15	Полученное финансирование		
	а) от банков КР		
	б) от других ФКО КР		
	в) от международных финансовых организаций и доноров		
	г) от международных ФКО		
	д) от органов государственной власти		
	е) средства, заимствованные от учредителей (акционеров) - физических лиц		
	ж) средства, заимствованные от учредителей (акционеров) - юридических лиц		
	з) средства, заимствованные от других юридических лиц		
17	Условные гранты		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
17	Субординированные долговые обязательства, в т.ч.:		
	а) субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала		
	б) субординированный долг, включаемый в расчет суммарного капитала		
	в) прочие субординированный долг		
18	Прочие обязательства		
19	ВСЕГО: ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

- подраздел В Капитал изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	В. КАПИТАЛ		
24	Акционерный капитал:		
	а) Простые акции (полностью оплаченный уставный капитал)		
	б) Привилегированные акции		
	в) Капитал, внесенный сверх номинала		
	в-1) Дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами		
	г) Нераспределенная прибыль (убытки):		
	г1) прибыль (убытки) прошлых периодов		
	г2) прибыль (убытки) текущего года		
	д) резервы на будущие потребности		
25	Общие Резервы, в том числе:		
	а) резерв по переоценке основных средств		
	б) резерв по переоценке ценных бумаг		
	в) общий РППУ по кредитам и финансовой аренде		
	г) общий РППУ по другим активам		
	д) другие общие резервы		
25-1	Резерв на выравнивание прибыли (РВП)		
25-2	Резерв на покрытие рисков по инвестициям (РВИ)		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
26	Капиталовложения неконсолидированных компаний		
27	ВСЕГО: КАПИТАЛ		
28	ВСЕГО: КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
29	Собственный капитал МФК		
30	Суммарный капитал		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

Примечание:

Для «исламского окна» МФК:

Заемщик – клиент, которому МФК предоставила финансирование в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.

Кредит – денежные средства, предоставляемые клиентам в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования.

Кредитор – лицо, предоставившее денежные средства МФК по исламским принципам банковского дела и финансирования.

Депозит – денежные средства, привлеченные МФК от клиентов по договору мудараба;

- подраздел Г. Расшифровка изложить в следующей редакции:
Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии
Г. Расшифровка обязательств

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Процентная ставка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
1	Кредиты полученные	2	3	4	5	6	7	8	9
1	а) от банков КР, из них:								
	б) от других ФКО КР, из них:								
	в) от международных финансовых организаций и доноров, из них:								
	г) от международных ФКО, из них:								
	д) от органов государственной власти, из них:								
2	Условные гранты, из них:								
3	Прочие обязательства								

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Процентная ставка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	Условные гранты, из них:								
3	Прочие обязательства								
4	Средства, заимствованные МФК от юридических и физических лиц учредителей (акционеров)								
	а) Средства, заимствованные МФК от учредителей (акционеров) - физических лиц из них:								
5	б) Средства, заимствованные МФК от учредителей(акционеров) - юридических лиц, из них:								
	Средства, заимствованные МФК от других юридических лиц, из них:								

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Процентная ставка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Субординированные долговые обязательства, в т. ч.:								
	а) субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала, из них:								
	б) субординированный долг, включаемый в расчет суммарного капитала, из них:								
	в) прочий субординированный долг, из них:								
	ВСЕГО								

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____
 Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

- подраздел Г. Расшифровка изложить в следующей редакции:
 Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии
 Г. Расшифровка обязательств

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	На какой срок были получены обязательства		Кредитор	Наценка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Финансирование полученное								
	а) от банков КР								
	б) от других ФКО КР								
	в) от международных финансовых организаций и доноров								
	г) от международных ФКО								
2	д) от органов государственной власти								
	Условные гранты								
3	Прочие обязательства								
4	Средства, заимствованные МФК от физических лиц и юридических лиц учредителей (акционеров)								

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	На какой срок были получены обязательства		Кредитор	Наценка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	а) Средства заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц								
	б) Средства заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц								
5	Средства, заимствованные МФК от других юридических лиц								
	Субординированные долговые обязательства, в т.ч.								
6	а) субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала								
	б) субординированный долг, включаемый в расчет суммарного капитала								
	в) прочий субординированный долг								
	ВСЕГО								

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____
 Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

2) в разделе 6:

- подраздел А. Анализ чувствительности активов и обязательств к изменению процентных ставок (ГЭП_АНАЛИЗ)

Обязательства изложить в следующей редакции:

РАЗДЕЛ 6. А. Анализ чувствительности активов и обязательств к изменению процентных ставок (ГЭП_АНАЛИЗ)

Обязательства

тыс. сомов

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	Срочные депозиты физических лиц								
8	Срочные депозиты юридических лиц								
9	Кредиты полученные								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	а) От банков КР								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	б) От других ФКО КР								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	в) От международных финансовых организаций и доноров								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	г) От международных ФКО								
	в т.ч. в иностранной валюте								

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	д) От органов государственной власти								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	е) Обязательства по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	ж) Обязательства по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	Обязательства по средствам, заимствованным МФК от других юридических лиц								
	в т.ч. в иностранной валюте								
10	Другие обязательства, чувствительные к изменениям процентных ставок								
	в т.ч. в иностранной валюте								

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	Всего обязательств, чувствительных к изменениям процентных ставок								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
12	<i>Разрыв</i>								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
13	<i>Кумулятивный разрыв</i>								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

- подраздел А-1. Анализ чувствительности активов и обязательств по ИПФ к изменению ставок доходности (ГЭП-анализ) изложить в следующей редакции:

РАЗДЕЛ 6.

А-1. Анализ чувствительности активов и обязательств по ИПФ к изменению ставок доходности (ГЭП-анализ)

тыс. сомов

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА								
7	Срочные депозиты физических лиц								
8	Срочные депозиты юридических лиц								
9	Финансирование полученное:								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	а) от банков КР;								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	б) от других ФКО КР								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	в) от международных финансовых организаций и доноров								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	г) от международных ФКО								
	в т.ч. в иностранной валюте								

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	д) от органов государственной власти								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
10	Обязательства по средствам, заимствованным МФК от физических и юридических лиц учредителей (акционеров)								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
	а) обязательства по финансированию, предоставленному учредителями (акционерами) – физическими лицами								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
	б) обязательства по финансированию, предоставленному учредителями (акционерами) – юридическими лицами								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
11	Обязательства по средствам, заимствованным МФК от других юридических лиц								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
12	Другие обязательства, чувствительные к изменениям ставок доходности								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
13	Всего обязательств, чувствительных к изменениям ставок доходности								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
14	Разрыв								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
15	Кумулятивный разрыв								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

№	Информация о заемщиках							
	Фамилия заемщика	Группа	Всего: Долг заемщика					
			Кредиты \ ссуды	Процентная ставка	Прочие активы	Процентная ставка	Всего	Просроченные активы (дней)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	ВСЕГО: КРУПНЫЕ АКТИВЫ/ССУДЫ							
12	САМЫЕ КРУПНЫЕ КРЕДИТЫ ОДНОМУ ЗАЕМЩИКУ							
13	МАКСИМАЛЬНЫЙ СОВОКУПНЫЙ РАЗМЕР ФИНАНСИРОВАНИЯ ОДНОМУ ЗАЕМЩИКУ							

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

5) раздел 10 Сведения о соблюдении экономических нормативов изложить в следующей редакции:

Раздел 10. Сведения о соблюдении экономических

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива		Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОРМАТИВЫ ДЛЯ МФК, НЕ ПРИВЛЕКАЮЩИХ ДЕПОЗИТЫ						
Минимальный размер уставного капитала		УК	*100%	0,00	не менее 100%	
		УК (2)*		0,00		
Максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки		СИ	*100%	0,00	не более 30%	
		СК		0,00		
Максимальный совокупный размер микрокредита		МК	*100%	0,00	не более 3%	
		УК		300000,00		
Максимальный совокупный размер микрокредита, выдаваемого одному и тому же лицу, МФК, занимающихся оптовым финансированием		МК	*100%	0,00	не более 20%	
		СК		0,00		
Максимальный совокупный размер финансирования		МК	*100%	300000,00	не более 3%	
		УК				
Норматив минимального размера собственного капитала		СК	*100%	0,00	не менее 100%	
		УК (2)*		0,00		
Максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства)		СИИ	*100%	0,00	не более 80 %	
		СК		0,00		

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОРМАТИВЫ ДЛЯ МФК, ПРИВЛЕКАЮЩИХ ДЕПОЗИТЫ							
Минимальный размер уставного капитала		УК	*100%	0,00		не менее 100%	
		УК (2)*		0,00			
Норматив минимального размера собственного капитала	M1	СК	*100%	0,00		не менее 100%	
		УК (2)*		0,00			
Адекватность (достаточность) собственного капитала	M2	СК	*100%	0,00		не менее 8%	
		СА		0,00			
Адекватность (достаточность) суммарного капитала	M2-1	СумК	*100%	0,00		не менее 9%	
		СА		0,00			
Норматив максимального размера риска на одного заемщика	M3	СЗ	*100%			не более 5%	
		СК					
Максимальный совокупный размер микрокредита, выдаваемого одному и тому же лицу, МФК, занимающихся оптовым финансированием		МК	*100%	0,00		не более 20%	
		СК		0,00			
Норматив ликвидности	M4	ЛА	*100%			не менее 30%	
		ОБ					
Норматив ограничения риска по возврату привлеченных вкладов	M5	К	*100%			не менее 100%	
		В					
Максимальный размер риска по операциям с аффилированными и связанными лицами МФК		СЗ А	*100%			не более 60%	
		СК					

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОРМАТИВЫ ДЛЯ МФК, ПРИВЛЕКАЮЩИХ ДЕПОЗИТЫ							
Совокупная задолженность одного работника МФК по кредитам, предоставленным компанией		СЗС	*100%	0,00		не более 5%	
		СК		0,00			
Максимальный совокупный размер инвестиций в МФО (1), лизинговые компании и банки		СИ	*100%	0,00		не более 30%	
		СК		0,00			
Общий размер инвестиций в негосударственные долговые ценные бумаги		СИЦБ	*100%	0,00		не более 50%	
		СК		0,00			
Максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства)		СИИ	*100%	0,00		не более 20%	
		СК		0,00			

СЗС - совокупная задолженность служащих перед МФК;

СИ - совокупные инвестиции в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;

СИЦБ - совокупные инвестиции в негосударственные долговые ценные бумаги;

СИИ - совокупные инвестиции в имущество (основные средства);

СЗА - совокупная задолженность аффилированных лиц;

СЗ – совокупная задолженность заемщика;

(1) МФО – микрофинансовая организация;

(2) – минимальный уставный капитал, установленный для МФК.

Средние значения за отчетный период	1 месяц	2 месяц	3 месяц	Всего
ЛА - Ликвидные активы				0,00
ОБ - Обязательства				0,00
Норматив М4 = ЛА / ОБ	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства» и Положения «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовой компании» от 27 мая 2009 года №25/3 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрокредитной компании/микрокредитного агентства», утвержденному вышеуказанным постановлением:

1) в разделе 1 Регулятивный отчет о финансовом состоянии изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
1	Наличность		
2	Расчетные счета		
3	Депозиты в банках и ФКО, в т.ч.:		
3.1	Депозиты, размещенные в ФКО в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков		
4	Ценные бумаги		
5	Кредиты ФКО		
	в т.ч. факторинговые операции		
6	Кредиты клиентам		
	в т.ч. факторинговые операции		
7	Финансовая аренда		
8	(Минус) РППУ		
9	Всего чистые кредиты (5+6+7-8)		
10	Инвестиции		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
11	Основные средства		
12	Нематериальные активы, в т.ч.:		
12.1	Нематериальные активы, связанные с техническими и программными продуктами, направленные на увеличение количества клиентов и охвата услуг		
13	Прочая собственность всего (а+б)		
	а) <i>Недвижимость ссудозаемщика, принятая в погашение актива</i>		
	б) <i>Прочие активы ссудозаемщика, принятые в погашение актива</i>		
14	Прочие активы		
15	Всего активы		

Руководитель исполнительного органа _____

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер _____

Ф.И.О.

подпись

М. П;

- в подразделе Отчет об операциях, проводимых по ИПФ изложить следующего содержания:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

Отчет об операциях, проводимых по ИПФ

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	А. АКТИВЫ		
1	Депозиты в других банках и ФКО, в том числе:		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору карт		
1.1	<i>Депозиты, размещенные в ФКО в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков</i>		
2	Ценные бумаги		
3	Финансирование, предоставленное ФКО		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору карт		
4	Финансирование, предоставленное клиентам		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
4	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		
	з) по договору истиснаа		
5	(Минус) РППУ		
6	Всего финансирования (3ст+4ст-5ст)		
7	Активы/инвентарь для последующей передачи клиенту:		
	а) недвижимое имущество		
	б) движимое имущество		
8	Прочая собственность, всего (а+б)		
	а) недвижимость клиента, принятая в погашение полученного финансирования		
	б) прочая собственность клиента, принятая в погашение предоставленного финансирования		
9	Прочие активы		
10	Всего активы		

Руководитель исполнительного органа _____

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер

Ф.И.О.

подпись

М. П;

- подраздел Обязательства и Капитал изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии
Обязательства и Капитал

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
16	Кредиты от банков Кыргызской Республики		
17	Кредиты от других финансово – кредитных организаций Кыргызской Республики		
18	Кредиты от международных финансовых организаций и доноров		
19	Кредиты от международных финансово – кредитных организаций		
20	Обязательства перед государственными органами		
21	Субординированные долговые обязательства, в т.ч:		
	а) субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала		
	б) прочий субординированный долг		
22	Средства, заимствованные МКК от юридических и физических лиц учредителей (акционеров)		
22-1	Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) - физических лиц		
22-2	Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) - юридических лиц		
23	Средства, заимствованные МКК от других юридических лиц		
24	Прочее		
25	Всего обязательства		
26	Уставной капитал (простые акции)		
27	Привилегированные акции		
28	Капитал, внесенный сверх номинала		
28.1	Дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами		

- в подразделе Отчет об операциях, проводимых по ИПФ:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

Отчет об операциях, проводимых по ИПФ

тыс. сомов

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	Б. Обязательства		
1	Финансирование, полученное от банков Кыргызской Республики		
2	Финансирование, полученное от других ФКО Кыргызской Республики		
3	Финансирование, полученное от международных финансовых организаций и доноров		
4	Финансирование, полученное от международных ФКО		
5	Обязательства перед государственными органами власти		
6	Средства, заимствованные МКК от физических и юридических лиц учредителей (акционеров)		
	а) средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц		
	б) средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц		
7	Средства, заимствованные МКК от других юридических лиц		
8	Прочее		
9	Всего обязательства		

Руководитель исполнительного органа _____

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер _____

Ф.И.О.

подпись

М. П;

2) в разделе 6. Раскрытия:
 - подраздел А. Обязательства изложить в следующей редакции:
 Раздел 6. РАСКРЫТИЯ
 А. Обязательства

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Процентная ставка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Кредиты полученные								
	а) от банков и других ФКО								
	б) от международных донорских организаций								
	в) из других источников финансирования								
2	Субординированные долговые обязательства								
3	Средства, заимствованные МКК от физических лиц и юридических лиц учредителей (акционеров)								

тыс. сомов, %

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Процентная ставка	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3-1	Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) - физических лиц								
3-2	Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) - юридических лиц								
4	Средства, заимствованные МКК от других юридических лиц								
5	Прочие								
	ВСЕГО								

Руководитель исполнительного органа

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер

Ф.И.О.

подпись

М. П.;

подраздел А-1 Обязательства, принятые по ИПФ изложить в следующей редакции:

Раздел 6. Раскрытия

А-1. Обязательства, принятые по ИПФ

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	На какой срок были получены обязательства		Кредитор	Наценка / доход в %	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Финансирование полученное								
	а) от банков КР								
	б) от других ФКО КР								
	в) от международных финансовых организаций и доноров								
	г) от международных ФКО								
2	д) от органов государственной власти								
	Условные гранты								
3	Прочие обязательства								
	Средства, заимствованные МКК от физических и юридических лиц учредителей (акционеров)								

тыс. сомов, %

№	Наименование статьи	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	На какой срок были получены обязательства		Кредитор	Наценка / доход в %	Валюта	Условие
				Мин.	Макс.				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	а) Средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц								
	б) Средства заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц								
5	Средства, заимствованные МКК от других юридических лиц								
	ВСЕГО								

Руководитель исполнительного органа

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер

Ф.И.О.

подпись

М. П.;

- в подразделе Б. Информация по условиям кредитования изложить в следующей редакции:

Раздел 6. РАСКРЫТИЯ

Б.Информация по условиям кредитования

тыс. сомов, %

№	Название продукта	Сумма кредита на одного клиента		Сроки		Процентная ставка в месяц		Метод начисления	
		мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	на остаток	на начальный баланс
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Групповое кредитование без залога								
2	Групповое кредитование под залог								
3	Индивидуальное кредитование без залога								
4	Индивидуальное кредитование под залог								
5	другие								
6	ВСЕГО								
7	Самый крупный кредит на одного клиента								
8	Самый крупный кредит по финансовой аренде (лизингу)								

Руководитель исполнительного органа _____

Ф.И.О. _____ подпись _____

Главный бухгалтер

Ф.И.О. _____ подпись _____

М. П;

- подраздел Б-1. Информация по условиям финансирования по ИПФ дополнить строкой следующего содержания:

Раздел 6. РАСКРЫТИЯ

Б-1. Информация по условиям финансирования по ИПФ

тыс. сомов, %

№	Название продукта	Сумма финансирования на одного клиента		Сроки		Наценка / доход, в %		Метод начисления	
		мин.	макс.	мин.	макс.	мин.	макс.	на остаток	на начальный баланс
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Групповое финансирование без залога								
2	Групповое финансирование под залог								
3	Индивидуальное финансирование без залога								
4	Индивидуальное финансирование под залог								
5	Другие								
	ВСЕГО								
6	Самое крупное финансирование на одного клиента								

Руководитель исполнительного органа _____
Ф.И.О. _____ подпись _____

Главный бухгалтер _____
Ф.И.О. _____ подпись _____
М. П;

3) раздел 7. Сведения о соблюдении экономических нормативов изложить в следующей редакции:

Раздел 7. Сведения о соблюдении экономических нормативов

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОРМАТИВЫ ДЛЯ МКК							
Норматив адекватности собственного капитала МКК (1)*	M2	СК	*100%			не менее 8%	
		СА					
Норматив минимального размера собственного капитала МКК		СК	*100%			не менее 100%	
		УК (2)*					
Максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки		СИ	*100%			не более 30%	
		СК					
Максимальный совокупный размер микрокредита, выдаваемый одному и тому же лицу		МК	*100%	0,00		не более 10%	
		УК		50000			
Максимальный совокупный размер финансирования, выдаваемого одному и тому же лицу		МК	*100%	0,00		не более 10%	
		УК		50000			

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
Максимальный совокупный размер микрокредита по финансовой аренде (лизингу)		МФА(МЛ)	*100%	0,00		не более 10%	
		СК					
Максимальный совокупный размер микрокредита, выдаваемый одному и тому же заемщику (1)*		МК	*100%	#ЗНАЧ!		не более 20%	
		СК		#ЗНАЧ!			

1 - данный норматив распространяется на МКК, занимающиеся оптовым кредитованием (апексные институты)

2 - минимальный уставный капитал, установленный для МКК

Руководитель исполнительного органа _____
Ф.И.О. _____ подпись _____

Главный бухгалтер _____
Ф.И.О. _____ подпись _____
М. П;

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования» от 30 мая 2014 года №24/11 следующие изменения:

в Правилах регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, утвержденных вышеуказанным постановлением:

1) абзац пятый пункта 9 дополнить предложением следующего содержания:

«Данное ограничение не распространяется на финансирование, выданное в рамках реализации прочей собственности МФК, преобразованной из коммерческого банка.»;

2) пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Расчет собственного капитала МФК (на дату оценки) производится на основе следующих показателей:

- простые акции;
- привилегированные акции;
- капитала, внесенного сверх номинала;
- дополнительного капитала, внесенного физическими и юридическими лицами;
- резервов для будущих потребностей;
- бессрочного субординированного долга;

Под бессрчным субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не имеет сроков погашения, не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов, и требования, по которому в случае ликвидации МФК погашаются в последнюю очередь после удовлетворения всех требований со стороны кредиторов, но до расчетов с акционерами МФК. МФК должна при любых обстоятельствах обладать полным правом по отмене выплаты доходности по субординированному долгу. Бессрчный субординированный долг может быть погашен по инициативе МФК только после минимального срока, составляющего не менее пяти лет, после получения предварительного разрешения

Национального банка, а также если погашение не приведет к нарушению нормативов.

- нераспределенной прибыли/убытков прошлых лет;
- убытков текущего года;
- за минусом инвестиций в капитал (акции, долевое участие) других МФО, лизинговых компаний и банков.

При этом под инвестициями в капитал (акции, долевое участие) понимается остаток фактически вложенных средств в капитал МФО, лизинговых компаний и банков.»;

3) в абзаце пятом пункта 12-1 слово «создаваемых» заменить словами «создаваемых и действующих»;

4) абзац первый пункта 13 изложить в следующей редакции:

«13. МФК вправе осуществлять инвестиции в капитал МФО, лизинговых компаний и банков, деятельность которых не противоречит стандартам Шариата.»;

5) пункт 14-1 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Данное ограничение, а также его значение может устанавливаться индивидуально для конкретной МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»;

6) дополнить пунктом 14-2 следующего содержания:

«14-2. Микрофинансовые компании, не осуществляющие прием вкладов, обязаны соблюдать экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком, включая:

- минимальный размер оплаченного уставного капитала;
- норматив минимального собственного капитала;
- максимальный совокупный размер финансирования;
- максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц;

- максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства);

- максимальный размер выпуска долговых ценных бумаг.»;

7) пункт 22 изложить в следующей редакции:

«22. МФК, осуществляющие операции по приему вкладов, обязаны соблюдать установленные Национальным банком экономические нормативы и ограничения, включая:

- минимальный размер оплаченного уставного капитала;

- минимальный размер собственного капитала (M1);

- норматив достаточности (адекватности) собственного капитала (M2);

- максимальный размер риска на одного клиента (M3);

- адекватность (достаточность) суммарного капитала;

- норматив ликвидности (M4);

- норматив ограничения риска по возврату вкладов (M5);

- максимальный размер риска по операциям с аффилированными и связанными с МФК лицами;

- максимальную совокупную задолженность одного работника МФК по финансированию, предоставленному компанией;

- максимальный совокупный размер инвестиций в МФО, лизинговые компании и банки;

- размер инвестиций в негосударственные долговые ценные бумаги;

- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц;

- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц;

- максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства);

- максимальный размер выпуска долговых ценных бумаг.»;

8) пункт 23-1 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Данное ограничение, а также его значение может устанавливаться

индивидуально для конкретной МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»

9) в абзаце пятом пункта 25 после слова «создаваемых» дополнить словами «и действующих»;

10) пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. Значение норматива адекватности (достаточности) собственного капитала (M2) необходимо поддерживать на уровне не менее 8 процентов.

Норматив адекватности (достаточности) собственного капитала МФК определяется по формуле:

$$M2 = CK / CA * 100\%, \text{ где:}$$

СК – собственный капитал МФК на дату оценки (в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил);

СА – сумма балансовых активов на дату оценки за минусом суммы депозитов, размещенных в коммерческих банках в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков, а также нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг»;

11) дополнить пунктами 26-1 и 26-2 следующего содержания:

- максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц;
- максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства);
- максимальный размер выпуска долговых ценных бумаг.»;

12) пункт 22 изложить в следующей редакции:

«22. МФК, осуществляющие операции по приему вкладов, обязаны соблюдать установленные Национальным банком экономические нормативы и ограничения, включая:

- минимальный размер оплаченного уставного капитала;
- минимальный размер собственного капитала (M1);
- норматив достаточности (адекватности) собственного капитала (M2);
- максимальный размер риска на одного клиента (M3);
- адекватность (достаточность) суммарного капитала;
- норматив ликвидности (M4);
- норматив ограничения риска по возврату вкладов (M5);
- максимальный размер риска по операциям с аффилированными и связанными с МФК лицами;
- максимальную совокупную задолженность одного работника МФК по финансированию, предоставленному компанией;
- максимальный совокупный размер инвестиций в МФО, лизинговые компании и банки;
- размер инвестиций в негосударственные долговые ценные бумаги;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - физических лиц;
- максимальный совокупный размер средств, заимствованных от учредителей (акционеров) - юридических лиц;
- максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства);
- максимальный размер выпуска долговых ценных бумаг.»;

13) пункт 23-1 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Данное ограничение, а также его значение может устанавливаться индивидуально для конкретной МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»

14) в абзаце пятом пункта 25 после слова «создаваемых» дополнить словами «и действующих»;

15) пункт 26 изложить в следующей редакции:

«26. Значение норматива адекватности (достаточности) собственного капитала (M2) необходимо поддерживать на уровне не

менее 8 процентов.

Норматив адекватности (достаточности) собственного капитала МФК определяется по формуле:

$$M2 = CK / CA * 100\%, \text{ где:}$$

СК – собственный капитал МФК на дату оценки (в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил);

СА – сумма балансовых активов на дату оценки за минусом суммы депозитов, размещенных в коммерческих банках в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков, а также нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг.»;

16) дополнить пунктами 26-1 и 26-2 следующего содержания:

СДФЛ - сумма срочных депозитов и прочих обязательств перед физическими лицами, включая сберегательные (депозитные) сертификаты, облигации и др.

Данный норматив, а также его значение может устанавливаться индивидуально для конкретной МФК по решению Комитета по надзору Национального банка.»;

17) пункт 35 изложить в следующей редакции:

«35. МФК должны представлять в Национальный банк сведения по исполнению экономических нормативов в соответствии с требованиями и сроками, установленными в рамках периодической регулятивной отчетности:

- об инвестициях в капитал (акции, долевое участие) других микрофинансовых организаций, лизинговых компаний и банков с указанием перечня, и размера инвестиций в каждую из них;

- о размере инвестиций МФК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по лизингу и факторингу, кредиты и любые другие подобные финансовые вложения) в другие микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки, с указанием перечня, размера инвестиций в каждую из них, расчета показателя, приведенного в пункте 13;

- о размере средств, заимствованных от учредителей (акционеров)

- физических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров)
- физических лиц, условий заимствований в разрезе учредителей (размер, срок, ставка, валюта займа и др.);
- о размере средств, заимствованных от учредителей (акционеров)
- юридических лиц, с указанием перечня учредителей (акционеров)
- юридических лиц, условий заимствований в разрезе учредителей (акционеров)-юридических лиц (размер, срок, ставка, валюта займа и др.).»;

18) пункт 38-2 изложить в следующей редакции:

«38-2. Для расчета суммы дивидендов МФК должна использовать наименьшую из величин чистой прибыли, рассчитанных в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – МСФО) и требованиями Национального банка.

В случае наличия одной из нижеследующих угроз стабильности деятельности МФК, Национальный банк может ограничить выплату дивидендов МФК, если:

- 1) это приведет к нарушению экономических нормативов и ограничений, установленных Национальным банком;
- 2) МФК не соблюдает экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком;
- 3) при наличии убытков прошлых лет или за отчетный год;
- 4) не исполнено предписание/требование Национального банка по доначислению резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;
- 5) имеется неисполненное требование Национального банка, направленное в качестве меры воздействия.»;

19) пункт 44 изложить в следующей редакции:

«44. МКК, занимающиеся оптовым финансированием и имеющие обязательства перед кредиторами (в том числе ФКО), должны соблюдать норматив адекватности (достаточности) собственного капитала.

Значение норматива адекватности (достаточности) собственного капитала М2 необходимо поддерживать на уровне не менее 8 (восьми) процентов.

Норматив адекватности (достаточности) собственного капитала

определяется по формуле:

$$M2 = CK / CA * 100\%, \text{ где:}$$

СК - собственный капитал МКК на дату оценки (в соответствии с пунктом 45 настоящих Правил);

СА - сумма балансовых активов на дату оценки за минусом суммы депозитов от клиентов, размещенных в ФКО в качестве залога в размере суммы привлеченных денежных средств во вклады в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков, а также нематериальных активов, связанных с техническими и программными продуктами, направленными на увеличение количества клиентов и охвата услуг.»;

20) пункт 45 дополнить абзацами шестым и седьмым следующего содержания:

«- бессрочного субординированного долга;

Под бессрчным субординированным долгом понимается необеспеченное залогом обязательство, которое не имеет сроков погашения, не должно погашаться досрочно по требованию кредиторов, и требования, по которому в случае ликвидации МКК погашаются в последнюю очередь после удовлетворения всех требований со стороны кредиторов, но до расчетов с акционерами/ участниками МКК. МКК должна при любых обстоятельствах обладать полным правом по отмене выплаты доходности по субординированному долгу. Бессрчный субординированный долг может быть погашен по инициативе МКК только после минимального срока, составляющего не менее пяти лет, после получения предварительного разрешения Национального банка, а также если погашение не приведет к нарушению нормативов.»;

21) в абзаце пятом пункта 45-1 слово «создаваемых» заменить словами «создаваемых и действующих»;

22) пункт 45-2 изложить в следующей редакции;

«45-2. В случае если МКК имеет обязательства перед третьими лицами, а также в случае наличия одной из нижеследующих угроз стабильности деятельности МКК, Национальный банк может запретить или ограничить выплату дивидендов/распределения прибыли МКК, если:

1) это приведет к нарушению экономических нормативов и ограничений, установленных Национальным банком;

2) МКК не соблюдает экономические нормативы и ограничения, установленные Национальным банком;

3) при наличии убытков прошлых лет или за отчетный год;

4) не исполнено предписание/требование Национального банка по доначислению резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков, согласно требованиям Национального банка;

5) имеется неисполненное требование Национального банка, направленное в качестве меры воздействия.

Примечание: Под обязательствами перед третьими лицами понимаются денежные средства, привлеченные МКК от несвязанных с МКК юридических и физических лиц, и направленные на основную деятельность.»;

23) в пункте 47:

- слова «500 тыс. сомов» заменить на «1 млн. сомов», слова «100 тыс. сомов» заменить на «200 тыс. сомов», слова «20 и» заменить на «10 и»;

24) дополнить пунктами 47-2, 47-3 и 47-4 следующего содержания:

«47-2. МКК и МКА вправе осуществлять инвестиции только в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки.

Максимальный совокупный размер инвестиций МКК (инвестиции в капитал (акции, долевое участие), долговые обязательства, финансовые вложения по договору иджара мунтахийя биттамлик и по финансированию и любые другие подобные финансовые вложения) в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки, не должен превышать 30% от размера собственного капитала МКК и определяется по формуле:

$СИ / СК * 100\% \leq 30\%$, где:

СИ - совокупный размер инвестиций МКК на дату оценки;

СК - собственный капитал МКК на дату оценки в соответствии с пунктом 45 настоящих Правил.

При расчете данного норматива учитываются кредиты/финансирование, предоставленные микрофинансовым

организациям, лизинговым компаниям и банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МКК.

При расчете данного норматива в совокупный размер инвестиций не включаются инвестиции в капитал банка, осуществленные:

-МФО до 1 апреля 2026 года;

-МФО, получившей разрешение Национального банка на учреждение банка до 1 апреля 2026 года.

Настоящий норматив не распространяется на МКК, занимающиеся оптовым кредитованием/финансированием.

47-3. МКК и МКА должны производить мониторинг соблюдения экономических нормативов и требований Национального банка на периодической основе в соответствии с требованиями внутренних нормативных документов.

МКК и МКА должны предоставлять в Национальный банк информацию об исполнении экономических нормативов и ограничений в рамках периодической регулятивной отчетности.

Проверка соблюдения экономических нормативов и ограничений, установленных для МКК и МКА, может производиться Национальным банком по состоянию на любую дату.

47-4. Для расчета суммы дивидендов МКК должна использовать наименьшую из величин чистой прибыли, рассчитанных в соответствии с МСФО и требованиями Национального банка.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года №45/1 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовых компаний, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрофинансовых компаний, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденному вышеуказанным постановлением:

1) в разделе 1. Регулятивного отчета о финансовом состоянии:

- подраздел А Активы изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

тыс. сом

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	А. АКТИВЫ		
1	Денежные средства		
	в том числе в иностранной валюте		
2	Счет в НБКР		
3	Расчетные счета в других банках и ФКО		
4	Депозиты в других банках и ФКО:		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору кард		
4.1	в том числе депозиты, размещенные в ФКО в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков		
5	Ценные бумаги		
5.1	в том числе негосударственные долговые ценные бумаги		
6	Финансирование, предоставленное банкам и ФКО:		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
6	з) финансирования МФО / лизинговым компаниям/ банкам, в капитал (акции, долевое участие) которых размещены инвестиции МФК		
7	Финансирование, предоставленное другим клиентам		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		
	з) по договору истиснаа		
8	МИНУС: Специальный РГПУ		
9	Чистое финансирование (ст.6+ст.7-8)		
10	Активы/инвентарь для последующей передачи клиентам:		
	а) недвижимое имущество		
	б) движимое имущество		
11	Основные средства, в т.ч.:		
	а) земля и здания		
	б) прочие основные средства		
12	Нематериальные активы, в т.ч.:		
12.1	Нематериальные активы, связанные с техническими и программными продуктами, направленные на увеличение количества клиентов и охвата услуг		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
13	Прочая собственность		
	а) недвижимость клиента, принятая в погашение полученного финансирования		
	б) прочая собственность клиента, принятая в погашение предоставленного финансирования		
14	Капиталовложения в неконсолидированные компании		
	а) банки и ФКО		
	б) другие финансовые учреждения		
	в) не финансовые учреждения		
15	Прочие активы		
16	ВСЕГО: АКТИВЫ		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

- подразделы Б. Обязательства и В. Капитал изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

тыс. сом

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
	Б. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
17	Срочные депозиты юридических лиц		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
18	Срочные депозиты физических лиц		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	Полученное финансирование:		
	а) от банков КР		
	б) от других ФКО КР		
	в) от международных финансовых организаций и доноров		
	г) от международных ФКО		
	д) от органов государственной власти		
	е) финансирование, предоставленное МФК от учредителей (акционеров) – физических лиц		
	ж) финансирование, предоставленное МФК от учредителей (акционеров) – юридических лиц		
	з) от других юридических лиц		
20	Условные гранты		
21	Долговые ценные бумаги		
22	Субординированные долговые обязательства, в т.ч.:		
	а) Субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала		
	б) Субординированный долг, включаемый в расчет суммарного капитала		
	в) прочий субординированный долг		
23	Прочие обязательства		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
24	ВСЕГО: ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
	В. КАПИТАЛ		
25	Акционерный капитал:		
	а) простые акции (полностью оплаченный уставный капитал)		
	б) привилегированные акции		
	в) капитал, вложенный сверх номинала		
	г) дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами		
	д) нераспределенная прибыль (убытки):		
	д1) прибыль (убытки) прошлых периодов		
	д2) прибыль (убытки) текущего года		
26	е) резервы на будущие потребности		
	Общие резервы, в том числе:		
	а) резерв по переоценке основных средств		
	б) резерв по переоценке ценных бумаг		
	в) общий РППУ по финансированию		
	г) общий РППУ по другим активам		
26-1	д) другие общие резервы		
	Резерв на выравнивание прибыли (РВП)		
26-2	Резерв на покрытие рисков по инвестициям		
27	Капиталовложения неконсолидированных компаний		
28	ВСЕГО: КАПИТАЛ		
29	ВСЕГО КАПИТАЛ и ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		
30	Собственный капитал МФК		
31	Суммарный капитал		

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

-подраздел Е. Расшифровка обязательств изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

Е. Расшифровка обязательств

№	Наименование операции	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	На какой срок были получены обязательства		Кредитор	Наценка / доход, в %	Валюта	Условие	Коэффициент доходности, в %
				Мин.	Макс.					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Финансирование полученное									
	а) от банков КР									
	б) от других ФКО КР									
	в) от международных финансовых организаций и доноров									
	г) от международных ФКО									
2	Д) от органов государственной власти									
	Условные гранты									
3	Прочие обязательства									
4	Средства, заимствованные МФК от юридических и физических лиц учредителей (акционеров)									
	а) Средства заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – – физических лиц									
	б) Средства заимствованные МФК от учредителей (акционеров) – – юридических лиц									

№	Наименование операции	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	На какой срок были получены обязательства		Кредитор	Наценка / доход, в %	Валюта	Условие	Коэффициент доходности, в %
				Мин.	Макс.					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
5	Средства, заимствованные МФК от других юридических лиц									
6	Субординированные долговые обязательства, в т.ч:									
	а) субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала									
	б) субординированный долг, включаемый в расчет суммарного капитала									
	в) прочих субординированный долг									
	ВСЕГО									

Должность: _____

Должность: _____

Фамилия: _____

Фамилия: _____

Подпись: _____

Подпись: _____

2) пятый столбец подраздела 5Б. Движение депозитов за отчетный период Раздела 5 Депозиты изложить в следующей редакции:

«Средневзвешенная ставка доходности на конец отчетного периода, в %»;

3) подраздел 6А. Анализ чувствительности активов и обязательств к изменению ставок доходности (ГЭП_анализ) Раздела 6 изложить в следующей редакции:

Раздел 6.

Подраздел 6.А. Анализ чувствительности активов и обязательств к изменению ставок доходности (ГЭП_анализ)

тыс. сом

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА								
7	Срочные депозиты физических лиц								
8	Срочные депозиты юридических лиц								
9	Финансирование полученное:								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	а) от банков КР;								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	б) от других ФКО КР								
	в т.ч. в иностранной валюте								
	в) от международных финансовых организаций и доноров								
	в т.ч. в иностранной валюте								

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	г) от международных ФКО								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
	д) от органов государственной власти								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
	е) Обязательства по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – – физических лиц								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
	ж) Обязательства по средствам, заимствованным МФК от учредителей (акционеров) – – юридических лиц								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
	з) Обязательства по средствам, заимствованным МФК от других юридических лиц								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								

№	Статья	Дней до срока погашения / Возможность переоценки							Всего
		Немедленные	1-30 дней	31-90 дней	91-180 дней	181-365 дней	от 1 до 3 лет	более 3 лет	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	Другие обязательства, чувствительные к изменениям ставок доходности								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
11	Всего обязательств, чувствительных к изменениям ставок доходности								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
12	<i>Разрыв</i>								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								
13	<i>Кумулятивный разрыв</i>								
	<i>в т.ч. в иностранной валюте</i>								

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

4) пункт 1 подраздела Б. Сведения о списанных за счет РППУ и возвращенных (ранее списанных) активах и забалансовых обязательствах раздела 7. Изменения в РППУ изложить в следующей редакции:

«1. Активные операции с другими ФКО»;

5) раздел 10. Сведения о соблюдении экономических нормативов изложить в следующей редакции:

Раздел 10. Сведения о соблюдении экономических нормативов

тыс. сом

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
Экономические нормативы для МФК, не привлекающих депозиты							
Минимальный размер уставного капитала		УК	*100%	0,00		не менее 100%	
		УК (2)*		0,00			
Максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки		СИ	*100%	0,00		не более 30%	
		СК		0,00			
Максимальный совокупный размер финансирования		МК	*100%	0,00		не более 3%	
		УК		300 000			
Максимальный размер финансирования, выдаваемого одному и тому же лицу, МФК, занимающихся оптовым финансированием		МК	*100%	0,00		не более 20 %	
		СК		0,00			
Норматив минимального размера собственного капитала		СК	*100%	0,00		не менее 100%	
		УК (2)*		0,00			
Максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства)		СИИ	*100%	0,00		не более 80 %	
		СК		0,00			

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
Экономические нормативы для МФК, привлекающих депозиты							
Минимальный размер уставного капитала		УК	*100%	0,00		не менее 100%	
		УК (2)*		0,00			
Норматив минимального размера собственного капитала	M1	СК	*100%			не менее 100%	
		УК		0,00			
Адекватность (достаточность) собственного капитала	M2	СК	*100%			не мене 8%	
		СА		0,00			
Адекватность (достаточность) суммарного капитала	M2-1	СумК	*100%	0,00		не менее 9%	
		СА		0,00			
Норматив максимального размера риска на одного клиента	M3	СЗ	*100%	0,00		не более 5%	
		СК					
Максимальный совокупный размер финансирования, выдаваемого одному и тому же лицу, МФК, занимающихся оптовым финансированием		МК	*100%	0,00		не более 20%	
		СК					
Норматив ликвидности	M4	ЛА	*100%	0,0%		не менее 30%	
		ОБ					
Норматив ограничения риска по возврату привлеченных вкладов	M5	К	*100%	0,00		не менее 100%	
		В		0,00			
Максимальный размер риска по операциям с аффилированными и связанными с МФК лицами		СЗ А	*100%	0,00		не более 60%	
		СК					

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива			Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
Совокупная задолженность одного работника МФК по финансированию, предоставленному компанией		СЗС	*100%	0,00		не более 5%	
		СК		0,00			
Максимальный совокупный размер инвестиций в МФО (1), лизинговые компании и банки		СИ	*100%			не более 30%	
		СК		0,00			
Общий размер инвестиций в негосударственные долговые ценные бумаги		СИ	*100%			не более 50%	
		СК		0,00			
Максимальный размер инвестиций в имущество (основные средства)		СИИ	*100%	0,00		не более 20%	
		СК		0,00			

СЗС - совокупная задолженность служащих перед МФК;

СИ - совокупные инвестиции в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки;

СИЦБ - совокупные инвестиции в негосударственные долговые ценные бумаги;

СИИ - совокупные инвестиции в имущество (основные средства);

СЗА - совокупная задолженность аффилированных лиц;

СЗ – совокупная задолженность клиента;

(1) МФО - микрофинансовая организация;

(2) - минимальный уставный капитал, установленный для МФК.

Средние значения за отчетный период	1 месяц	2 месяц	3 месяц	Всего
ЛА - Ликвидные активы				
ОБ - Обязательства				
Норматив М4=ЛА/ОБ				

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____

Должность: _____ Фамилия: _____ Подпись: _____ ;

6. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении положений Национального банка Кыргызской Республики» от 17 октября 2014 года №45/1 следующие изменения:

в Положении «О периодическом регулятивном отчете микрокредитных компаний и микрокредитных агентств, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

в Приложении 2 к Положению «О периодическом регулятивном отчете микрокредитных компаний и микрокредитных агентств, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденному вышеуказанным постановлением:

1) в разделе 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии:

- подраздел А. Активы изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии

А. Активы

тыс. сом

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
1	Наличность		
2	Расчетные счета		
3	Депозиты в других банках и финансово-кредитных организациях, в том числе:		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору не ограниченная мудараба		
	в) по договору кард		
3.1	Депозиты, размещенные в ФКО в качестве залога в размере суммы привлеченных средств в национальной валюте в целях хеджирования валютных рисков		
4	Ценные бумаги		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
5	Финансирование, предоставленное ФКО		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		
6	Финансирование, предоставленное клиентам		
	а) по договору ограниченная мудараба		
	б) по договору неограниченная мудараба		
	в) по договору шарика/мушарака		
	в1) по договору убывающая мушарака		
	г) по договору мурабаха		
	д) по договору иджара/иджара мунтахийя биттамлик		
	е) по договору салам		
	ж) по договору кард		
	з) по договору истиснаа		
7	(Минус) РППУ		
8	Всего финансирования (5+6-7)		
9	Инвестиции		
10	Активы/инвентарь для последующей передачи клиентам:		
	а) недвижимое имущество		
	б) движимое имущество		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
11	Основные средства		
12	Нематериальные активы, в т.ч.:		
12.1	Нематериальные активы, связанные с техническими и программными продуктами, направленные на увеличение количества клиентов и охвата услуг		
13	Прочая собственность, всего (а+б)		
	а) недвижимость клиента, принятая в погашение полученного финансирования		
	б) прочая собственность клиента, принятая в погашение предоставленного финансирования		
14	Прочие активы		
15	Всего активы		

Руководитель исполнительного органа _____

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер _____

Ф.И.О.

подпись

М. П;

- подраздел Б. Обязательства и капитал изложить в следующей редакции:

Раздел 1. Регулятивный отчет о финансовом состоянии Б. Обязательства и капитал

тыс. сом

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
16	Финансирование, полученное от банков Кыргызской Республики		
17	Финансирование, полученное от других ФКО Кыргызской Республики		
18	Финансирование, полученное от международных финансовых организаций и доноров		
19	Финансирование, полученное от международных ФКО		
20	Обязательства перед государственными органами власти		
21	Субординированные долговые обязательства, в т. ч:		
	а) субординированный долг, включаемый в расчет собственного капитала		
	б) прочий субординированный долг		
22	Средства, заимствованные МКК от юридических лиц и физических лиц учредителей (акционеров)		
	а) средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц		
	б) средства, заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц		
23	Средства, заимствованные МКК от других юридических лиц		
24	Прочее		
25	Всего обязательства		
26	Уставный капитал (простые акции)		
27	Привилегированные акции		
28	Капитал, вложенный сверх номинала		

№	Наименование статьи	Всего	Иностранная валюта
29	Дополнительный капитал, внесенный физическими и юридическими лицами		
30	Нераспределенная прибыль		
	а) прибыль/убытки прошлых лет		
	б) прибыль/убытки текущего года		
31	Резервы на будущие потребности		
32	Резерв по переоценке активов		
33	Общий РППУ по финансированию		
34	Итого капитал		
35	Всего: Обязательства и капитал		

Руководитель исполнительного органа _____
Ф.И.О. _____ подпись _____

Главный бухгалтер _____
Ф.И.О. _____ подпись _____
М. П;

2) подраздел А. Классификация активов по степени риска раздела 3. Информация об активах изложить в следующей редакции:

Раздел 3. Информация об активах

А. Классификация активов по степени риска

Средневзвешенная наценка/доход, на конец отчетного периода, в %

тыс. сол.

№	Статья	Всего (не просроченные активы)	Токовые (не просроченные) активы	Реструктуризированные активы	Всего просроченные активы	Нормальные	Активы под наблюдением				Субстанционные сомнительные				Сомнительные	Потери	Всего активов в статусе неначисления	"Общие" резервы	"Специаль- ные" резервы	
							всего			10%	всего			25%						
							5%	7.1	7.2		8	8.1	8.2							
1	1	2	3	4	5	6	7	7.1	7.2	8	8.1	8.2	9	10	11	12	13			
	финансирование и другие операции с банками и ФКО																			
	а) расчетные и другие счета в банках и ФКО																			
	б) финансирование, предоставленное ФКО																			
2	2 Инвестиции																			
	финансирование, предоставленное клиентам:																			
	а) промышленность																			
	б) сельское хозяйство																			
3	в) заготовка и переработка																			
	г) торговые и коммерческие операции																			
	д) услуги																			
	е) транспорт																			
	ж) связь																			
	з) строительство и покупка недвижимости (жилья)																			
	и) физические лица																			
	к) другие																			

№	Статья	Всего (не переоцененные) активы	Текущие (не переоцененные) активы	Реструктуризированные активы	Всего переоцененные активы	Нормальные активы	Активы под наблюдением				Субстандартные Сомнительные			Сомнительные	Потери	Всего активов с учетом накопления	"Общие" резервы	"Специаль- ные" резервы
							всего	5%	10%	15%	25%							
	1	2	3	4	5	6	7	7.1	7.2	8	8.1	8.2	9	10	11	12	13	
4	Прочие активы, подлежащие классификации																	
5	ВСЕГО:																	
	Справочно: реструктуризированные активы, всего (количество)																	

Руководитель исполнительного органа

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер

Ф.И.О.

подпись

М. П.;

3) в подразделе 6А. Обязательства раздела 6. Раскрытия изложить в следующей редакции:

Раздел 6. Раскрытия

Подраздел 6 А. Обязательства

№	Наименование операции	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Наценка/расходы по привлеченному финансированию, в %	Валюта	Условие	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %
				Мин.	Макс.					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Финансирование полученное									
	а) от банков и других ФКО КР									
	б) от международных донорских организаций									
	в) из других источников финансирования									
	Субординированные долговые обязательства									
2										
3	Средства, заимствованные МКК от физических лиц и юридических лиц учредителей (акционеров)									
3-1	Средства заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – физических лиц									

тыс. сом, %

№	Наименование операции	Сумма полученных средств	Остаток полученных средств	Срок, на который предоставлены средства		Кредитор	Наценка/расходы по привлеченному финансированию, в %	Валюта	Условие	Коэффициент доходности на конец отчетного периода, в %
				Мин.	Макс.					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3-2	Средства заимствованные МКК от учредителей (акционеров) – юридических лиц									
4	Средства заимствованные МКК от других юридических лиц									
	ВСЕГО									

Руководитель исполнительного органа

Ф.И.О.

подпись

Главный бухгалтер

Ф.И.О.

подпись

М. П.;

4) раздел 7. Сведения о соблюдении экономических нормативов МКК изложить в следующей редакции:

Раздел 7. Сведения о соблюдении экономических нормативов МКК

тыс. сом

Наименование экономических нормативов и требований	Обозначение	Расчет норматива		Фактическое значение норматива	Установленное значение норматива	Отклонение от установленного норматива
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НОРМАТИВЫ ДЛЯ МКК						
Норматив адекватности собственного капитала МКК (1)*		СК	*100%		не менее 8%	
		СА				
Норматив минимального размера собственного капитала МКК		СК	*100%		не менее 100%	
		УК (2)*				
Максимальный совокупный размер инвестиций в микрофинансовые организации, лизинговые компании и банки		СИ	*100%		не более 30%	
		СК				
Максимальный совокупный размер финансирования, выдаваемого одному и тому же лицу		МК	*100%	0,00%	не более 10%	
		УК				
Максимальный совокупный размер финансирования по договору иджара мунтахийя биттамлик		МФИБ	*100%		не более 10%	
		СК				
Максимальный совокупный размер финансирования, выдаваемый одному и тому же клиенту или группе взаимосвязанных лиц (1)*		МК			не более 20%	
		СК				

1 - данный норматив распространяется на МКК, занимающиеся оптовым финансированием (апексные институты).

2 - минимальный уставный капитал, установленный для МКК.

Руководитель исполнительного органа _____
Ф.И.О. _____ подпись _____

Главный бухгалтер _____
Ф.И.О. _____ подпись _____
М. П;

7. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил регулирования деятельности гарантийных фондов» от 28 февраля 2024 года №2024-П-12/8-3-(НПА) следующее изменение:

в Правилах регулирования деятельности гарантийных фондов, утвержденных вышеуказанным постановлением:

- в разделе «Руководство/Жетекчилик» приложения 3 слова «Байкоо органы жөнүндө маалымат (директорлор кеңеши) / сведения о наблюдательном органе (совет директоров)» заменить словами «Директорлор кеңеши жөнүндө маалымат / сведения о совете директоров».